

VLAAMSE OVERHEID

[C – 2024/002639]

22 DECEMBER 2023. — Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het VLAREL van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

VERSLAG AAN DE VLAAMSE REGERING

1. Algemene toelichting

De wijzigingen in VLAREMA betreffen wijzigingen van of aanvullingen op:

- Hoofdstuk 1, Algemene bepalingen
- Hoofdstuk 2, Afbakening van de afvalfase
 - Afdeling 2.3. – Specifieke criteria
 - Afdeling 2.4. – Grondstofverklaring
 - Afdeling 2.6. – Materialen waarvoor geen Europese criteria en geen specifieke criteria bestaan
- Hoofdstuk 3, Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid
 - Afdeling 3.1. – Algemene bepalingen
 - Afdeling 3.2. – Aanvaardingsplicht
 - Afdeling 3.4. – Afvalstofspectifieke bepalingen
- Hoofdstuk 4, Algemene bepalingen over het beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen
 - Afdeling 4.1. – Indeling van afvalstoffen
 - Afdeling 4.3. – Afzonderlijke inzameling van afvalstoffen
 - Afdeling 4.4. – Algemene regels voor verwerking van afvalstoffen
 - Afdeling 4.5. – Stort- en verbrandingsverboden
- Hoofdstuk 5, Bepalingen over het beheer van specifieke materiaalkringlopen en afvalstoffen
 - Afdeling 5.2. – Bepalingen over het beheer van sommige bijzondere afvalstoffen
 - Afdeling 5.3. – Bepalingen over het beheer van specifieke materialen die geen afvalstoffen zijn
 - Afdeling 5.4. – Bepalingen over het beheer van asbesthoudende materialen
 - Afdeling 5.5. – Bepalingen over het beheer van bedrijfsrestafval
- Hoofdstuk 6, Inzamelen en vervoeren van afvalstoffen

- Afdeling 6.1. – Vervoeren en inzamelen van en handelen en makelen in afvalstoffen
- Afdeling 6.2. – Invoer en uitvoer van afvalstoffen
- Hoofdstuk 7, Registreren en rapporteren van afvalstoffen- en materiaalgegevens
 - Afdeling 7.1. – Algemene bepalingen
 - Afdeling 7.2. – Registers van afvalstoffen en materialen
 - Afdeling 7.3. – Gegevens over de productie van afvalstoffen en materialen
 - Afdeling 7.4. – Gegevens over de verwerking van afval en het gebruik van grondstoffen
- Hoofdstuk 8, Monsterneming en analyse van afvalstoffen en andere materialen die overeenkomstig hoofdstuk 2 in aanmerking komen voor gebruik als grondstoffen
- Bijlagen

Met voorliggend ontwerpbesluit voorzien we maatregelen die bijdragen tot:

- afvalpreventie en vermindering van zwerfvuil
- een betere gescheiden inzameling van afvalstoffen met oog op hun recyclage
- een kwaliteitsvolle toepassing van afvalstoffen als gerecycleerd materiaal
- een veilige verwerking van afvalstoffen
- een optimalisatie van de asbestinventarisatie
- een grotere afzetmarkt voor en circulair gebruik van gerecycleerd materiaal en
- een betere inzameling van data over afvalstoffenproductie, -inzameling en -verwerking.

Afvalpreventie en vermindering van zwerfvuil

Wie producten verkoopt of aanbiedt die gemakkelijk aanleiding geven tot zwerfvuil (tabaksproducten, voedingsmiddelen of dranken), krijgt de verplichting zijn terrein net te houden, en op het eigen terrein (terras, parking ...) enerzijds in te staan voor een correcte inzameling van het afval dat hieruit ontstaat en anderzijds het ontstane zwerfvuil op te ruimen.

Het bestaande verbod voor fruitstickers wordt aangepast om rechtszekerheid te bieden aan de sector, in afwachting van een doelstelling in de Verpakkingsverordening. In februari 2022 werd een protocol ondertekend door Fresh Trade Belgium, Verbond Belgische Tuinbouwveilingen, Boerenbond, Unizo, Comeos, Vlaco vzw, Belgian Biopackaging en de OVAM met als centrale doelstelling te streven naar stickervrije groenten en fruit. De ondertekenende partijen engageren zich op de volgende thema's:

- op EU niveau actief pleiten voor een Europese aanpak van deze problematiek;
- kennisdeling om het gebruik van stickers te voorkomen, zonder dat dit leidt tot meer gebruik van andere verpakkingsmaterialen.
- samenwerking in onderzoek naar vergistbaarheid van stickers.

Het protocolakkoord is aanvullend aan de wettelijke bepalingen van artikel 5.3.14.1.

Bij ongeadresseerd drukwerk dat gratis wordt aangeboden, wordt een volledige plastic wikkel (i.e. die het drukwerk volledig omvat) verboden. Een lint of band die de verschillende folders samenhoudt, blijft wel nog mogelijk.

Betere gescheiden inzameling met oog op recyclage

Het Vlaamse klimaatplan 2021 – 2030 stelt dat we tegen 2030 50% van het recycleerbaar afval in het huishoudelijk restafval en vergelijkbaar bedrijfsafval uit het restafval moeten

houden. Op 5 november 2021 keurde de Vlaamse regering een visienota goed met extra klimaatmaatregelen. Die scherp en de ambities van het Vlaamse klimaatplan aan. Daarin wordt de ambitie opgedreven om tot 75 % van het nog resterende recycleerbare deel in het restafval effectief te recyclen. Betere gescheiden inzameling aan de bron of een grondige nasortering zijn belangrijke maatregelen om deze doelstellingen te realiseren.

Voor bedrijfsafvalstoffen in het algemeen, komen er duidelijker afspraken over voorwaarden voor de gezamenlijke inzameling van een aantal droge, niet-gevaarlijke recycleerbare fracties (papier- en kartonafval, houtafval, metaalafval, harde kunststoffen en folies) die achteraf worden uitgesorteerd.

Het finetunen van dit artikel zorgde echter op zijn beurt voor rechtsonzekerheid voor de stroom bouw- en sloopafval. Een nieuwe onderafdeling zorgt voor duidelijkheid voor de fracties bouw- en sloopafval die op de werf apart moeten worden ingezameld of die via nasortering nog kunnen worden uitgesorteerd en voor recyclage in aanmerking komen.

Met dit voorstel willen we de bouwmaterialaalkringloop optimaal sluiten. De inzameling op de werf en eventuele nasortering moet daarom gebeuren in functie van afvoer voor hergebruik of materiaalrecyclage. Gezien de specifieke samenstelling en herkomst (bouw- en sloopwerven) is het in eerste instantie nodig dat bouw- en sloopafval afzonderlijk van het andere afval (inboedel, bedrijfsrestafval van andere bedrijven, ...) ingezameld en aangeboden wordt. De aannemers moeten voor de eigenlijke sloop- of renovatiewerken alle afvalstoffen die geen bouw- en sloopafval zijn, zoals bijvoorbeeld inboedelaafval, gescheiden inzamelen en afzonderlijk van het bouw- en sloopafval afvoeren.

Het Vlaamse beleid zet in de eerste plaats in op sorteren en selectieve inzameling aan de bron, omdat dit de zuiverste fracties oplevert en zorgt voor de meest hoogwaardige recyclage. Daarom worden in artikel 4.3.2 aan de lijst van selectief in te zamelen afvalstromen enkele fracties toegevoegd die typisch zijn voor bouw- en sloopwerven. Naast glas, metaal, harde kunststoffen en hout die reeds in artikel 4.3.2 vermeld waren, kunnen ook volgende typische fracties bouw- en sloopafval gerecycleerd worden en opnieuw ingezet worden in de materialenkringloop: inert puin bestaande uit betonpuin, metselwerkpuin of mengpuin, cellenbeton, glaswol, rotswol, gipskartonplaten en gipsblokken, bitumineus dakbedekkingsmateriaal of afdichtingsmateriaal. Ook specifieke funderingsmaterialen en specifieke verontreinigde fracties bouw- en sloopafval die verderop in de keten tot problemen leiden worden aan de bron gescheiden. Bouw- en sloopafval dat toch nog gemengd wordt ingezameld, moet gecontroleerd worden op sorteerfouten en voor afvoer naar eindverwerking voldoen aan bepaalde resultaatsvoorschriften (eventueel via nasortering). Dit naar analogie met de regelingen voor het gewone bedrijfsrestafval.

In een aantal gevallen is de gescheiden inzameling op de werf niet vereist. Het gaat om werven waar omwille van beperkte hoeveelheden of ruimte, of om technische of veiligheidsredenen geen gescheiden inzameling aan de bron mogelijk of wenselijk is. Alle droge niet-gevaarlijke fracties bouw- en sloopafval mogen in die gevallen samen in eenzelfde recipiënt ingezameld worden, op voorwaarde dat ook dit gemengd bouw- en sloopafval verder wordt behandeld zoals bepaald in de nieuwe onderafdeling 5.2.16.

Daarnaast worden de inzamelaars van bedrijfsrestafval verplicht de kost die ze doorrekenen aan hun klanten proportioneel te maken met het gewicht van het ingezamelde restafval. Op die manier wordt de afvalstoffenproducent gestimuleerd minder gewicht aan

bedrijfsrestafval aan te bieden. Deze actie is ook opgenomen in het Lokaal Materialenplan 2023-2030. Uit de bijhorende ontwerp plan-MER blijkt dat met deze maatregel tot een kwart van de doelstelling richting 30% minder bedrijfsrestafval tegen 2030 kan worden afgelegd.

De reeds in VLAREMA 8 doorgevoerde regeling moet de bronsortering bij bedrijven komende jaren sterk verbeteren. Belangrijk is de visuele controle van de inzamelaar op sorteerfouten en de opmaak van non-conformiteiten die ook een meer gerichte handhaving mogelijk maak ter hoogte van de afvalstoffenproducenten. Deze regeling voor de inzameling van bedrijfsrestafval wordt in VLAREMA 9 nog lichtjes bijgestuurd. Het gebruik van niet-transparante zakken voor gevallen waarin dit nodig is, wordt voortaan beschouwd als een non-conformiteit die de inzamelaar moet registreren, net zoals een effectieve sorteerfout bij de klant.

Het gebruik van camerasystemen voor de opmaak van non-conformiteiten wordt mogelijk gemaakt. Er komen signalen uit de sector dat er gewerkt wordt aan automatisering van de visuele controles op basis van camera's en artificiële intelligentie. Dergelijk camera-systeem kan in de toekomst wellicht beter en efficiënter werken dan handmatig controles

Er wordt een verplichting ingevoerd tot algemene inzameling van bioafval bij de huishoudens. Dit is in lijn met de beleidsbeslissing in het Lokaal Materialenplan.

Er komen regels met betrekking tot uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor online marktplaatsen. Dit heeft als doel om in het buitenland gelegen producenten, die rechtstreeks verkopen aan consumenten op ons grondgebied, makkelijker te integreren in de bestaande UPV-systemen. Zo ontstaat een gelijk spelveld met producenten die verkopen via fysieke winkels.

Kwaliteitsvolle toepassing van afvalstoffen als gerecycleerd materiaal

Bescherming van milieu en gezondheid moet gegarandeerd zijn wanneer afvalstoffen verwerkt worden of gerecycleerd worden in nieuwe toepassingen.

In de procedure voor de aanvraag van en de controles op grondstofverklaringen voor producten die kunnen ingezet worden als bijproduct of als nieuwe gerecycleerde grondstof, worden extra garanties ingebouwd om hun veilige toepassing te verzekeren. Zo moeten de producenten van materialen waarvoor een grondstofverklaring is aangevraagd, alle informatie geven waarover zij beschikken over mogelijke bijkomende ongunstige effecten op milieu en gezondheid van de inzet van dat materiaal. De vervanging van een primaire grondstof door een secundaire grondstof mag immers geen bijkomende risico's geven voor milieu en gezondheid. Hierbij is het de bedoeling dat ze niet enkel informatie geven over de genormeerde parameters, maar ook informatie geven over mogelijk zorgwekkende stoffen waarvoor nog geen normering bestaat. Daarbij beperken ze zich wel tot die stoffen die aanwezig kunnen zijn in de reststroom, maar niet in de primaire stroom. Zij moeten de gebruiksvoorwaarden duidelijk communiceren naar de gebruikers van die grondstoffen. Voor grondstoffen met grondstofverklaring die niet eenmalig worden geproduceerd, moet er een kwaliteitsbewaking zijn die de milieukwaliteit van de grondstof garandeert. Een grondstofverklaring kan worden opgeheven als nieuwe wetenschappelijke inzichten opduiken over de milieurisico's.

De regeling voor het gebruik van afvalstoffen als grondstoffen in kunstmatige afdichtingslagen met waterglas op stortplaatsen wordt geschrapt. Deze toepassing is immers achterhaald.

De normen voor gebruik van afvalstoffen in bouwstoffen worden aangepast en beter afgestemd met de normen voor bouwkundig bodemgebruik van bodemmaterialen in VLAREBO.

De VITO werkte een gemeenschappelijk normenkader uit voor het gebruik van minerale afvalstoffen als bouwstof en voor het bouwkundig bodemgebruik van uitgegraven bodem. Bij de uitwerking van de risicogebaseerde grenswaarden zijn veilige bodem- en grondwaterconcentraties vastgelegd voor een uitgebreide lijst van milieuparameters. Er zijn 2 toepassingsscenario's (al dan niet in contact met grondwater) afgesproken en hetzelfde procesgebaseerd transportmodel voor de verspreiding van de verontreinigingen werd gebruikt. De veilige bodem- en grondwaterconcentraties mogen niet overschreden worden in het evaluatiepunt in de omgeving. Met behulp van het transportmodel en de randvoorwaarden zijn voor alle milieuparameters de risico-gebaseerde grenswaarden afgeleid. Deze risicogebaseerde grenswaarden voor bouwkundige toepassingen zijn bijgevolg volledig op elkaar afgestemd en beschermen het milieu op eenzelfde manier. Na de haalbaarheidsstudie zijn uiteindelijk ontwerpnormen voor alle milieuparameters opgesteld. Er komen dwingende waarden voor 6 bijkomende PAK's waarvoor reeds bodemsaneringsnormen bestaan. De totaalconcentraties van 8 zware metalen voor het gebruik in of als niet-vormgegeven bouwstof worden dwingende waarden.

Voor de acceptatie op stortplaatsen (VLAREM II) wordt de uitloogbaarheid genormeerd voor de parameters Sb, Se, Mo, Ba, sulfaat, chloride en fluoride. Deze parameterlijst is gebaseerd op de Europese Beschikking voor aanvaarding van afval op stortplaatsen (2003/33/EG). De afvalstoffen die omwille van verhoogde uitloogbaarheid voor deze bijkomende parameters niet geaccepteerd worden op een stortplaats voor inerte afvalstoffen wensen we ook niet te gebruiken als bouwstof. Het normenkader voor bouwstof werd daarom hiermee uitgebreid. De dwingende uitloogwaarden voor de parameters antimoon, molybdeen, vanadium, kobalt, seleen en tin gelden enkel voor de as van afvalverbranding en de slakken van metallurgie. Voor barium, bromide, chloride fluoride en sulfaat worden richtwaarden ingevoerd. Overschrijdingen van de richtwaarden zijn toegelaten. Het is de bedoeling om verhoogde uitloogwaarden in kaart te brengen en bepaalde excessen te vermijden. Er wordt rekening gehouden met verbindingen die van nature in primaire grondstoffen aanwezig zijn.

In VLAREL worden wijzigingen aangebracht die ervoor zorgen dat de parameterpakketten voor bouwstoffen die gelden voor erkende laboratoria, afgestemd zijn op de normenkaders vastgelegd in VLAREMA voor bouwstoffen.

Om het duurzaam gebruik van biomassa-reststromen als bodemverbeterend middel te garanderen, wordt een verplichting tot opmaak van een informatiefiche ingevoerd. Deze geldt voor afvalstoffen die door biologische verwerking worden omgevormd tot bodemverbeterend middel/meststof. Door de koppeling met het Algemeen Reglement van de Certificering geldt deze verplichting enkel voor afvalstoffen met een hoger risicoprofiel, en niet voor b.v. groenteresten van de voedingsnijverheid, groenafval of gft-afval. De informatiefiche moet ook worden opgesteld voor afvalstoffen die door een afgeleverde grondstofverklaring rechtstreeks mogen worden gebruikt als bodemverbeterend middel/meststof. De minimale onderdelen van de informatiefiche zullen later worden bepaald via MB.

Om het nieuwe concept van boerderijcompostering als samenwerkingsverband tussen landbouwers en natuurbeheerders te operationaliseren zijn aanpassingen nodig aan het VLAREMA en Vlarema II. Artikel 3, §5, 3° van het Mestdecreet definieert dit concept. Daarom wordt bijlage 2.2. aangepast zodat de kwaliteit van boerderijcompost uit een samenwerkingsverband kan worden bewaakt en een einde afvalstatus kan verkrijgen.

In een groot deel van Vlaanderen vormen de lage organische stofgehalten in de landbouwbodems een belangrijk probleem. Organische stof is de sleutel tot een goede integrale bodemkwaliteit: van een betere vruchtbaarheid en waterhuishouding tot een hogere weerbaarheid en een actiever bodemleven. Het inbrengen van houtsnippers, afkomstig van het houtig materiaal van beheerresten, in de bodem is in verschillende landen een manier om het organisch koolstofgehalte in de bodem te verhogen. VLAREMA 9 introduceert een kader met voorwaarden waarbinnen houtsnippers als meststof en/of bodemverbeterend middel kunnen worden ingezet. Houtsnippers worden in bijlage 2.2. van het VLAREMA opgenomen, waardoor een grondstofverklaring niet meer vereist is. De milieuverantwoorde toepassing van de houtsnippers wordt geregeld door de voorwaarden die met deze Vlarema wijziging worden geïntroduceerd.

Er zijn nieuwe normen voorzien die de recyclage van luiers mogelijk maken zonder schade aan milieu en gezondheid. Daarbij is een volledig kader uitgewerkt dat zowel kijkt naar de inputstromen, het recyclageproces zelf, als de kwaliteit van de gerecycleerde grondstoffen.

We leggen einde-afvalcriteria vast voor de inzet van opgewerkte afvalolie en opgewerkte brandstofresten als blendcomponent voor de productie van scheepsbrandstof.

De Europese kaderrichtlijn afvalstoffen schrijft voor dat afvalolie moet geregenereerd worden door raffinage van afvalolie. Dat is een handeling van nuttige toepassing en specifiek benoemd als: "R9 Herraffinage van olie en ander hergebruik van olie". Bij het herraffineren van afvalolie worden steeds verschillende fracties geproduceerd op basis van onder meer de temperatuur en druk. Behalve basisolie worden ook steeds lichtere en zwaardere fracties geproduceerd die in aanmerking komen voor de inzet als blendcomponent in scheepsbrandstof. Het is in die optiek dat het nieuwe VLAREMA-kader milieunormen oplegt voor de inzet van opgewerkte afvalolie of opgewerkte brandstofresten als blendmiddel in scheepsbrandstof. De afvalhiërarchie blijft hierbij nog steeds van toepassing.

In Vlaanderen hebben we een doelstelling voor verwerking van afvalolie van landzijde. Minstens 90% van de ingezamelde afvalolie wordt verwerkt d.m.v. regeneratie of andere gelijkwaardige of betere recyclingbehandelingen. Het overblijvende deel wordt maximaal nuttig toegepast.

De normen voor scheepsbrandstoffen worden internationaal bepaald en zijn op het vlak van milieu niet altijd even streng als voor op het land. De normen worden systematisch verstrengd, vooral voor bepaalde parameters zoals zwavel en in bepaalde zones zoals havens en kustzones. Er is nog steeds een mogelijkheid om buiten deze zones met zware stookolie te varen, die residu's van olieraffinaderijen bevatten. Daardoor werd in het verleden meermaals vastgesteld dat gevaarlijke afvalstoffen gemengd of geblend worden met scheepsbrandstoffen. De Nederlandse inspectie en het Nederlandse gerecht hebben de voorbije jaren verschillende grote controleacties gehouden op de illegale menging in scheepsbrandstof. Ook de Vlaamse inspectiediensten en OVAM werden hierbij betrokken, want diezelfde bedrijven kwamen ook brandstof leveren aan schepen in Antwerpen (of afgeven ingeval niet conform). Het grote probleem was dat in Vlaamse wetgeving geen normen voorzien waren waaraan opgewerkte afvalolie en brandstofresten dienden te voldoen om ingezet te worden als scheepsbrandstof of als blendcomponent in

scheepsbrandstof. Hierdoor was handhaving onmogelijk. In 2019 heeft OVAM samen met de afdeling handhaving, beslist om door VITO een aangepast normenkader te laten uitwerken, dus einde afval criteria uit te werken voor opgewerkte afvalolie. Deze einde afval criteria maken handhaving mogelijk.

Die criteria zijn erop gericht om de milieu-impact te verlagen. In de scheepvaart is het blenden van brandstoffen en diverse inputstromen een algemeen gebruik. De brandstofproducenten zorgen pas na het blendproces dat hun finale brandstof voldoet aan de internationale brandstofnormen. Er zijn geen normen voor de inputstromen of blendmiddelen. De sector hanteert daarvoor eigen mengregels. Dit VLAREMA 9 voorstel geeft net duidelijke milieunormen waaraan de opgewerkte afvalolie en brandstofresten moeten voldoen als deze worden ingezet als blendmiddel in scheepsbrandstof. Op die manier kan een producent van scheepsbrandstoffen geen stromen afvalolie weg mengen met te hoge verontreiniging. Dit voorstel verlaagt de milieu-impact van scheepsbrandstoffen door de lat voor blendcomponenten op basis van afvalolie, hoog te leggen. Er bestaan geen EU EOW-criteria voor afvalolie. De Vlaamse EOW-normen komen steeds bovenop andere brandstofnormen die al van kracht zijn. Deze normen (uit de VITO studie) zijn gebaseerd op de algemene EU regels voor het bepalen van EOW criteria.

In de vorige VLAREMA-wijziging (art. 2.6.5.) werd reeds opgelegd dat voor het gebruik van een afvalstof/materiaal als brandstof, steeds een grondstofverklaring verplicht is. Hierdoor weet de OVAM wat de producent allemaal als brandstof wil inzetten. Enkel reststromen die voldoen aan de normen, krijgen een grondstofverklaring. OVAM heeft tot op heden ook al grondstofverklaringen afgeleverd aan buitenlandse producenten (Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Duitsland en Noorwegen) van opgewerkte afvalolie die voldoen aan deze strenge normen. Ook na het afleveren van een grondstofverklaring moeten de (buitenlandse) producenten en traders op voorhand bewijzen dat de lading voldoet aan de normen. Per lading of per batch dient een analyseverslag aan de afdeling handhaving doorgestuurd te worden.

Om willekeur te vermijden is het noodzakelijk om deze strenge normen (herkomst, minimale verwerking, en samenstelling) te verankeren in VLAREMA. Dit zal ook de handhaving mogelijk maken en discussies die er nu zijn met bunkerbedrijven (binnenlandse en buitenlandse) opwerkingsbedrijven, inzamelaars en verwerkers van afvalolie, vermijden.

Veilige verwerking van afvalstoffen

Er komen nieuwe regels voor de veilige opslag en verwerking van afgedankte batterijen. De afgedankte batterijen moeten beschermd zijn tegen blootstelling aan water, overmatige hitte en het risico op breken of andere fysieke schade. Aangezien afgedankte lithium batterijen kunnen leiden tot felle brand en het vrijkomen van giftige stoffen, zijn speciale veiligheids- en voorzorgsmaatregelen nodig voor de opslag en verwerking van afgedankte lithium batterijen.

Voor het aftappen van koudemiddelen uit de klimaatregelingsapparatuur van afgedankte voertuigen komt er een verstrenging van de opleidings- en examenvereiste. Deze moet om de vijf jaar opnieuw behaald worden en voor alle soorten koudemiddelen. Deze strengere eis is nodig om de garantie op het voldoende aftappen van koudemiddelen te verhogen. Daarnaast komen er enkele verduidelijkingen o.a. wanneer de houder zich ontdoet van een voertuig, de schadebeschrijving zelf die zou moeten leiden tot technisch

totaal verlies, en informatieverstrekking over de depollutiestappen om tot een eenduidiger interpretatie en toepassing van de wetgeving te komen.

De gevaarseigenschap ecotoxiciteit wordt verduidelijkt met het oog op de correcte kwalificatie van een afvalstof als gevaarlijk.

We leggen een procedure vast voor de afwijkingsmogelijkheid die is opgenomen in de POP-verordening m.b.t. het verplicht vernietigen of onomkeerbaar omzetten van bepaalde POP-houdende afvalstoffen. Een houder van een POP-houdende afvalstof kan een gemotiveerd verzoek tot afwijking van deze verplichting indienen bij de OVAM. De OVAM zal gevals specifiek oordelen over de best mogelijke verwerkingswijze voor de POP-houdende afvalstof.

Zoals reeds voorzien in VLAREBO, worden er bepalingen ingeschreven rond het verplicht gebruik van de methoden in het compendium voor monsterneming en analyse (CMA) als referentie voor het uitvoeren van monsterneming, monster conservering en -bewaring, monstervoorbehandeling en analyse van grondstoffen. Voor de bepaling van PFAS in afvalstoffen worden twee parameterpakketten toegevoegd aan VLAREL, met name PFAS in meststof/ bodemverbeterend middel en PFAS in bouwstof.

Het normenkader voor de toelating van inerte afvalstoffen op stortplaatsen (Vlarem) voor PAK gebaseerd op de vroegere normen van bouwstof in VLAREMA wordt nu gelijkgeschakeld met de nieuwe PAK normen van VLAREBO de gebaseerd zijn op studie 'gemeenschappelijk normenkader VLAREMA-VLAREBO'.

Optimalisatie van de asbestinventarisatie

VLAREMA 9 voorziet in enkele bepalingen voor een goede werking van de certificatie-instellingen voor asbestdeskundigen. Zo voorziet ze in de samenstelling van een sectorraad asbest. Dit orgaan is een sectoraal adviesorgaan dat niet-bindende adviezen kan geven aan de certificatie-instellingen en de OVAM in overeenstemming met het materialendecreet. De instellingen krijgen de verplichting de bij hen gecertificeerde deskundigen te ondersteunen met een helpdesk.

Om de neutraliteit van de asbestdeskundige te garanderen, mag een asbestdeskundige niet tewerkgesteld zijn bij een asbestverwijderaar. De verdere detaillering kan gebeuren op het niveau van het certificatiereglement in overeenstemming met de onverenigbaarheden in de bodemgerelateerde standaardprocedures. Verder komen er een aantal verduidelijkingen over wanneer een asbestinventarisatetest vereist is.

Grotere afzetmarkt voor en circulair gebruik van gerecycleerde materialen

Het Vlaamse klimaatplan 2021 – 2030 stelt dat tegen 2030 de sorteer- en recyclagecapaciteit voor kunststoffen in Vlaanderen moet zijn verviervoudigd ten opzichte van 2015. In de bovenvermelde visienota ter aanvulling van het klimaatplan is de doelstelling opgenomen dat tegen 2030 alle plasticverpakkingen die bij ons op de markt worden gebracht, voor 80% vervaardigd zijn uit gerecycleerd materiaal. Ook het kunststoffenplan 2020 – 2025 benadrukt het belang van de inzet van recyclaat in

kunststoffen, met aanvullend: "Er moet rekening worden gehouden met de volledige levenscyclus en functionaliteit van producten. Lokale grondstofwinning heeft de voorkeur. Dit vormt het uitgangspunt, zowel voor kunststoffen van fossiele oorsprong, als voor biogebaseerde kunststoffen. Beiden hebben een plaats in de CE. Maar eerder dan een bepaalde grondstof de voorrang te geven, moeten producten vooral slimmer ontworpen worden, zodat ze langer meegaan en makkelijker herstelbaar, herbruikbaar en recycleerbaar zijn. Kunststoffen moeten maximaal recycleerbaar zijn en maximaal gerecycleerd worden. Dit staat ten allen tijde voorop en geldt zowel voor fossielgebaseerde kunststoffen als voor biogebaseerde kunststoffen". Dit standpunt kan toekomstgericht steeds worden herzien naar aanleiding van nieuwe (lokale) ontwikkelingen.

Om het gebruik van kunststofrecycalaat te stimuleren, willen we het gebruik van enkele zorgvuldig geselecteerde kunststof toepassingen verbieden, indien ze geen recycalaat bevatten. Dit zal de recyclage van kunststoffen een duw in de rug geven. Het geeft de relatief jonge recyclage-industrie een gegarandeerde afzet voor hun producten. Momenteel hangt het gebruik van recycalaat sterk af van de prijs van primaire kunststoffen ten opzichte van recycalaat. Dit creëert een instabiel investeringsklimaat voor recyclagebedrijven.

Voor de volgende producten, gemaakt uit kunststof, is bewezen dat het technisch goed mogelijk is om recycalaat in te zetten: compostbakken en compostvaten, rolcontainers voor afval, kweekpotten, kweektrays en plantentrays, geluidsschermen, buizen voor afvoer van regenwater, afvalwater en rioolwater, afdekplaten voor kabels, gasleidingen en andere nutsvoorzieningen, raamprofielen. Het gebruik van kunststofrecycalaat wordt hierbij verplicht, indien aangekocht door een overheid. Daarnaast geldt de verplichting ook voor meubilair met kunststoffen onderdelen in openbare ruimten.

Wat de selectie betreft is er rekening gehouden met de volgende voorwaarden:

- Duidelijk afgelijnde toepassing
- Het gebruik van kunststof recycalaat in deze toepassing is technisch goed mogelijk en komt courant voor
- Er zijn weinig tot geen problemen te verwachten met betrekking tot productie, product- en technische vereisten

Hiermee willen we, binnen onze Vlaamse bevoegdheden, invulling geven aan het opleggen van een verplichte recycled content voor bepaalde toepassingen. Dit geeft uitvoering aan actie 25 van het Uitvoeringsplan kunststoffen, en acties C-8 en C-9 van het door de Europese Commissie gesubsidieerde C-Martlife project. In een vorige VLAREMA-wijziging werd reeds een gelijkaardig gebruiksverbod opgelegd voor afvalzakken, met een gunstig gevolg in de praktijk.

We zullen rekening houden met de federale en EU ontwikkelingen aangaande recycled content, maar op deze manier kunnen we de lokale recyclage-industrie alvast de broodnodige steun en zekerheid geven en een voordeel creëren bij verdere Europese ontwikkelingen. Verder is er rekening gehouden met de beschikbaarheid van recycalaat op de markt.

Inzameling van data over afvalstoffenproductie, -inzameling en -verwerking

Europese richtlijnen leggen strengere eisen op voor de rapportering van ingezamelde en gerecycleerde hoeveelheden afval. Voor een goede evaluatie van het beleid en de

handhaving is het ook nodig te beschikken over de juiste gegevensbronnen. Daarbij is het belangrijk dat de gegevens efficiënt worden ingezameld met een minimale administratieve last.

In dit wijzigingsbesluit zijn nieuwe verplichtingen opgenomen aan inzamelaars, handelaars, makelaars en verwerkers van afvalstoffen met betrekking tot rapportering over door hen ingezamelde en verwerkte hoeveelheden. Deze verplichtingen zullen enerzijds toe leiden dat er meer betrouwbare gegevens ter beschikking komen over afvalstoffenbeheer en anderzijds dat de administratieve last bij afvalstofproducenten daalt. De inhoud van de afvalstoffenregisters werd in lijn gebracht met de gegevens die in MATIS zullen opgevraagd worden om een betere tracering van afvalstoffen mogelijk te maken.

Voor meer informatie over MATIS verwijzen we graag naar Vlaamse Veerkracht waarin dit project is opgenomen als VV070. De belangrijkste randvoorwaarden voor het systeem zijn in samenspraak met de stakeholders afgesproken en zijn of worden systematisch ingevuld in de verdere ontwikkeling van MATIS.

Daarnaast zijn een aantal kleinere wijzigingen en rechtzettingen voorzien in verband met vervoerders en inzamelaars, handelaars, makelaars (IHM) en te betalen dossierkost bij grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen.

2. Totstandkoming

De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies afgeleverd op 24 juni.
Het akkoord van de minister van Begroting is niet vereist.

Het ontwerp van besluit werd op 25 oktober 2022 voor de eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering.

De Vlaamse Toezichtcommissie voor verwerking van persoonsgegevens heeft op 8 november 2022 een advies afgeleverd.
De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen stelden hun gezamenlijk en unaniem advies vast op respectievelijk 14 december 2022 en 19 december 2022.

Dit ontwerp is op 12 juli 2023 meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. In het kader van deze procedure gebeurde ook reeds de aanmelding voor richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 'betreffende diensten op de interne markt' (dienstenrichtlijn). De OVAM ontving op 15 oktober van Belnotif het bericht dat er geen reactie werd ontvangen en de tekst kon worden goedgekeurd en gepubliceerd.

De Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) voor de verwerking van persoonsgegevens heeft haar (standaard)advies gegeven op 14 september 2023. De Raad van State heeft advies 74 551/1 gegeven op 25 oktober 2023, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

3. Toelichting bij de artikelen

3.1 Wijzigingen aan het besluit Vlareem

Artikel 2 (art. 5.2.2.6.4, §2, derde alinea, 2°)

De aanpassing in 2° is nodig opdat de benaming voor vloeistoffen en gasen in het systeem voor airconditioning van voertuigen conform de Europese wetgeving “koudemiddelen” zijn. De toevoeging van 6°/2 is nodig omdat dieselemissievloeistof recent verplicht werd voor dieselveertuigen en bij de depollutie moet afgetapt worden.

Artikel 3

Artikel 5.2.4.1.7 van Vlareem II bevat de criteria voor de aanvaarding van inerte afvalstoffen op stortplaatsen. In paragraaf 2, 4° van dit artikel zijn de grenswaarden opgenomen voor het totaalgehalte van organische parameters. Binnen deze organische parameters zijn o.a. de polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) opgenomen. De grenswaarden voor deze PAK's worden met dit besluit aangepast.

De huidige PAK-grenswaarden voor afvalstoffen die aanvaardbaar zijn op stortplaatsen voor inerte afvalstoffen zijn gelijk aan de waarden in BIJLAGE 2.3.2.A van VLAREMA. Deze PAK-waarden worden enkel nog gebruikt voor asfaltgranulaat, gerecycleerde bitumineuze granulaten en zeefzand van asfalt. Vermits voor de bouwstoffen in het algemeen verwezen wordt naar de PAK-normen van VLAREBO bijlage VI (zie VLAREMA Artikel 2.3.2.1. § 1°) moeten deze PAK-normen ook overgenomen worden in het normenkader voor inerte afvalstoffen op stortplaatsen.

Artikel 4 (art. 5.2.4.1.8 §7)

Artikel 5.2.4.1.8 bevat de criteria voor de aanvaarding van afvalstoffen op stortplaatsen voor niet gevaarlijke afvalstoffen. Dit wijzigingsbesluit voegt een hoofdstuk 8 toe aan VLAREMA dat handelt over de monsterneming en analyse van afvalstoffen en andere materialen. De reden van de toevoeging van dit hoofdstuk wordt toegelicht bij het artikel dat een hoofdstuk 8 toevoegt. Artikel 8.2, paragraaf 1 van dit hoofdstuk maakt de verwijzing naar CMA-analysemethoden in dit Vlareem-artikel overbodig. In artikel 8.2 paragraaf 1 wordt immers bepaald dat “De analyses op afvalstoffen en andere materialen in het kader van het materialendecreet, dit besluit en titel II en III van het VLAREM, worden uitgevoerd volgens de methodes die in het CMA zijn vastgesteld of volgens een methode die door de OVAM gelijkwaardig wordt verklaard”.

Artikel 5 (art. 5.2.4.1.12 §2)

Artikel 5.2.4.1.12 behandelt de bemonsterings- en testmethoden die van toepassing zijn in het kader van de aanvaarding van afvalstoffen op stortplaatsen. Voor de aanvaarding van afvalstoffen op stortplaatsen bestaan bemonsterings- en testmethoden in het CMA die de VLAREL erkende laboratoria moeten volgen. Voor de testen en analyses waarvoor (nog) geen CEN-methoden beschikbaar zijn, dienen de gebruikte methoden overeen te stemmen met een code van goede praktijk. Aangezien er ondertussen in het CMA al valabele methoden bruikbaar zijn voor de bemonstering en het testen van afvalstoffen en die ook al door VLAREL-erkende labo's worden toegepast, wordt de verwijzing naar methoden die overeenstemmen met een code van goede praktijk geschrapt.

Artikel 6 (art. 5.2.5.3.2 §3)

Artikel 5.2.5.3.2 bevat de criteria voor de aanvaarding van niet gevaarlijke baggerspecie op monostortplaatsen. Dit wijzigingsbesluit voegt een hoofdstuk 8 toe aan VLAREMA dat handelt over de monsterneming en analyse van afvalstoffen en andere materialen.

Artikel 8.2, paragraaf 1 van dit hoofdstuk maakt de verwijzing naar CMA-analysmethoden in dit Vlarem-artikel overbodig. In artikel 8 paragraaf 1 wordt immers bepaald dat "De analyses op afvalstoffen en andere materialen in het kader van het materialendecreet, dit besluit en titel II en III van het VLAREM, worden uitgevoerd volgens de methodes die in het CMA zijn vastgesteld of volgens een methode die door de OVAM gelijkwaardig wordt verklaard".

3.2 Wijzigingen aan het besluit VLAREBO

Artikel 7

Bijlage VI van VLAREBO bevat de waarden voor het gebruik van uitgegraven bodem als bouwkundig bodemgebruik of in vormvast product. Hierin zijn o.m. grenswaarden opgenomen voor 10 PAK's. Deze lijst van 10 PAK's wordt uitgebreid met 6 bijkomende PAK's. Voor deze 6 bijkomende stoffen bestaan al bodemsaneringsnormen. Door de kruisverwijzing in VLAREMA van de normen voor organische verontreinigingen naar BIJLAGE VI van VLAREBO worden de 6 bijkomende PAKs met norm in deze bijlage VI opgenomen. De normwaarden zijn opgesteld in de VITO-studie "gemeenschappelijk normenkader voor het gebruik van minerale afvalstoffen als bouwstof en voor het bouwkundig bodemgebruik van uitgegraven bodem".

3.3 Wijzigingen aan het Milieuhandhavingsbesluit

Artikel 8 (bijlage VIII)

Artikel 6 vervangt integraal de bijlage VIII van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Deze bijlage VIII bevat een oplijsting van alle milieu-inbreuken in het VLAREMA en wordt nu volledig geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met de wijzigingen die met dit wijzigingsbesluit zullen doorgevoerd worden.

Artikel 9 (bijlage XXIII)

Dit artikel wijzigt bijlage XXIII van het Milieuhandhavingsbesluit. Met de wijzigingen aan het VLAREL moet ook de lijst met milieu-inbreuken in bijlage XXIII van het Milieuhandhavingsdecreet aangepast worden.

3.4 Wijzigingen aan het besluit VLAREL

Artikel 10 (art. 4,§1)

Dit artikel wijzigt artikel 4, §1, van het VLAREL naar aanleiding van de invoering van een definitie voor VLAREMA zodat het gehele opschrift van het besluit van de Vlaamse Regering niet telkens vermeld moet worden wanneer in het VLAREL naar dit besluit verwezen wordt

Artikel 11-13 (art. 6, 24/7 en 40/3)

Dit artikel wijzigt artikel 6, 24/7 en 40/3 van het VLAREL naar aanleiding van de invoering van een vijfjaarlijkse bijscholing voor de erkende technici voor klimaatregelingsapparatuur in bepaalde motorvoertuigen en dit enkel voor de technici die

werken in een erkend centrum voor het depollueren, ontmantelen en vernietigen van afgedankte voertuigen tenzij aan het erkende centrum voor minstens drie van de vijf afgelopen jaren een opvolgingskeuring is opgelegd zoals vermeld in artikel 5.2.4.7,§3, van het VLAREMA. In dat geval is enkel een examen verplicht, en zijn de technici vrijgesteld van bijscholing.

We anticiperen hiermee reeds op de in herziening zijnde Verordening gefluoreerde broeikasgassen. De ontwerptekst van de herziening neemt naast een uitbreiding van de initiële opleiding/examen voor andere voertuigtypes, ook een actualisatie/periodieke verplichting op tot opleiding en/of evaluatie. Wachten tot de definitieve tekst van de herziening, de verdere bepaling van de uitvoeringsbepalingen in implementing acts, de herziening van de Verordeningen per toepassingsgebied zal echter nog tijd vragen terwijl nu al een hele tijd dat de kennis en kunde bij de erkende centra veel te laag is waardoor veel te weinig koudemiddelen afgetapt worden en vrijkomen in het milieu. OVAM maakte een inschatting dat 1 op 4 erkende centra slecht tot zeer slecht hiermee omgaat. Uit praktijkervaring blijkt dat de kennis niet lang behouden blijft en in de loop van de tijd het aftaproces verder afwijkt van wat er wordt aangeleerd in de opleiding. Hierdoor is er te weinig garantie dat voldoende koudemiddelen afgetapt worden. Daarnaast gaat het om materie die technisch in de tijd evolueert waardoor ook de minderheid van mensen die de kennis wel behoudt, ook na een tijd niet meer over actuele kennis beschikt. Voor sommige andere sectoren met koudemiddelen bestaat er ook al een verplichting tot 5-jaarlijks opleiding volgen. De opleiding en het examen duurt maar een halve dag en de kostprijs is heel beperkt.

De bijkomende periodieke opleidings- en examenplicht laten we enkel gelden voor verwerkers van afgedankte voertuigen (erkende centra), niet voor garages: dus slechts 76 bedrijven in totaal (tov ongeveer 25.000 garages). Er zijn namelijk geen gelijkaardige vaststellingen gedaan in de garagesector waardoor (voorlopig) de éénmalige opleiding/examen voor garages kan volstaan (we volgen de erkende centra zeer nauw op en er gebeurt ook frequent handhaving, geen van beide is het geval bij garages, maar daar is wel een hogere professionalisering dan bij de verwerkers wat betreft autotechnologie).

Bovendien houden we rekening met kwaliteitscriteria. De erkende centra die van de verminderde periodiciteit van keuringen genieten, moeten enkel het examen opnieuw doen en geen bijscholing volgen. Om verminderde periodiciteit te bekomen, moet men oa een minimum aantal punten voor depollutie bekomen waarbij koudemiddelen de grootste waarde krijgen gezien het milieubelang.

Er wordt gekozen voor een fysieke praktijkopleiding, in lijn met andere opleidingen in het VLAREL. Een modernisering dringt zich echter op. Afdeling GOP heeft hiervoor in 2020 de studie "Participatietraject Erkenningen Leefmilieu" uitgevoerd waarin de erkenning onder de loep genomen werd. Het doel is dat afdeling GOP de resultaten van deze studie zal bespreken met de sectorfederaties die de opleidingen geven en verder evalueren om tot een algemene wijziging van alle opleidingen te komen. Een exacte timing hiervoor is nog niet gekend. Gezien het milieubelang lijkt het ons niet verantwoord daarop te wachten en deze opleiding nu reeds in te voegen.

Anderzijds zijn de modaliteiten van de initiële opleiding en examen per toepassingsgebied van de Verordening bepaald in aparte Verordeningen. Er kan dus niet vrij gekozen worden hoe de opleidingen zullen gegeven worden. Deze modaliteiten leggen op dat het

moet gaan om een praktijkopleiding, met opleidingsgetuigschrift door een erkende instantie. We verwachten minstens dezelfde voorwaarden voor de bijscholing.

Artikel 14 (art. 43/10)

Dit artikel wijzigt artikel 43/10 van het VLAREL. Een opleidingscentrum moet erkend zijn om de bijscholing die met het voorliggend ontwerpbesluit ingevoerd wordt voor de technicus voor klimaatregelingsapparatuur in bepaalde motorvoertuigen te organiseren. Een erkend opleidingscentrum moet voldoen aan specifieke gebruikseisen voor de organisatie van de bijscholing met het oog op kwaliteit en uniformiteit over alle erkende opleidingscentra heen. Met dit artikel worden verplichtingen voor de organisatie van de bijscholing aan de erkende opleidingscentra opgelegd om deze kwaliteit en uniformiteit te bekomen (bv. over de inhoud van de bijscholing en het examen en een voorafgaande meldingsplicht van de bijscholing bij de overheid). Het niet voldoen aan deze verplichtingen kan leiden tot een schorsing of opheffing van de erkenning of tot andere maatregelen conform het Milieuhandhavingsbesluit.

Artikel 15

1° Een normenkader voor de aanwezigheid van poly- en geperfluoreerde alkyl verbindingen (PFAS) in afvalstoffen bestemd voor gebruik in of als bodemverbeterend middel of meststof is momenteel in ontwikkeling. Ter voorbereiding daarvan werd in eerste instantie een tijdelijk handelingskader inclusief toetsingswaarden uitgewerkt. We willen betrouwbare analyseresultaten van PFAS in bodemverbeterend middel of meststof. Daartoe moeten de analyses in de toekomst gebeuren in een daarvoor VLAREL-erkend laboratorium. Daarom wordt een analysepakket PFAS in meststof/ bodemverbeterend middel toegevoegd aan het VLAREL.

Het parameterpakket omvat alle parameters die volgens de huidige CMA methode zowel kwantitatief als niet-kwantitatief bepaalbaar zijn. We nemen alle parameters mee omdat er nog verschuivingen kunnen optreden tussen niet-kwantificeerbare en kwantificeerbare parameters. Door alle parameters op te nemen houden we de VLAREL aanpassing dus maximaal future proof. Bij erkenning van de laboratoria zal tijdens de organisatie van de ringtest verduidelijkt worden welke parameters er kwantitatief beoordeeld zullen worden.

2° De analyse van bouwstoffen moet gebeuren in een daarvoor VLAREL-erkend laboratorium. Bij de criteria voor gebruik als bouwstof, vermeld in art. 2.3.2.1 §1 van VLAREMA, is er een verwijzing naar VLAREBO. Hierdoor moeten ook cyanides kunnen gemeten worden op bouwstoffen. Het parameterpakket voor de analyse van bouwstof moet afgestemd worden met de gewijzigde normering in VLAREMA bijlage 2.3.2.B en VLAREBO bijlage VI. Het pakket A.3.1 stemt niet meer overeen met de uitgebreidere parameterlijst in deze bijlagen. Het pakket A.3.1 wordt daarom geschrapt.

In de definitie "vormgegeven bouwstof" is geen oppervlaktegerelateerde afgifte en diffusieproef meer opgenomen. De maximale beschikbaarheidstest en standtest die hiervoor gebruikt werden, zijn overbodig geworden en pakket A.3.2. wordt daarom geschrapt.

3° Door gewijzigde normering voor gebruik als bouwstof in VLAREMA bijlage 2.3.2.B en VLAREBO bijlage VI wordt een nieuw parameterpakket A.3.4 toegevoegd aan bijlage 3, punt 5° in VLAREL.

4° Een normenkader voor de aanwezigheid van poly- en geperfluoreerde alkyl verbindingen (PFAS) in afvalstoffen bestemd voor gebruik als bouwstof is momenteel in ontwikkeling.

We willen betrouwbare analyseresultaten van PFAS in bouwstof. Daartoe moeten de analyses in de toekomst gebeuren in een daarvoor VLAREL-erkend laboratorium. Daarom wordt een analysepakket PFAS in bouwstof toegevoegd aan het VLAREL.

3.5 Wijzigingen aan het besluit VLAREMA

Artikel 17

1° Dit wijzigingsbesluit voegt een definitie toe voor "brandstofresten". Deze worden gedefinieerd als afval van reguliere brandstoffen die zijn bestemd voor het aandrijven van motoren, al dan niet vermengd met afvalolie. Deze definitie wordt ingevoerd omdat er in afdeling 2.6 van VLAREMA einde-afval criteria worden opgenomen voor gebruik van brandstofresten in scheepsbrandstof.

2° In VLAREMA wordt "compendium" of "CMA" 23 maal vermeld, namelijk in definitie vormgegeven bouwstof, afdelingen 8.2 en 10.6, bijlagen 2.3.1.A, 2.3.1.B, 2.3.2.C, 2.3.2.D en 2.3.2.E, bijlagen 2.3.2.A en 2.3.2.B, bijlagen 2.3.4.B en 2.3.4.C. Daarom is het aangewezen dit hier te definiëren.

3° De bepaling van het gehalte aan gerecycleerde kunststoffen moet op een eenduidige manier gebeuren voor alle toepassingen in VLAREMA. Daarom is er een definitie "gehalte gerecycleerde kunststoffen" toegevoegd.

4° Er wordt een definitie voor gemengd bouw- en sloopafval ingevoerd in relatie tot de nieuwe sorteerregels in art. 4.3.2 en het invoeren van de nieuwe afdeling 5.2.16. Gemengd bouw- en sloopafval omvat zowel niet-selectief ingezameld bouw- en sloopafval conform de voorwaarden in artikel 4.3.2, niet-selectief ingezameld bouw- en sloopafval waarbij die voorwaarden niet werden gerespecteerd, alsook fracties bouw- en sloopafval waarvoor selectieve inzameling niet verplicht is.

5° De wijziging in de definitie onder punt 27° (geneeskundige praktijk) is noodzakelijk omdat er éénmaal foutief in wordt verwezen naar de definitie onder punt 42° (instelling voor geneeskunde). Dit moet een verwijzing zijn naar de definitie onder punt 43° m.n. een verwijzing naar de definitie van instelling voor verzorging

6° Om te worden beschouwd als "gerecycleerde granulaten" is het noodzakelijk dat die gecertificeerd zijn volgens het geldende eenheidsreglement. Daarom wordt in de definitie toegevoegd dat enkel granulaten die zijn gecertificeerd volgens het eenheidsreglement kunnen worden beschouwd als "gerecycleerde granulaten".

7° De toevoeging van de tweede zin aan de definitie neemt de onzekerheid weg over de toepassing van het artikel 4.3.3 op afbraakwerken waarbij op dezelfde omgevingsvergunning zowel zuivere bedrijfsgebouwen, gebouwen voor gemengd gebruik en woongebouwen zijn opgenomen. Zonder de bijvoeging ontstaat de indruk dat enkel gemengde gebouwen gevat zijn door de definitie hoofdzakelijk residentieel. Het is de bedoeling om voor afbraakwerken op werven met zowel bedrijfsmatige als

woongebouwen een correcte, eenduidige interpretatie van het toepassingsgebied te doen.

8° Heel veel lokale verenigingen gebruiken flyers om allerlei activiteiten bekend te maken. Vandaag mogen dergelijke flyers niet bezorgd worden in brievenbussen met een sticker. Om lokale verenigingen maximaal te vrijwaren, worden deze flyers uitgezonderd in de definitie van reclaimedrukwerk en mogen ze dus wel worden bezorgd.

9°-10° en 12° De definities van sorteerzeefgranulaat, sorteerzeefzand en sorteerzeefpuin worden verduidelijkt. Deze drie stromen vallen onder het toepassingsgebied van het kwaliteitsborgingsysteem voor puin van sorteerinrichtingen, dat als bijlage is opgenomen in het eenheidsreglement gerecycleerde granulaten. In de drie definities wordt er op een eenduidige manier naar dit kwaliteitsborgingsysteem verwezen. Dit kwaliteitsborgingsysteem veronderstelt onder andere een uitsortering van de fysische verontreiniging en de asbesthoudende materialen uit het puin en een voorafzeving op een zeef van 20 mm. Deze vereisten worden in de definities opgenomen.

11° De toevoeging van de definitie voor "stalmest" zorgt voor duidelijkheid bij gebruik van die term in bijlage 2.2.

13° Vormgegeven bouwstof (b.v. mager beton) is het resultaat van een bepaalde receptuur van de potentiële bouwstof met andere materialen. In het punt b) van de definitie wordt de minimale druksterkte behouden op 9 N/mm² maar uitgedrukt als 9.0 N/mm². Bij de bepaling worden de individuele sterktewaarden afgerond op de dichtstbijzijnde 0.05 N/mm² en de gemiddelde waarden op de dichtstbijzijnde 0.1 N/mm². De norm voor de druksterkte wordt ook op 1 decimaal vastgelegd. Info van OCV en WTCB geven aan dat bij lagere druksterkte van bouwstof (minder goede binding in cementmatrix) gemakkelijker deze samenhang wordt verbroken door mechanische bewerkingsstappen bij het manipuleren en bewerken. Hieruit kunnen we aannemen dat er meer zeefdoorval zal ontstaan bij afzeving van dit slooppuin over een 20 mm zeef. Ook bij mengsel van grond met dit slooppuin zal bij de grond ook een grotere hoeveelheid van dit slooppuin bij de zeefdoorval terecht komen. Er zijn dus wel aanwijzingen dat bij normale sloopactiviteit van de stabilisé-toepassing en de afzeving over 20 mm een groter deel van het opgebroken puin bij de zeefdoorval zal terechtkomen. Bij afzeving van dit puin met grond kan een groter deel bij de zeefdoorval terechtkomen en als grond afgezet worden. Stabilisé met hoge totaalconcentraties aan zware metalen die boven de grenswaarden van bijlage VI VLAREBO gaan, kan dus ook verhoogde totaalconcentraties in de grond (zeefdoorval) veroorzaken en dit willen we maximaal vermijden.

Het punt c) in de definitie wordt geschrapt omdat een vormgegeven bouwstof in zijn eerste leven ooit wordt gesloopt, gebroken en dan in een tweede leven als granulair materiaal gebruikt kan worden. Granulaire materialen worden standaard uitgeloozd met de kolomproef op gebroken materiaal < 4mm. De diffusieproef met bijhorend normenkader kan dus geschrapt worden.

14° De definitie voor "werk" is overbodig geworden om volgende redenen. De vroegere definitie voor "bouwstof" was omschreven als "stof die bestemd is om in een werk te worden gebruikt". Deze definitie is gewijzigd en de term "werk" komt niet meer voor in de huidige definitie voor "bouwstof".

De aanduiding "bouwkundig grondwerk" in de definitie "werk" kan verward worden met de omschrijving "bouwkundig bodemgebruik" in het kader van het VLAREBO-besluit.

Deze laatste term wordt specifiek ingevuld voor bodemmaterialen via het Ministerieel Besluit van 27 maart 2019 tot vaststelling van de lijst van toepassingen voor bouwkundig bodemgebruik. Het gebruik van potentiële bouwstoffen en bodemmaterialen gebeurt respectievelijk volgens VLAREMA en VLAREBO. Het laatste tekstdeel van de definitie werk 'duidelijk te onderscheiden van de bodem' is een gebruiksvoorwaarde die wordt opgenomen onder "Onderafdeling 5.3.3. Voorwaarden voor het gebruik van grondstoffen als bouwstoffen."

De toevoeging van de definitie voor 'wegwerpluier' zorgt voor duidelijkheid bij gebruik van de term 'wegwerpluier' in onderafdelingen 3.4.13 en 5.2.15.

15° Het betreft een technische wijziging. Richtlijn 2007/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 september 2007 is intussen vervangen door Verordening (EU) 2018/858. Richtlijn 2002/24/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 maart 2002 is vervangen door Verordening (EU) 168/2013).

16°-17° en 18°-19° De wijzigingen onder de punten 16°-17° en 19°-20° worden doorgevoerd omdat de definities van kunststof, plastic en gehalte gerecycleerde kunststoffen worden opgenomen onder paragraaf 2 van dit artikel 1.2.1 van VLAREMA. Zo gelden ze voor het volledige VLAREMA besluit en niet enkel voor bepaalde delen ervan. Een kleine bijsturing, zonder inhoudelijke wijziging, was hiervoor nodig in de definitie van plastic draagtassen en kunststoffen afvalzak.

20° De toevoeging van de definitie "kunststoffen rolcontainer voor afval" zorgt voor duidelijkheid bij het gebruik van de term "kunststoffen rolcontainer voor afval".

De toevoeging van de definities voor "kweekpot, kweektray en plantentray" zorgt voor duidelijkheid bij gebruik van de termen "kweekpot, kweektray en plantentray" in de onderafdeling 5.3.19.

De toevoeging van de definitie voor "meubilair in de openbare buitenruimte" zorgt voor duidelijkheid bij gebruik van de term "meubilair in de openbare buitenruimte" in de onderafdeling 5.3.20.

De toevoeging van de definitie voor "kunststoffen geluidsscherm" zorgt voor duidelijkheid bij gebruik van de term "geluidsscherm" in de onderafdeling 5.3.21.

De toevoeging van de definitie voor "kunststoffen afdekplaten voor kabels, gasleidingen en andere nutsvoorzieningen voor buitentoepassingen" zorgt voor duidelijkheid bij gebruik van de term "kunststoffen afdekplaten voor kabels, gasleidingen en andere nutsvoorzieningen voor buitentoepassingen" in de onderafdeling 5.3.23.

De toevoeging van de definitie "kunststoffen raamsysteem" zorgt voor duidelijkheid bij het gebruik van de term "kunststoffen raamsysteem" in de onderafdeling 5.3.24.

Artikel 18 (art. 2.3.1.1)

Art. 2.3.1.1 bepaalt reeds: "Een materiaal mag alleen als grondstof worden beschouwd als het gebruik over het geheel genomen geen ongunstige effecten heeft op het milieu of de menselijke gezondheid.". Daarmee gelinkt stelt het DABM dat het milieubeleid streeft naar een hoog beschermingsniveau. Het berust onder meer op het voorzorgsbeginsel en

het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden, het standstill-beginsel en het beginsel dat de vervuiler betaalt.

Het voldoen aan artikel 2.3.1.1 impliceert een gedeelde verantwoordelijkheid tussen overheid en producent. Enerzijds normeert de overheid via VLAREMA een aantal parameters voor het gebruik van een materiaal als grondstof. Anderzijds wordt van de producent verwacht dat hij op basis van zijn kennis over de samenstelling van zijn materiaal de risico's afweegt van andere stoffen die aanwezig kunnen zijn in de (potentiële) secundaire grondstof, maar niet in de primaire grondstof die ze vervangt. De vervanging van een primaire grondstof door een secundaire grondstof mag immers geen bijkomende risico's geven voor milieu en gezondheid. Logischerwijze wordt in eerste instantie gekeken naar de aanwezigheid van stoffen vermeld in de kandidaatslijst, autorisatielijst of restrictielijst van REACH of stoffen vermeld in bijlage I van de POP-verordening. De OVAM zal deze informatie steeds toetsen aan internationale grenswaarden of voorstellen ivm schadelijke stoffen.

Al te vaak nog wordt de afweging of een materiaal in aanmerking komt voor gebruik als grondstof beperkt tot de set aan parameters die in VLAREMA genormeerd zijn. Met het invoegen van deze melding of informatieplicht willen we:

- Bij producenten het bewustzijn verhogen dat andere verontreinigingen dan de genormeerde een impact kunnen hebben op mens en milieu en dat zij hier dienen bij stil te staan (=sensibiliserend effect);
- De overheid in staat stellen om het geheel van grondstofverklaringen op een goede manier te beheren. Zo kan een melding aanleiding geven tot bijkomend onderzoek of grondstofverklaringen voor soortgelijke materialen ook soortgelijke risico's geven, aanpassing van de gebruiksvoorwaarden, een tijdelijk handelingskader...;

Sinds 2012 worden grondstofverklaringen afgeleverd voor onbepaalde duur. Inzichten over de aanwezigheid en schadelijkheid van bepaalde stoffen evolueren echter in de loop van de tijd. Deze melding of informatieplicht samen met andere artikelen in dit wijzigingsbesluit moeten toelaten steeds een geheel aan actieve grondstofverklaringen te hebben die geen ongunstige effecten hebben op het milieu of de menselijke gezondheid.

Artikel 19 (art. 2.3.1.2)

Deze bepaling is achterhaald, aangezien afvalstoffen in de praktijk niet meer worden gebruikt bij de productie van een afdichtingslaag. Voor slibs en vliegias zijn er momenteel veel duurzamere oplossingen. De uitzonderingsregel voor materialen in de afdichtlagen in het 2de lid wordt daarom geschrapt.

Artikel 20 (art. 2.3.1.3)

Zoals toegelicht bij de wijziging van art. 2.3.1.2, is het gebruik in kunstmatige afdichtingslagen achterhaald en wordt dit toepassingsgebied in het tweede lid geschrapt.

Artikel 21 (art. 2.3.1.3/1)

Het betreft een kleine wijziging om in lijn te met het bodemdecreet. Bij een vorige wijziging van het bodemdecreet zijn de artikelen rond 'risicobeheer' afgeschaft.

Artikel 22 (artikel 2.3.1.3/2)

De termijn waarbinnen de grondstoffenproducent een non-conformiteit van de grondstof moet melden aan de toezichthoudende overheid wordt ingekort van zeven kalenderdagen naar een werkdag. De reden hiervoor is om de toezichthouders de mogelijkheid te bieden sneller op te treden om mogelijke milieuschade door het verder gebruik van de niet conforme grondstof te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken, door bijvoorbeeld het opleggen van veiligheidsmaatregelen.

Met de overige wijzigingen verduidelijken we een procedure die in de laatste wijziging van het VLAREMA is opgenomen, rekening houdend met een aantal praktische problemen die we hebben vastgesteld bij de erkende laboratoria.

Artikel 23 (artikel 2.3.1.4.)

Met dit artikel leggen we vast dat de producent steeds moet beschikken over en handelen volgens een gedocumenteerd proces voor kwaliteitsborging dat de continue kwaliteit van de grondstof en het voldoen aan de criteria van het VLAREMA en de grondstofverklaring moet garanderen. Deze verplichting geldt niet voor eenmalige partijen.

Het proces voor kwaliteitsborging is bewust niet gekoppeld aan een bepaalde ISO of gelijkaardige norm. Naast de kwaliteitsgarantie heeft de verplichting ook een sensibiliserend effect. We willen de producent hiermee wijzen op zijn verantwoordelijkheid om naast de analyses van de externe controle die een momentopname zijn, continu de kwaliteit via analyses van zelfcontrole te waarborgen van de grondstoffen die worden geproduceerd zodat deze te allen tijde voldoen aan de eisen van het VLAREMA en de grondstofverklaring. Het staat de producent vrij hiervoor het meest geschikte systeem op te zetten of te gebruiken in functie van de geproduceerde grondstoffen.

Het artikel is niet van toepassing op partijen grondstoffen die eenmalig ontstaan. Om de kwaliteit te waarborgen moet een continu proces dat grondstoffen produceert voldoen aan een zekere vorm van kwaliteitsborging om fluctuaties in de afgeleverde kwaliteit te vermijden. Bij eenmalige partijen wordt de kwaliteit gewaarborgd door een representatieve partijkeuring vermits er geen continu proces aanwezig is.

Artikel 24 (artikel 2.3.2.1 §1 en §3)

1°-2° In de zinsnede "geldende voorwaarden voor werken of bouwstoffen" wordt de term "werken" geschrapt. De voorwaarden voor werken zijn gebruiksvoorwaarden, vandaar dat ze hier niet thuishoren.

3° Drie maanden na de inwerkingtreding van VLAREMA (zie overgangsbepalingen) worden punten 2° en 3° aangepast tot onderstaande. Voor lopende grondstofverklaring geldt nog een overgangstermijn van 1 jaar vanaf het moment van inwerkingtreding.

In 2° "zijn richtwaarden" wordt vervangen door "zijn dwingende waarden voor het onvermengd gebruik als niet vormgegeven bouwstof en voor het vermengd gebruik in niet-vormgegeven bouwstof met druksterkte van minder dan 6,0 N/mm²". Met het invoeren van dwingende waarden voor de totaalconcentratie van 8 zware metalen voor het gebruik in of als niet-vormgegeven bouwstof wordt een volledige afstemming bekomen met de normen voor het bouwkundig bodemgebruik van bodemmaterialen in VLAREBO. Deze bepaling treedt pas in werking één jaar na de publicatie van het besluit.

In 2° "Voor de metalen waarbij de totaalconcentraties lager zijn dan de waarden voor vrij gebruik van uitgegraven bodem, vermeld in bijlage V van het VLAREBO, moet de uitloogbaarheid niet bepaald worden" wordt geschrapt.

In tegenstelling tot bodemmaterialen bestaat er bij potentiële bouwstoffen voor de metalen geen correlatie tussen totaalconcentratie en uitloogbaarheid (distributiecoëfficiënt K_d). De zware metalen kunnen onder zeer diverse chemische verbindingen met zeer verschillende oplosbaarheden voorkomen. Potentiële bouwstoffen met lage totaalconcentraties kunnen toch een hoge uitloogbaarheid boven de maximale grenswaarden bezitten. Dit laatste betekent dat er voor potentiële bouwstoffen uit industriële processen bij eerste gebruik geen veilige grenzen voor totaalconcentraties kunnen bepaald worden waarbij de uitloogbaarheid steeds zal voldoen aan de dwingende normen. Niet-verplichte meetresultaten bevestigen voorgaande stelling. Omdat de uitloogbaarheid van de metalen cruciaal is voor de potentiële milieu-impact bij het gebruik wordt de voormelde vrijstelling geschrapt.

In VLAREBO zijn totaalconcentraties voor zware metalen dwingend voor bouwkundig bodemgebruik. Ook voor niet-vormgegeven bouwstof worden de totaalconcentraties voor metalen dwingende waarden wegens het risico op bodemverontreiniging. Dit kan optreden op de gebruikslocatie na het slopen. Er is ook het risico op verontreinigd zeefdoorval bij het afzeven van mengsel grond met niet-vormgegeven bouwstof, en dat nadien als grond zal gebruikt worden. Potentiële bouwstoffen met hoge totaalconcentraties aan metalen (bv Bijlage VI VLAREBO) kunnen bij onvoldoende binding (druksterkte lager dan $6,0 \text{ N/mm}^2$) gemakkelijker degraderen tot fijnere stukken. Er zijn aanwijzingen dat bij normale sloopactiviteit van dergelijk materiaal en de afzeving over 20 mm een groter deel van het slooppuin bij de zeefdoorval zal terechtkomen. Bij afzeving van dit bouwpuin met grond kan een groter deel bij de zeefdoorval komen en als grond afgezet worden. Om bodemverontreiniging door niet-vormgegeven bouwstof met hoge totaalconcentratie metalen te voorkomen is dus een voldoende binding of druksterkte noodzakelijk.

De volledige tekst van 3° wordt vervangen. De volgende wijzigingen worden aangebracht.

1. De metalen waarvoor de uitloogbaarheid generiek voor alle bouwstoffen geldt, worden voortaan nominatief opgesomd en zijn dezelfde als in VLAREBO regelgeving.
2. Naast niet vormgegeven bouwstoffen, moeten voortaan ook vormgegeven bouwstoffen met dezelfde uitloogproef (ic kolomproef) worden getest. Dit gebeurt weliswaar na het verkleinen van de proefstukken tot korrelgrootte kleiner dan 4 mm. Op deze wijze wordt het potentieel uitlooggedrag getest na de sloop en het breken van de vormgegeven bouwstof en bij een gebruik als granulair materiaal (tweede leven van de bouwstof).
3. De VITO werkte een gemeenschappelijk normenkader uit voor het gebruik van minerale afvalstoffen als bouwstof en voor het bouwkundig bodemgebruik van uitgegraven bodem. Bij de uitwerking van de risicogebaseerde grenswaarden zijn veilige bodem- en grondwaterconcentraties vastgelegd voor een uitgebreide lijst van milieuparameters. Er zijn 2 toepassingsscenario's (al dan niet in contact met grondwater) afgesproken en hetzelfde procesgebaseerd transportmodel voor de verspreiding van de verontreinigingen werd gebruikt. De veilige bodem- en grondwaterconcentraties mogen niet overschreden worden in het evaluatiepunt in

de omgeving. Met behulp van het transportmodel en de randvoorwaarden zijn voor alle milieuparameters de risico-gebaseerde grenswaarden afgeleid. Deze risicogebaseerde grenswaarden voor bouwkundige toepassingen zijn bijgevolg volledig op elkaar afgestemd en beschermen het milieu op eenzelfde manier. Na de haalbaarheidsstudie zijn uiteindelijk ontwerpnormen voor alle milieuparameters opgesteld. Met de vernieuwde onderbouwing van het gemeenschappelijk normenkader is er geen formule meer nodig voor berekening van de bodemimmissie van de metalen in functie van toepassingshoogte en soortelijke gewicht van de bouwstof en van de infiltratiehoeveelheid. Voormelde variabelen en berekeningswijze in bijlage 2.3.2.C worden geschrapt.

4. De zinsnede "effectieve infiltratie in het werk 300 mm/j" wordt geschrapt omdat met het nieuwe normenkader de infiltratie geen bepalende parameter meer is.

Behalve de 8 zware metalen wordt voor de acceptatie op stortplaatsen (VLAREM II) nog de uitloogbaarheid genormeerd voor de parameters Sb, Se, Mo, Ba, sulfaat, chloride en fluoride. Deze parameterlijst is gebaseerd op de Europese Beschikking voor aanvaarding van afval op stortplaatsen (2003/33/EG). De afvalstoffen die omwille van verhoogde uitloogbaarheid voor deze bijkomende parameters niet geaccepteerd worden op een stortplaats voor inerte afvalstoffen wensen we ook niet te gebruiken als bouwstof. In Nederland bevat het Besluit Bodemkwaliteit een normenkader voor bouwstoffen met uitloognormen voor Co, V, Sn, bromide. Afvalstoffen die niet voldoen aan voormelde normen wensen we ook niet te gebruiken als bouwstof in het Vlaamse Gewest.

Om het gevaar voor de gezondheid van de mens en de nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen bij het gebruik van grondstoffen als bouwstof werden voor deze bijkomende parameters in de VITO-studie van het gemeenschappelijk normenkader risicogebaseerde grenswaarden en ontwerpnormen afgeleid. Reeds midden 2009 hebben we de stakeholders geïnformeerd over de bijkomende parameters. We vroegen om deze parameters reeds te analyseren om de haalbaarheid van risicogebaseerde waarden in te schatten. De normvoorstellen zijn tijdens de klankbordgroep van 2011 en de workshop van 2015 aan de sector voorgelegd. Op basis van inputmaterialen in de verwerkingsprocessen kunnen de assen van afvalverbranding en de slakken van metallurgie alle bijkomende parameters bevatten. Qua impact van de normwaarden voor deze nieuwe parameters willen we toch een onderscheid maken. Voor de 6 bijkomende zware metalen zijn de normwaarden dwingende waarden wegens het potentieel gevaar voor de gezondheid van de mens en de nadelige gevolgen voor het milieu.

Het potentieel gevaar van sulfaat, chloride, barium, bromide en fluoride voor de volksgezondheid en het milieu wordt lager ingeschat maar deze verbindingen zoals sulfaten en chloriden komen wel algemeen voor in potentiële bouwstoffen. Deze risicogebaseerde waarden worden voor anionen als generieke richtwaarden gehanteerd. Richtwaarden zijn geen normwaarden, overschrijdingen zijn dus mogelijk. In die zin dienen zij in eerste instantie om inzicht op te bouwen met het oog op een eventuele normering. Indien we echter bij deze inventarisatie toch stoten op extreem hoge waarden, kunnen we deze niet onbesproken laten vanuit het risico op mogelijks ongunstige effecten, cf. art. 2.3.1.1 "Een materiaal mag alleen als grondstof worden beschouwd als het gebruik over het geheel genomen geen ongunstige effecten heeft op het milieu of de menselijke gezondheid.". Dit betekent echter niet dat een grondstofverklaring onmiddellijk wordt stopgezet; wel dat de

houder van de grondstofverklaring kan worden gecontacteerd voor meer informatie en de achtergrond achter de extreem hoge waarde kan worden onderzocht. Er wordt daarbij rekening gehouden met verbindingen die van nature in primaire grondstoffen aanwezig zijn.

Voor de grondstoffen die assen van afvalverbranding of slakken van metallurgie bevatten wordt een overgangsperiode van 1 jaar voorgesteld om te voldoen aan de normwaarden voor de uitloogbaarheid van de 6 bijkomende metalen. Voormelde grondstoffen blijven het statuut grondstof behouden gedurende een jaar na de inwerkingtreding van dit besluit. Indien er aanwijzingen zijn dat een andere potentiële bouwstof één of meer van de bijkomende parameters bevat kan de meting van deze parameter ook opgelegd worden. De uitloogwaarden staan in bijlage 2.3.2.B.

4° Met bovenvermelde wijziging betreffende de uitloogbaarheid is punt 4° niet langer nodig en wordt opgeheven.

5° In 7° wordt voor gerecycleerde granulaten en fysico-chemisch behandelde gerecycleerde granulaten een vrijstelling gegeven voor de dwingende waarde voor totaalconcentratie aan metalen uit bijlage VI van het VLAREBO en een vrijstelling voor de bepaling van de uitloogbaarheid indien de totaalconcentratie voor elk zwaar metaal lager is dan bijlage V van het VLAREBO. Wordt voor 1 of meer zware metalen een overschrijding voor de totaalconcentratie vastgesteld, dan moet de uitloogbaarheid bepaald worden van alle zware metalen.

Uit de evaluatie van de analyseresultaten van de externe controle door de certificatie-instellingen blijkt dat het risico op overschrijding van de totaalwaarden van bijlage VI van het VLAREBO beperkt is voor gerecycleerde granulaten. Enkel voor zink (2.5%) overschrijdt meer dan 1% van de stalen voormelde grenswaarde. Bij overschrijding van de totaalwaarde van bijlage V van VLAREBO is enkel voor de uitloogbaarheid van koper een risico op overschrijding van de uitloognorm (6.5%). Daarom is de vrijstelling van de uitloogbaarheid beperkt voor materialen met lagere totaalconcentratie dan bijlage V van VLAREBO.

Behalve bij de (gereinigde) zeefzanden zullen gerecycleerde granulaten bij gebruik op of in de bodem niet vermengd raken met de onderliggende bodem bij de opbraak en grondverzet. Het risico dat het gebruik ervan bodemverontreiniging zal veroorzaken is dan ook beperkt.

Bovendien zijn deze materialen afkomstig van de verwerking van puin, en dus uit de bouw. Het is onmogelijk voor de breker om te accepteren op niet visuele verontreinigingen zoals totaalconcentraties zware metalen. Bij de andere potentiële bouwstoffen afkomstig van industriële processen is het wel mogelijk om de totaalconcentraties zware metalen nauwgezet op te volgen en zijn de risico's op hoge totaalconcentraties aan zware metalen veel groter.

Met voorliggend voorstel blijft het ook mogelijk om reeds gebruikte bouwstoffen met hogere totaalconcentraties aan zware metalen dan bijlage VI van VLAREBO terug toe te laten in materiaalkringloop van bouwstof. Het zou immers ook niet logisch zijn het eerste gebruik ervan toe te laten en dan later wanneer de gesloopte bouwstof bij de breker gebroken wordt tot gerecycleerde granulaten dan nieuwe gebruiksbepalingen op te leggen voor alle gerecycleerde granulaten, namelijk door enkel het gebruik van gerecycleerde granulaten in vormgegeven bouwstof toe te laten.

Omwille van voormelde redenen willen we de aanpak zoals bepaald in het Eenheidsreglement voor gerecycleerde granulaten behouden en toepassen voor deze

teruggewonnen granulaten. Voor gerecycleerde granulaten, gewassen uitgesorteerd betongranulaat of gewassen metselwerkgranulaat zijn er geen dwingende waarden voor de totaalconcentratie aan de 8 zware metalen en is er een vrijstelling van de uitloogbaarheid van de metalen indien de totaalconcentraties lager zijn dan de waarden vermeld in bijlage V van het VLAREBO.

6° In de nieuwe paragraaf 1/1 worden bepalingen opgenomen voor de reinigbaarheid van materialen die niet voldoen aan dwingende normen voor metalen in paragraaf 1. De reinigbaarheid primeert op het gebruik in een vormgegeven bouwstof. Indien de beoogde grondstof reinigbaar is, moet ze eerst gereinigd worden om het statuut grondstof te bekomen. De reinigbare maar niet gereinigde beoogde grondstof komt niet in aanmerking voor de verwerking tot een vormgegeven bouwstof. De nieuwe tekst legt de verantwoordelijkheid voor het onderzoeken van de reinigbaarheid in functie van het halen van de grenswaarden in paragraaf 1 bij de producent van de beoogde grondstof die de dwingende waarden voor totaalconcentratie of uitloogbaarheid aan zware metalen overschrijdt.

We stellen een getrappt systeem voor. De producent van de beoogde grondstof kiest wie de reinigbaarheid gaat onderzoeken. Dit zal doorgaans een reiniger zijn. We wensen een onafhankelijke tweede mening. De producent doet hiervoor een beroep op een onafhankelijke kennisinstelling die over voldoende expertise beschikt. Deze beoordeelt het onderzoek en geeft ook een eigen advies. Alle resultaten worden in de aanvraag voor grondstofverklaring toegevoegd. De OVAM beslist op basis van deze info of de beoogde grondstof moet gereinigd worden, mag verwerkt worden in een vormgegeven bouwstof of een ander gebruik mogelijk is.

In eerste instantie ligt de focus op de fysico-chemische reinigbaarheid. De studie Beste Beschikbare Technieken (BBT) bij het uitvoeren van bodemsaneringsprojecten en bij grondreinigingscentra (2006) en een geactualiseerde BBT voor reiniging van minerale afvalstromen vormen de basis voor de beoordeling van de reinigbaarheid. De grens tussen reinigbare en niet-reinigbare stromen obv gehalte recyclageresidu (niet reinigbare stromen hebben een recyclageresidu > 40 %) heeft zijn oorsprong in de BBT-studie voor bodemsaneringsprojecten en grondreinigingscentra

Met de nieuwe tekst "Indien de beoogde grondstof niet reinigbaar is, kan ze verwerkt worden volgens een specifieke receptuur tot een niet-vormgegeven bouwstof met druksterkte van minstens 6,0 N/mm² of tot een vormgegeven bouwstof. Bij dit beoogde gebruik wordt voldaan aan de uitloogbaarheidswaarden vermeld in §1 3°" bieden we een oplossing voor niet-reinigbare potentiële bouwstoffen. Door de test met kolomproef wordt het tweede leven gesimuleerd (zie argumentatie hierboven). De specifieke receptuur voor gebruik in de vormgegeven bouwstof moet in de aanvraag voor grondstofverklaring worden opgenomen.

Voor sommige potentiële grondstoffen is een reinigbaarheidstoets niet nodig: slakken van de metallurgie (intrinsiek niet reinigbaar), steenachtige fractie uit bouw- en slooafval (gerecycleerde granulaten en fysico-chemisch behandelde gerecycleerde granulaten zijn vrijgesteld van de dwingende waarde voor de totaalconcentratie aan metalen). Op advies van de Raad van State wordt deze lijst opgenomen in de wijzigingstekst.

De minister kan de minimale onderdelen van het onderzoek naar reinigbaarheid bepalen. Het gaat hierbij over de theoretische en praktische reinigingsmogelijkheden, en het verwachte reinigingsrendement.

Ook voor niet-reinigbare materialen die voldoen aan de geldende uitloogcriteria voor zware metalen voor niet-vormgegeven bouwstof en waarvoor geen geschikte receptuur gevonden wordt, blijft een gebruik in een specifieke toepassing mogelijk via een ad hoc benadering. We verwijzen hiervoor naar artikel 2.3.1.3 laatste lid *"Als een materiaal niet voldoet aan de toepasselijke specifieke criteria, vermeld in afdeling 2.3, kan ze alleen toegelaten worden als er vanuit milieuoogpunt valabele argumenten zijn en daarvoor een grondstofverklaring wordt verkregen."*

7° Ongeacht de oorsprong van de potentiële bouwstof moet de producent garanderen dat voldaan wordt aan het algemene criterium voor de vlottende verontreinigingen. Voor sorteer- en brekerzeefzand kan mits een stringent acceptatiebeleid en eventuele behandeling zoals windshiften de norm van 5,0 cm³/kg voor de vlottende verontreinigingen gerespecteerd worden, zoals bepaald in art. 2.3.2.1, §1, 5°. De verhoogde normwaarde van 7,5 cm³/kg wordt geschrapt.

Artikel 25 (art.2.3.2.3 §2)

De mogelijkheid om een aanvraag voor grondstofverklaring in te dienen als de concrete toepassing nog niet operationeel is, moet niet beperkt worden tot het beoogde gebruik als bouwstof. Voormelde mogelijkheid wordt geschrapt en een generieke bepaling wordt opgenomen onder art. 2.4.2.1 als 2de lid.

Artikel 26 (art. 2.3.3.3 §1)

Om het nieuwe concept van boerderijcompostering als samenwerkingsverband tussen drie landbouwers (waaronder ook natuurbeheerders) te operationaliseren zijn aanpassingen nodig aan het VLAREMA en Vlarem II. Artikel 3, §5, 3° van het Mestdecreet definieert dit concept. Daarom wordt bijlage 2.2. aangepast zodat de kwaliteit van boerderijcompost uit een samenwerkingsverband kan worden bewaakt en een einde afvalstatus kan verkrijgen. De aanpassingen zijn in overeenstemming met de definitie van boerderijcompost, zoals van toepassing in het Mestdecreet.

De geproduceerde boerderijcompost wordt toegepast binnen de regels van het Mestdecreet en haar uitvoeringsbesluiten. Dit betekent onder meer dat bij de opbrenging van dergelijke boerderijcompost, onder de in de mestregelgeving bepaalde voorwaarden, slechts 50% van de hoeveelheid P2O5 als opgebracht beschouwd wordt (cf. art. 13, §5, van het Mestdecreet). Binnen de mestregelgeving is door de dalende fosfaatbemestingsnormen, fosfaat vaak het limiterende element geworden bij de toediening van meststoffen zoals boerderijcompost. Nochtans hebben bepaalde organische mestsoorten zoals boerderijcompost een duidelijk positief effect op het effectieve organisch stofgehalte van de bodem.

Door de limieten die door de bemestingsnormen gesteld worden, kan men, binnen de door de mestregelgeving bepaalde normen, niet steeds de dosis stalmest of compost gebruiken die, met het oog op hun bodemverbeterende functie, nuttig zou kunnen zijn. Om deze reden voorziet de mestregelgeving dat van deze mestsoorten slechts 50% van de opgebrachte hoeveelheid fosfaat in rekening wordt gebracht. Doordat van deze meststof dus een verhoogde dosis toegepast kan worden, is het van belang dat er afdoende controle is op de kwaliteit van de geproduceerde boerderijcompost. Met de

voorgestelde koppeling aan proces- en kwaliteitsopvolging van de geproduceerde boerderijcompost wordt dit verzekerd.

Artikel 27 (art. 2.3.3.4)

Om de transparantie in de verwerkingsketen van biologische verwerking te verbeteren, wordt de verplichting tot opmaak van een informatiefiche geïntroduceerd. Deze informatiefiche was al voorzien via het Algemeen Reglement van de Certificering (ARC) maar wordt nu concreter uitgewerkt. Echter worden enkel biologische verwerkingsinstallaties gevat door het ARC; afvalstoffen die rechtstreeks kunnen worden toegepast als bodemverbeteraar/meststof worden hier niet door gevat. Daarnaast is de inhoud van de informatiefiche in het ARC niet nader omschreven.

De opmaak van de informatiefiche is de verantwoordelijkheid van de producent van de afvalstof, aangezien deze over alle informatie beschikt om de fiche op te maken en up to date te houden. Er wordt een koppeling voorzien met de risicoklassen van afvalstoffen zoals voorzien in het ARC. De koppeling is in functie van het risicoprofiel van een afvalstof.

De minimale onderdelen van de informatiefiche worden bij ministerieel besluit vastgelegd. Bij het ontbreken van de informatie mag het materiaal niet worden verwerkt.

Artikel 28 (art. 2.3.3.5)

In een groot deel van Vlaanderen vormen de lage organische stofgehalten in de landbouwbodems een belangrijk probleem (Tits and Elsen, 2021). In de helft van de akkers en 52% van de weilanden ligt het koolstofgehalte onder de streefzone (= zone van de optimale toestand). Organische stof is de sleutel tot een goede integrale bodemkwaliteit: van een betere vruchtbaarheid en waterhuishouding tot een hogere weerbaarheid en een actiever bodemleven.

Om het organische-stofgehalte en de bodemkwaliteit opnieuw op peil te brengen is een regelmatige aanvoer van vers organisch materiaal onontbeerlijk. Het inbrengen van houtsnippers, afkomstig van het houtig materiaal van beheerresten, in de bodem is in verschillende landen een manier om het organisch koolstofgehalte in de bodem te verhogen. Deze toepassing wordt ook gesubsidieerd door de ecoregeling 'Het verhogen van het organisch koolstofgehalte van bouwland' van het Vlaams GLB 2023-2027.

De voorbije jaren werden er in Vlaanderen verschillende studies uitgevoerd om de positieve effecten, maar ook mogelijke risico's in kaart te brengen. Steunend op deze studies wordt het gebruik van houtsnippers als bodemverbeterend middel onder welbepaalde omstandigheden nu in het VLAREMA opgenomen.

Bij het gebruik van houtsnippers als meststof of bodemverbeterend middel worden de houtsnippers ondergewerkt. Echter kunnen de houtsnippers voorafgaand aan het onderwerken nog een functie vervullen als mulchingmateriaal, om onkruidgroei te beperken of om erosie te beperken. Daarom wordt het gebruik van houtsnippers als mulchingmateriaal ook toegestaan op de landbouwgrond waar de houtsnippers zullen worden ondergewerkt.

Het belangrijkste aspect van de gebruikte houtsnippers is de kwaliteit. De herkomst van de houtsnippers bepaalt in belangrijke mate deze kwaliteit. De houtsnippers die kunnen

gebruikt worden als bodemverbeteraar, worden geproduceerd uit houtige stromen afkomstig van bijvoorbeeld:

- snoeihout dat ontstaat op de gronden van een landbouwbedrijf;
- onderhouden en vergunde wijzigingen van kleine landschapselementen (KLE); KLE zijn de verzameling groene punten en lijnen in het landschap met inbegrip van de bijhorende vegetaties. De KLE's maken deel uit van de natuur maar hun bestaan en uitzicht is vaak het resultaat van menselijk handelen;
- onderhoud van natuurgebieden;
- bosbouwactiviteiten;

Binnen de fruit- en sierteelt is het een gangbare manier van werken om na het oogsten de resten van meerjarige houtige gewassen onder te ploegen. Deze stromen worden beschouwd als houtige afvalstromen die ontstaan binnen het eigen landbouwbedrijf en kunnen volgens deze bepalingen dan ook ter plaatse binnen het eigen landbouwbedrijf worden toegepast als bodemverbeteraar.

De regeling omvat kwaliteitseisen betreffende het organische stofgehalte en koolstof/stikstof (C:N) en koolstof/fosfor (C:P) verhoudingen. Dit voorkomt dat afvalstromen worden ingezet die te snel afbreken (lage C:N verhouding) of die teveel stikstof of fosfor aanbrengen op landbouwgrond. Onderzoek van de BDB heeft aangetoond dat er veel variatie zit in de samenstelling van houtsnippers, vooral omwille van de herkomst (tuinonderhoud, recyclageparken, ...). Met deze samenstellingseisen garanderen we dat de houtsnippers vooral zorgen voor koolstofopbouw en niet voor extra input van stikstof en fosfor in de bodem.

Een bijkomende voorwaarde is dat de landbouwgrond die de houtsnippers ontvangt actief in gebruik moet zijn, waardoor de landbouwer in kwestie geacht is de herkomst en kwaliteit van de houtsnippers te kennen en zodanig in te schatten voor een oordeelkundig gebruik. Voor de definitie van landbouwgrond en landbouwactiviteiten wordt verwezen naar de definities in artikel 2 van het Decreet houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid. Deze maatregel draagt ook bij om het illegaal onderwerken of opslaan van groenafval op ongebruikte percelen te voorkomen. Deze maatregel draagt ook bij om het illegaal onderwerken of opslaan van groenafval op ongebruikte percelen te voorkomen.

De analysefrequentie werd vastgelegd per volume houtsnippers en in functie van de grootte van het landbouwperceel. Deze aanpak werd gekozen vanuit de rationale dat grotere volumes houtsnippers een potentieel grotere milieu-impact kunnen hebben wanneer zij niet voldoen aan de kwaliteitseisen.

De samenstellingsvoorwaarden van bijlage 2.3.1. van het VLAREMA moeten worden gerespecteerd. Gelet op de hoge zuiverheid van dergelijke houtsnippers, is er geen analyseverplichting op de parameters vermeld in bijlage 2.3.1. Niettemin kan de toezichthoudende overheid steeds de conformiteit met deze samenstellingsvoorwaarden controleren.

Uit de verschillende uitgevoerde studies kunnen een aantal randvoorwaarden worden geselecteerd met betrekking tot het moment van toevoegen van de houtsnippers, de hoeveelheid toegevoegde houtsnippers, de combinatie met andere meststoffen, het type van grond, het type van teelt, Het is niet haalbaar om de mogelijke (combinaties van)

deze randvoorwaarden in wettelijke bepalingen op te nemen. Deze randvoorwaarden zijn de verantwoordelijkheid van de landbouwer en worden aan de landbouwsector bekendgemaakt via informatieverbreiding van goede landbouwpraktijken.

Bij het gebruik van houtsnippers als meststof of bodemverbeterend middel worden de houtsnippers ondergewerkt. Houtsnippers die worden gebruikt als bodembedekker moeten voldoen aan de voorwaarden in onderafdeling 5.3.15. Een grondstofverklaring is niet vereist. Wanneer landbouwers houtsnippers als bodembedekker gebruiken, moet er voldaan worden aan de voorwaarden van artikel 2.3.3.5 omdat er van wordt uitgegaan dat deze houtsnippers na hun functie als bodembedekker zullen worden ondergewerkt als bodemverbeteraar.

De voorwaarden voor gebruik van houtsnippers als bodembedekker zijn verschillend als die van het onderwerken, omdat het toepassingsgebied verder reikt dan enkel landbouwgrond actief in gebruik en meer herkomsten mogelijk zijn.

De volgende activiteiten en gebieden komen, door een groter risico op ondermaatse kwaliteit, niet in aanmerking voor de productie van houtsnippers:

- aanleg en onderhoud van tuinen, meer bepaald afval dat gras, bladeren, naalden en haagscheersel bevat;
- recyclageparken en afvalverwerkende bedrijven, uitgezonderd de zeefoverloop > 40 mm van groencompostering die beschikt over een keuringsattest voor de geproduceerde groencompost;
- andere industriële activiteiten;
- gebieden met verontreinigde bodems, die al dan niet gesaneerd worden door middel van fytoremediatie

Er werd gekozen om aanvullend aan de objectieve meetbare criteria, met een negatieve lijst te werken, aangezien de risico's op een ondermaatse kwaliteit beperkt zijn voor het merendeel aan houtige stromen. Enkel welbepaalde stromen waarvan geweten is dat de kwaliteit ondermaats kan zijn, of waar er risico's bestaan op vermenging met niet toegelaten afvalstromen, zijn opgenomen in deze negatieve lijst.

Houtsnippers mogen niet worden geproduceerd op basis van materiaal dat besmet is met plantpathogenen, of uit invasieve soorten, om de verdere verspreiding te voorkomen.

Vanuit een integrale aanpak van het landschap wil deze regeling een verbinding maken tussen lokaal geproduceerde houtsnippers en de lokale nood aan het verhogen van het organisch koolstofgehalte in landbouwgronden. Op deze wijze versterken we de synergie tussen landschapsbeheer en landbouw. Vanuit duurzaamheidsperspectief is het niet aangewezen om houtsnippers over grote afstanden te vervoeren voor gebruik in Vlaanderen. Daarom wordt deze regeling beperkt tot het gebruik van houtsnippers geproduceerd in gebieden gelegen in het Vlaams gewest.

Deze voorwaarden zijn niet van toepassing op particulieren die groenafval uit het onderhoud van de eigen tuin, in hun eigen tuin terug toepassen als bodembedekker.

Artikel 28, §1 voorziet dat houtsnippers, die voldoen aan de voorwaarden van artikel 28, als bodembedekker kunnen worden gebruikt in landbouwgebieden. De koppeling tussen het gebruik als bodembedekker en de voorwaarden van artikel 28 is noodzakelijk omdat in de praktijk bodembedekkers op landbouwgronden bij het eerstvolgende teeltseizoen

zullen worden ondergeploegd in de bodem en bijgevolg dan een functie als bodemverbeteraar zullen hebben. Deze koppeling maakt het ook mogelijk om alle voordelen van beide toepassingen van houtsnippers (i.c. bodembedekker en bodemverbeteraar) maximaal te exploiteren (...). Artikel 67 geldt buiten landbouwgronden. De term landbouwgrond moet worden gelezen als een grondperceel dat in gebruik is voor de teelt van gewassen. In gebieden die overeenkomstig de ruimtelijke uitvoeringsplannen als agrarisch gebied zijn aangeduid, mogen houtsnippers overeenkomstig de voorwaarden van artikel 68 als bodembedekker worden toegepast op percelen die niet in gebruik zijn voor de teelt van gewassen.

Artikel 29 (art. 2.3.4.1)

Zoals toegelicht bij de wijziging van art. 2.3.1.2, is dit artikel rond de toepassing van afvalstoffen in afdichtingslagen achterhaald en wordt dit daarom geschrapt.

Artikel 30 (art. 2.3.5.1)

Artikel 2.3.5.1. bepaalt dat materialen afkomstig van metallurgische productieprocessen voor non-ferrometalen, worden beschouwd als grondstoffen als ze rechtstreeks, zonder verdere andere behandeling, worden gebruikt in een ander metallurgisch productieproces voor non-ferrometalen, op voorwaarde dat de materialen zijn opgenomen in de lijst bepaald door de minister.

In dit artikel wordt toegevoegd dat het metallurgisch productieproces voor non-ferrometalen, waarin het materiaal wordt gebruikt, de Europese beste beschikbare technieken moeten toepassen. De grondstoffenregeling geldt bijgevolg niet voor materialen die gebruikt worden in productieprocessen die geen gebruik maken van de Europese beste beschikbare technieken.

Artikel 31 (art. 2.3.7)

Dit is de invoering van een nieuwe onderafdeling 2.3.7. "Criteria voor grondstoffen, bestemd voor het gebruik als blendcomponent in scheepsbrandstof". Het vermelden van het gebruik als blendcomponent in scheepsbrandstof is noodzakelijk. In de scheepvaart is het blenden van verschillende koolwaterstofstromen een courante praktijk, om een scheepsbrandstof op specificatie te brengen. In deze nieuwe onderafdeling worden voorwaarden opgesteld op het niveau van de input, de noodzakelijke opwerkingsprocessen en de samenstellingsvoorwaarden van de beoogde grondstof. Deze voorwaarden zijn gebaseerd op de resultaten uit de VITO studie "Update End of Waste Criteria voor opgewerkte afvalolie" uit 2019.

In casu gaat het om afvalstoffen (afvalolie en brandstofresten) die opgewerkt kunnen worden tot blendcomponent voor scheepsbrandstof en niet om primaire grondstoffen. Er wordt niet geraakt aan de federale bevoegdheid tot het vaststellen van productnormen. Wanneer men afvalolie gaat gebruiken, komen daar verontreinigingen in voor die niet voorkomen in primaire materialen en bijgevolg ook niet genormeerd zijn en ook nooit genormeerd worden in het kader van productnormering. Dit zijn de parameters die nu genormeerd worden om te kunnen garanderen dat er geen hinder is naar de omgeving en dat bijgevolg aan artikel 36 van het Materialendecreet wordt voldaan. Andere parameters zijn dan weer om na te gaan of er niet opgemengd is met andere afvalstoffen. Er worden dus enkel parameters genormeerd die relevant zijn bij afvalstoffen en niet bij primaire grondstoffen. Het zijn eigenlijk parameters die moeten nagaan of het recyclageproces wel heeft plaatsgevonden, of als afdoende kan beschouwd worden. Deze normen zijn niet van toepassing op primaire brandstoffen maar enkel op de output van het recyclageproces. De samenstellingsvoorwaarden dienen om de

efficiëntie van het recyclageproces te beoordelen en staan los van de bestaande productnormen die uiteraard blijven gelden.

Artikel 2.3.7.1. verduidelijkt voor welke afvalstromen de vereisten uit de volgende artikels gelden.

Artikel 2.3.7.2. geeft de maximale PCB-norm voor de afvalstoffen die worden ingezet als blendcomponent in scheepsbrandstof.

Artikel 2.3.7.3 vermeldt de opwerkingsprocessen die kunnen garanderen dat de beoogde grondstof, zijnde een blendcomponent voor scheepsbrandstof, voldoende zuiver zijn. Het finale opwerkingsproces is een destillatie waarbij enkel het destillaat, de beoogde grondstof kan zijn of een gelijkwaardige techniek waarvan wordt aangetoond dat ze toelaat dezelfde resultaten te behalen.

Artikel 2.3.7.4. verwijst naar de samenstellingsvoorwaarden waaraan de beoogde grondstof of het destillaat moet voldoen. De samenstellingsvoorwaarden staan opgelijst in een nieuwe bijlage 2.3.3. Gelet op het verdunningsverbod uit artikel 4.4.2 van het VLAREMA gelden de in deze onderafdeling samenstellingsvoorwaarden voor de beoogde grondstoffen voordat deze worden geblend om een scheepsbrandstof op specificatie te brengen.

Artikel 32 (artikel 2.4.2.1)

In het huidige VLAREMA staat een dergelijke bepaling opgenomen enkel voor het gebruik als bouwstof, nl. art. 2.3.2.3 §2. Met deze wijziging wordt deze bepaling nu generiek van toepassing. Bij nieuwe toepassingen ontstaat soms een probleem van de kip of het ei. Laboproeven voldoen aan einde afvalcriteria, maar de concrete toepassing is nog niet operationeel omdat het statuut van het materiaal nog een afvalstof is en de gebruiker ze enkel als grondstof wil inzetten. Bij de aanvraag van een grondstofverklaring voor een nieuwe toepassing zal OVAM nagaan of voldaan wordt aan alle criteria van art 36 en 37 van het Materialendereet en indien affirmatief zal de grondstofverklaring afgeleverd worden.

Artikel 33 (artikel 2.4.2.2)

1° De term 'werk' komt voor in art. 2.4.2.2 6° voor de herkomst van het materiaal, maar bezit geen meerwaarde. De verwijzing naar "proces" volstaat.

2° e) VLAREMA normeert een aantal parameters. Al te vaak wordt de afweging of een materiaal in aanmerking komt voor gebruik als grondstof beperkt tot deze set van parameters. Met deze aanpassing willen we de producent die het beste zicht heeft op de samenstelling van zijn geproduceerd materiaal en de zorgwekkende en kandidaat-zorgwekkende stoffen die er deel van kunnen uitmaken, wijzen op zijn verantwoordelijkheid om zelf ook een degelijke evaluatie en risicoanalyse te maken. De vervanging van een primaire grondstof door een secundaire grondstof mag immers geen bijkomende risico's geven voor milieu en gezondheid. Logischerwijze wordt in eerste instantie gekeken naar de aanwezigheid van stoffen vermeld in de kandidaatlijst, autorisatielijst of restrictielijst van REACH of stoffen vermeld in bijlage I van de POP-verordening. De OVAM zal deze informatie steeds toetsen aan internationale grenswaarden of voorstellen ivm schadelijke stoffen.

We verwijzen hierbij ook naar artikel 18 van dit wijzigingsbesluit dat dezelfde doelstelling nastreeft voor reeds lopende grondstofverklaringen.

f) Bij het aanvraagdossier voor een grondstofverklaring moet de producent toelichten welke kwaliteitsborging wordt toegepast, m.a.w. de producent moet toelichten hoe de continue kwaliteit van de grondstof zal worden gegarandeerd eens de grondstofverklaring is afgeleverd.

Het proces voor kwaliteitsborging is bewust niet gekoppeld aan een bepaalde ISO of gelijkaardige norm. Naast de kwaliteitsgarantie heeft de verplichting ook een sensibiliserend effect. We willen de producent hiermee wijzen op zijn verantwoordelijkheid om naast de analyses van de externe controle die een momentopname zijn, continu de kwaliteit via analyses van zelfcontrole te waarborgen van de grondstoffen die worden geproduceerd zodat deze te allen tijde voldoen aan de eisen van het VLAREMA en de grondstofverklaring. Het staat de producent vrij hiervoor het meest geschikte systeem op te zetten of te gebruiken in functie van de geproduceerde grondstoffen. Bij de aanvraag voor een grondstofverklaring voegt hij hetbewijs of beschrijving hiervan toe.

Deze verplichting treedt in werking 1 jaar na publicatie van dit besluit.

3° De bijkomende gegevens en documenten die gevraagd worden bij de aanvraag voor grondstofverklaring voor het gebruik als bouwstof worden nu reeds opgevraagd bij de behandeling van de grondstofverklaring. Het opnemen van deze zaken in VLAREMA zorgt voor duidelijkheid en een gelijk speelveld en maakt dat de behandeling van de aanvraag vlotter kan verlopen.

Wanneer de kwaliteit van de beoogde grondstof zal opgevolgd worden door een kwaliteitsborgingsysteem zoals bepaald in afdeling 2.5 moet dit aangetoond worden door een overeenkomst met een certificatie-inrichting dat de beoogde grondstof zal gecertificeerd worden overeenkomstig de bepalingen van afdeling 2.5. Deze overeenkomst dient door beide partijen te worden ondertekend.

Indien de kwaliteit van de beoogde grondstof niet zal opgevolgd worden door een kwaliteitsborgingsysteem zoals bepaald in afdeling 2.5 kan de motivatie hiervoor minimaal bestaan uit ofwel een verklaring dat het gaat om een eenmalige hoeveelheid, niet gelinkt aan een productieproces ofwel een verklaring dat het gaat om productieafval uit een productieproces van bouwmaterialen of bouwstoffen. In de andere gevallen moet een nadere omschrijving gegeven worden van de herkomst van het materiaal en moet aan de hand van minstens 5 representatieve analyses blijken dat de verwachte spreiding van de samenstelling van de beoogde grondstof beperkt is en er geen risico is op overschrijding van de dwingende waarden.

Bij de specifieke omschrijving van de toepassing wordt nagegaan hoe de bouwstof een kwalitatieve bijdrage levert aan de functionaliteit van de toepassing door aan te geven:

- of de beoogde grondstof bij gebruik in contact komt met bodemmaterialen en bij het terugnemen van het materiaal er een risico op vermenging is met bodemmaterialen. Bouwstoffen mogen bijv. niet gebruikt worden voor het bouwrijp maken van percelen;
- wat de receptuur/mengverhouding is waarbij de beoogde grondstof gebruikt wordt, cementtype, minimale en maximale dosering van bindmiddel en grondstof

- en aangeven of de dosering noodzakelijk is om te garanderen dat aan de dwingende waarden voor uitloging is voldaan (indien van toepassing);
 - of de beoogde grondstof gebruikt wordt in de productie van een bouw materiaal waarbij de chemische eigenschappen van de beoogde grondstof tijdens het productieproces veranderen (bv een thermisch productieproces);
 - Hoe het gebruik van de bouwstof bijdraagt tot de realisatie van de functionaliteit van de toepassing en dat de beoogde grondstof voldoet aan gelijkwaardige technische specificaties als de grondstof die het vervangt zonder dat daarvoor het gebruik van de primaire grondstoffen of bindmiddelen vergroot.
- De beoogde bouwtechnische performantie (bijvoorbeeld druksterkte, thermische eigenschappen, ...) voor het gebruik van de bouwstof wordt vergeleken met die van het referentieproefstuk(ken) waarbij enkel primaire grondstoffen worden gebruikt in dezelfde mengverhouding met bindmiddel, dus zonder substitutie van een primaire grondstof door de bouwstof. Het gebruik van de bouwstof en het referentieproefstuk worden met elkaar vergeleken en getoetst aan de van toepassing zijnde bouwtechnische vereisten, standaardbestekken, gestandaardiseerde technische specificaties van een onafhankelijke instelling of dergelijke. Dit moet aangetoond worden door een onderzoek of een rapport van een wetenschappelijke instelling.

Er moet aangetoond worden dat de bouwstof of de toepassing waarin de bouwstof is gebruikt, op het einde van de levensduur, opnieuw kan ingezet worden in de materialenkringloop. Dus dat de toepassing herbruikbaar of recycleerbaar is.

Artikel 34

1° (art. 2.4.2.3, §3) De termijn voor het behandelen van een grondstofverklaring wordt opgeschort wanneer de OVAM bijkomende informatie aan de aanvrager vraagt. Het gebeurt soms ook dat de OVAM een advies nodig heeft van een derde instantie, bijvoorbeeld een wetenschappelijke instelling, vooraleer de grondstofverklaring te kunnen afleveren. In dat geval wordt de behandelingstermijn nu niet opgeschort, hoewel de informatie even noodzakelijk is bij de behandeling van het dossier. Daarom gebeurt die infovraag nu dikwijls via de aanvrager. Dit artikel voorziet dat de behandelingstermijn ook wordt opgeschort bij rechtstreekse adviesvragen van de OVAM aan externe instanties. Deze wijziging is dus bedoeld om de aanvrager minder te belasten. Als de OVAM derden rechtstreeks kan contacteren, komt dat de efficiëntie van de dossierbehandeling ten goede.

2° (art. 2.4.2.3, §5) De meeste grondstofverklaringen worden afgeleverd voor onbepaalde duur. De OVAM stelt nu vast dat daardoor de databank dossiers bevat die al geruime tijd niet meer actief in gebruik zijn, maar niet worden stopgezet door de houder. Reden hiervoor is dat de houder steeds 'een verklaring van geen productie' oplaadt om zo aan te geven dat een zelfanalyse niet kan worden uitgevoerd. Met dit artikel willen we verhinderen dat slapende grondstofverklaringen na lange tijd opnieuw worden geactiveerd, zonder de garantie dat de kwaliteit uit het oorspronkelijk aanvraagdossier kan worden gegarandeerd.

3° (art. 2.4.2.3, §6) Bij de aanvraag voor een grondstofverklaring worden een set aan parameters geanalyseerd en beoordeeld volgens de wetenschappelijke kennis die op het moment van aanvraag gekend is. Echter, deze wetenschappelijke kennis kan evolueren in de loop van de tijd. De OVAM heeft nu niet de mogelijkheid om de grondstofverklaring bij

te sturen op basis van nieuwe wetenschappelijke kennis of vaststellingen op het terrein, vastgelegd in een PV of bestuurlijk verslag. Nieuwe wetenschappelijke kennis moet daarbij ruim worden geïnterpreteerd. Het gaat ook over voortschrijdend inzicht waarbij de immissiekwiteit van de leefomgeving beter moet worden gevrijwaard tegen de verontreinigende emissies of grondstofverklaringen waarvoor onzekerheid is over de emissies die vrijkomen of een heroverweging van de verleende grondstofverklaring is aangewezen. Bij thermische processen moeten de verhoogde ongunstige effecten op het milieu of menselijke gezondheid door het gebruik van de materialen zo worden geïnterpreteerd dat ze geen verhoogde effecten mogen veroorzaken dan wanneer diezelfde materialen zouden ingezet worden als afval in diezelfde toepassing. Met deze aanpassing wordt de mogelijkheid geïntroduceerd om de afgeleverde grondstofverklaring en/of grondstofverklaringen voor gelijkaardige grondstoffen aan te passen tijdens de looptijd. Aangezien de meeste grondstofverklaringen worden afgeleverd voor onbepaalde duur is de mogelijkheid tot tussentijdse aanpassing en/of heroverweging uiterst belangrijk.

De houder krijgt hierbij steeds de mogelijkheid zijn zienswijze of verweermiddelen aan te brengen door middel van de hoorplicht die voorzien is.

Artikel 35 (art. 2.4.2.5)

De term 'werk' komt voor in art. 2.4.2.5, 4° maar bezit geen meerwaarde. De verwijzing naar "productieproces" volstaat.

Artikel 36 (art. 2.4.2.6)

Deze aanvulling heeft als doel dat elke gebruiker ten allen tijde op de hoogte is van de voorwaarden voor het gebruik van de grondstof, waarbij dit ook schriftelijk kan worden aangetoond. Op deze manier wordt foutief gebruik van de grondstof en betwisting hierover maximaal vermeden.

Artikel 37 (art. 2.4.3.1)

1° (art. 2.4.3.1, §1, 4°) Artikel 2.2.8 bestaat niet meer in het huidige VLAREMA waardoor de verwijzing zonder inhoud is. Artikel 2.2.8 werd vervangen door 2.3.1.3/2.

2° (art. 2.4.3.1, §1, 6°) Bij de aanvraag voor een grondstofverklaring worden een set aan parameters geanalyseerd en beoordeeld volgens de wetenschappelijke kennis die op het moment van aanvraag gekend is. Echter, deze wetenschappelijk kennis kan evolueren in de loop van de tijd. De OVAM heeft nu niet de mogelijkheid om de grondstofverklaring op te heffen op basis van nieuwe wetenschappelijke kennis of vaststellingen op het terrein, vastgelegd in een PV of bestuurlijk verslag. Nieuwe wetenschappelijke kennis moet daarbij ruim worden geïnterpreteerd. Het gaat ook over voortschrijdend inzicht waarbij de immissiekwiteit van de leefomgeving beter moet worden gevrijwaard tegen de verontreinigende emissies of grondstofverklaringen waarvoor onzekerheid is over de emissies die vrijkomen of een heroverweging van de verleende grondstofverklaring is aangewezen. Bij thermische processen moeten de verhoogde ongunstige effecten op het milieu of menselijke gezondheid door het gebruik van de materialen zo worden geïnterpreteerd dat ze geen verhoogde effecten mogen veroorzaken dan wanneer diezelfde materialen zouden ingezet worden als afval in diezelfde toepassing.

Met deze toevoeging wordt de mogelijkheid geïntroduceerd om de afgeleverde grondstofverklaring en grondstofverklaringen voor gelijkaardige grondstoffen op te heffen in geval van ernstige milieuschade.

3° (art. 2.4.3.1, §2, tweede lid) De termijn van zestig kalenderdagen wordt vervangen door een termijn van dertig kalenderdagen om in lijn te zijn met de termijn vermeld in het derde lid van hetzelfde artikel. Het is immers tegenstrijdig dat de OVAM over zestig kalenderdagen zou beschikken om de grondstofverklaring op te heffen, maar het voornemen tot opheffing kan worden beschouwd als ingetrokken als ze dit niet doet binnen de dertig kalenderdagen.

4° (art. 2.4.3.1, §2, derde lid) Omdat in het derde lid geen termijn werd opgelegd waarbinnen de informatie moet worden bezorgd aan de OVAM, kan de grondstofverklaring toch nog gedurende een langere periode blijven doorlopen ook al zijn er knelpunten vastgesteld. Met deze toevoeging moet informatie binnen een korte termijn worden bezorgd aan de OVAM, die wel nog steeds deze termijn kan verlengen bv. omdat het uitvoeren van een analyse meer tijd in beslag neemt.

Artikel 38 (art. 2.6.4)

De toevoeging verduidelijkt welke elementen de verklaring moet bevatten en komen er op vraag van afdeling handhaving. Deze toevoeging stelt de toezichthoudende overheid bij controle in staat om een eerste inschatting te maken van correctheid van de status van materiaal. Daarnaast maakt deze toevoeging het mogelijk om te handhaven op de volledigheid van de verklaring.

Punt 6° geldt enkel bij transport over de landsgrenzen (niet tussen gewesten). Het is de verantwoordelijkheid van het bedrijf om de relevante wetgeving na te gaan zodat het zeker is dat het daaraan voldoet in beide landen. Dat staat niet in de weg dat deze bedrijven hierin ondersteund kunnen worden door de overheid en de betrokken federaties. Zo kan zeker geïnformeerd worden bij de overheid naar andere standpunten, precedenter, contactpersonen, ... om tot een snelle uitspraak over het statuut afvalgrondstof te komen.

Artikel 39 (art. 2.6.5)

1° Bij luierrecyclage wil OVAM een transparant zicht hebben op welke materialen geproduceerd worden, voor welke toepassingen en of aan de grondstofvoorwaarden voldaan wordt. De reden is dat luierrecyclage een nieuw proces is en we er ons van willen verzekeren dat de daarbij geproduceerde materialen aan de nodige eisen zullen voldoen.

2° De toevoeging is er gekomen op vraag van afdeling handhaving om handhaving op artikel 2.6.5 mogelijk te maken. Ook schaft deze toevoeging duidelijkheid over de status van het materiaal wanneer de OVAM of toezichthoudende overheid door twijfel een grondstofverklaring eist.

Artikel 40 (art. 3.1.1, §1, eerste lid)

Gebruikte vezelcementen bouwmaterialen wordt toegevoegd aan de lijst van afvalstoffen waarvoor een vorm van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid geldt. Deze toevoeging heeft niet meteen juridische gevolgen gezien er geen afdeling wordt

ingevoegd met bepalingen die de UPV effectief in werking laten treden maar biedt wel een theoretische basis hiervoor.

Artikel 41 (art. 3.2.1.6)

Dit artikel maakt de verantwoordelijkheden van de beheerder van de online marktplaats duidelijk. Ten eerste moet hij de producenten die via zijn platform producten verkopen aan consumenten in het Vlaamse gewest, informeren over de aanvaardingsplicht die op hen van toepassing is. Ten tweede moet de beheerder ervoor zorgen dat hij geen toegang verleent aan producenten die hun aanvaardingsplicht niet naleven. Er wordt wel voorzien in de mogelijkheid dat de online marktplaats de verantwoordelijkheden van de producent overneemt. In dat geval moet de producent niet uitgesloten worden van de online marktplaats. Ten derde wordt bepaald dat indien de marktplaats zelf als producent optreedt, deze gehouden is aan alle verplichtingen die aan producenten worden opgelegd in het kader van de aanvaardingsplicht.

Artikel 42

Eenmalige verpakkingen rond drukwerk komen vaak in het papier- en kartonafval terecht en worden achteraf niet gerecycleerd. Technisch gezien zullen de folies van het ongeopende drukwerk al (gedeeltelijk) scheuren in de sorteerlijnen en verder in de pulpers maar ze geven aanleiding tot recyclageresidu's die enkel nog energetisch gevaloriseerd kunnen worden. Alle soorten plastic wikkels, ook bio-afbreekbare plastic wikkels, zijn verboden.

Dit verbod geldt enkel voor een volledige plastic wikkel (i.e. die het drukwerk volledig omvat). Een lint of band die de verschillende folders samenhoudt, blijft omwille van de functionaliteit wel nog mogelijk.

Artikel 43 (art. 4.1.3)

De kaderrichtlijn afval definieert de 15 gevaarlijke eigenschappen die afval als gevaarlijk indelen (2008/98/EG, bijlage III). Deze gevaarlijke eigenschappen zijn de laatste jaren tweemaal gewijzigd:

- 14 van de 15 gevaarlijke eigenschappen ("HP's") zijn in 2014 gewijzigd (Verordening 1357/2014)
- de laatste eigenschap, ecotoxiciteit (HP14), is in 2017 ingevuld (Verordening 2017/997) en werd van kracht op 5 juli 2018.

Deze verordeningen leggen – per gevaarlijke eigenschap – vast vanaf welke concentratie aan gevaarlijke stoffen (verbindingen), de afvalstof als gevaarlijk beschouwd moet worden. Het komt erop neer dat (de som van) de concentraties van gevaarlijke stoffen met een bepaalde gevaarlijke eigenschap, vergeleken worden met de grenswaarde voor die eigenschap. Bijvoorbeeld: als de som van de concentraties van corrosieve stoffen meer dan 5 % is, gaat het om gevaarlijk afval.

Deze aanpak, gebaseerd op rekenregels, werkt indien de samenstelling van het afval bekend is, met andere woorden, indien geweten is welke verbindingen in het afvalstaal aanwezig zijn. Via een gerichte chemische analyse kan ontbrekende informatie aangevuld worden.

Indien er weinig informatie over de aard of oorsprong van het afval bekend is, blijkt het moeilijk om een algemene chemische analyse zodanig te interpreteren dat ze bruikbaar wordt voor dit doel. Voor metalen laten bedrijven doorgaans een analyse op elementniveau uitvoeren. Daarmee is de precieze verbinding van het element niet bekend, en kunnen de gevaarlijke eigenschappen niet juist toegekend worden.

De nieuwe definitie van 'ecotoxiciteit' kan grote gevolgen hebben voor de hoeveelheid ecotoxisch afval en de manier waarop het verwerkt moet worden.

De Europese verordening biedt daarom ook alternatieven voor de rekenregels: het is toegestaan om biotesten te gebruiken of er mag rekening gehouden worden met de biobeschikbaarheid van ecotoxische stoffen in afval. Geen van beide alternatieven werd echter op Europees niveau uitgewerkt, noch in wetgeving, noch in een handleiding. De OVAM heeft voor beide alternatieven naar een invulling gezocht. Die alternatieven zijn uitgewerkt in samenwerking met VITO en KULeuven.

Bijlage 1 (Lijst van afvalstoffen), punt 2 (Indeling als Gevaarlijk afval) stipuleert dat "Een gevaarlijke eigenschap kan worden beoordeeld aan de hand van de concentratie van stoffen in het afval, zoals bedoeld in bijlage III bij Richtlijn 2008/98/EG of, tenzij in Verordening (EG) nr. 1272/2008 anders is bepaald, door overeenkomstig Verordening (EG) nr. 440/2008 of andere internationaal erkende testmethoden en richtsnoeren een test uit te voeren, rekening houdend met artikel 7 van Verordening (EG) nr. 1272/2008 met betrekking tot proeven op dieren en mensen." Uit ondervinding is gebleken dat de verwoording "andere internationaal erkende testmethoden en richtsnoeren" vaag en verwarrend kan zijn. Daarom wordt verduidelijkt dat voor het gebruik van testen en richtsnoeren die afwijken van Verordening (EG) nr 440/2008 schriftelijke goedkeuring aan de OVAM gevraagd moet worden.

Het onderscheid gevaarlijk/niet-gevaarlijk is belangrijk voor het toekennen van de juiste Eural-code. De Eural-code is belangrijk voor het toekennen van vergunningen, grensoverschrijdend transport, MATIS, het IMJV, afvalstoffenregisters, registratie als IHM, grondstofverklaringen, sloopinventaris, aanvaardingscriteria stortplaatsen en vergistingsinstallaties, ...

Artikel 44 (art. 4.3.1/1)

Het doel van dit artikel is ervoor zorgen dat er voldoende inspanningen gebeuren om het eigen en bijhorend terrein net te houden. Het gaat hierbij bijv. om een terras, parking ... die men bezit of exploiteert via eigendom, huur, concessie, De verantwoordelijkheid hiervoor ligt niet enkel bij de consument, maar ook bij de uitbater of organisator die zwerfvuilgevoelige producten aanbiedt. Bovendien moet de uitbater voldoende maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de ingezamelde afvalstoffen maximaal kunnen worden hergebruikt of gerecycleerd. Daartoe moeten de nodige recipiënten worden voorzien zodat de consument zich gemakkelijk aan de sorteerverplichting kan houden of een gelijkaardige werkwijze die dit garandeert.

Met dit artikel in VLAREMA opteren we voor een uniforme regeling in Vlaanderen die kan worden gehandhaafd door de lokale en gewestelijke toezichthouders.

Artikel 45 (art. 4.3.1)

Met deze wijziging verplichten we de algemene inzameling van bioafval bij de huishoudens. Het moet hierbij wel mogelijk zijn voor de burger om effectief te kunnen deelnemen aan een systeem van selectieve inzameling. Is dit niet het geval dan zal hier niet op geverbaliseerd worden. Dit in lijn met de beleidsbeslissing in het Lokaal Materialenplan. Dit plan voorziet in ACTIE 22: "*Elke gemeente voorziet uiterlijk tegen 1 januari 2024 de mogelijkheid aan burgers om al het bioafval selectief aan te bieden. Dat gebeurt volgens de bepalingen van dit plan*". Echter stelt het plan ook dat gemotiveerde afwijkingen op de selectieve inzameling mogelijk zijn tot 1 januari 2026 (mits positieve beoordeling door de OVAM).

Het laatste lid wordt opgeheven omdat dit zou toelaten dat een lokaal bestuur kan kiezen tussen inzameling of thuiskringlopen.

Artikel 46 (art. 4.3.2)

1° - 3° - 5° en 6°

Met dit voorstel willen we de bouwmaterialaalkringloop optimaal sluiten. De inzameling op de werf en eventuele nasortering moet daarom gebeuren in functie van afvoer voor hergebruik of materiaalrecyclage.

Gezien de specifieke samenstelling en herkomst (bouw- en sloopwerven) is het in eerste instantie nodig dat bouw- en sloopafval afzonderlijk van het andere afval (inboedel, bedrijfsrestafval, ...) ingezameld en aangeboden wordt. De aannemers moeten voor de eigenlijke sloop- of renovatiewerken alle afvalstoffen die geen bouw- en sloopafval zijn, zoals bijvoorbeeld inboedelaafval, gescheiden inzamelen en afzonderlijk van het bouw- en sloopafval afvoeren. Ontruiming en sloop/renovatie zijn twee verschillende activiteiten die duidelijk in tijd van elkaar gescheiden kunnen worden, en zo ook de afvoer van deze afvalstoffen welke in samenstelling en aard van elkaar verschillen.

Het bouw- en sloopafval moet op de werf zodanig worden ingezameld dat het hergebruik of materiaalrecyclage niet wordt gehypotheciseerd. De bouwkringloop optimaal sluiten betekent dat de gevaarlijke afvalstoffen en asbestverdachte materialen uit de keten worden verwijderd, de recycleerbare fracties volledig worden gerecycleerd en de niet-gevaarlijke fracties welke niet gerecycleerd kunnen worden zoveel mogelijk naar verbranding (met energierecuperatie) worden gestuurd.

Het Vlaamse beleid zet in de eerste plaats in op sorteren en selectieve inzameling aan de bron, omdat dit de zuiverste fracties oplevert en zorgt voor de meest hoogwaardige recyclage. Daarom worden in artikel 4.3.2 aan de lijst van selectief in te zamelen afvalstromen enkel fracties toegevoegd die typisch zijn voor bouw- en sloopwerven.

Specifieke fracties moeten op de werf afzonderlijk ingezameld worden opdat ze opnieuw in de materiaalketen kunnen worden ingezet:

- niet-teerhoudend asfaltpuin kan gebroken worden tot niet-teerhoudend asfaltgranulaat en valt onder certificatie van het EHR, maar moet daarvoor wel afzonderlijk ingezameld worden;
- funderingsmaterialen die niet onder het eenheidsreglement gerecycleerde granulaten verwerkt kunnen worden;
- verontreinigde fracties bouw- en sloopafval die achteraf niet kunnen uitgesorteerd worden bij een verwerker. Het gaat om fracties die gecontamineerd zijn door bijvoorbeeld lekkage van een tank met minerale olie of gevaarlijke stoffen. Als de kwaliteit van deze fracties niet op voorhand wordt bepaald, zijn deze potentieel verontreinigd. Deze moeten daarom gescheiden ingezameld worden zodat zij kunnen behandeld worden in een daarvoor vergunde inrichting.

Naast glas, metaal, harde kunststoffen en hout die reeds in artikel 4.3.2 vermeld waren, kunnen ook volgende typische fracties bouw- en sloopafval gerecycleerd worden en opnieuw ingezet worden in de materialenkringloop:

- inert puin bestaande uit betonpuin, metselwerkpuin of mengpuin;

- cellenbeton;
- glaswol;
- rotswol;
- gipskartonplaten en gipsblokken.
- bitumineus dakbedekkingsmateriaal of afdichtingsmateriaal;

Voor deze fracties zijn er momenteel reeds recyclagemogelijkheden en is er voldoende verwerkingscapaciteit om de fracties die vrijkomen als bouw- en sloopafval te verwerken. Wanneer er in de toekomst voor andere fracties ook recyclagemogelijkheden zijn en capaciteit is, kan de lijst van afvalstoffen die gescheiden moet worden ingezameld aan de bron worden uitgebreid.

Bij de recyclage van gipskartonplaten en gipsblokken mogen ook gipsvezelplaten aanwezig zijn, maar slechts in beperkte mate. Daarom moet de stroom gipsvezelplaten niet verplicht gescheiden ingezameld worden.

De fracties bouw- en sloopafval die rechtstreeks vanaf de werf worden afgevoerd naar materiaalrecyclage moeten zodanig worden ingezameld dat ze voldoen aan de acceptatiecriteria van deze diegene die de fracties recycleert. Fracties die niet voldoen aan de acceptatiecriteria van diegene die de afvalstoffen recycleert omdat ze te veel voor recyclage storende stoffen bevatten, moeten afgevoerd worden naar een sorteerinrichting die deze fracties verder kan bewerken zodat ze wel in aanmerking komen voor hergebruik of materiaalrecyclage. Zo is er voor puin dat niet aan de acceptatiecriteria van de puinbreker voldoet een "kwaliteitsborgingsstelsel voor puin van sorteerinrichtingen" van toepassing. Dit kwaliteitsborgingsstelsel is goedgekeurd door de minister en als bijlage opgenomen bij het eenheidsreglement gerecycleerde granulaten. Voor andere fracties die volgens artikel 4.3.2 gescheiden moeten worden ingezameld zijn geen algemeen geldende specifieke voorwaarden opgelegd hoe de voorafgaande sortering moet voldoen.

In een aantal gevallen is de gescheiden inzameling van bouw- en sloopafval op de werf niet vereist. Het gaat om die werven waar omwille van beperkte ruimte, beperkte hoeveelheden of omwille van veiligheidsredenen geen gescheiden inzameling aan de bron mogelijk of wenselijk is. Inzake hoeveelheden is de gemengde inzameling van bouw- en sloopafval toegelaten als de totale hoeveelheid bouw- en sloopafval die gedurende de uitvoering van de werf vrijkomt, kleiner is dan 50 m³. Dit stemt overeen met de regelgeving in Frankrijk maar is minder streng dan in Nederland. In Nederland moeten recycleerbare fracties < 1m³ niet gescheiden ingezameld worden. We stellen toch voor om in een eerste fase te starten met een iets ruimere uitzonderingsbepaling om de sector de tijd te geven zich te organiseren op de nieuwe wetgeving; en na een aantal jaar te evalueren of aanscherping nodig en mogelijk is. Alle droge niet-gevaarlijke fracties bouw- en sloopafval mogen in die gevallen samen in eenzelfde recipiënt ingezameld worden op voorwaarde dat het gemengd bouw- en sloopafval verder wordt behandeld zoals bepaald in de nieuwe onderafdeling 5.2.16.

4° Het is wenselijk dat bedrijven onder bepaalde voorwaarden een aantal afvalfracties samen kunnen laten inzamelen. Dit kan enkel voor droge niet-gevaarlijke afvalfracties die elkaar niet vervuilen, waardoor hoogwaardige recyclage niet in het gedrang komt. Dergelijke inzameling kan een goede oplossing zijn voor kmo's met kleine hoeveelheden van diverse afvalstoffen. In dit wijzigingsvoorstel wordt duidelijker omschreven welke afvalstoffen precies hiervoor in aanmerking komen. Ook de specifieke voorwaarden

waaronder dergelijke gezamenlijke inzameling mogelijk is, worden verduidelijkt. Door explicieter te benoemen welke afvalstoffen precies samen ingezameld mogen worden, wordt het ook duidelijker wat er bedoeld wordt met de voorwaarde van "volledige uitsortering". Bij het uitsorteren achteraf moet de sorteerder georganiseerd zijn op het uitsorteren van alle fracties die samen werden ingezameld. Vermits enkel in de lijst vermelde afvalstoffen in hetzelfde recipiënt mogen zitten, kan er geen residu zijn bestaande uit andere afvalstoffen dan degene die vermeld staan in dit artikel. Indien er toch andere afvalstoffen mee ingezameld worden dan diegene die vermeld staan, dan gaat het om een niet-selectieve inzameling (bedrijfsrestafval) en moeten de regels van afdeling 5.5 gevolgd worden. Wel is het mogelijk dat sommige afvalstoffen die onder de limitatieve lijst vallen (bv specifieke types folies of bewerkt papier) niet recycleerbaar blijken en dus alsnog naar verbranding moeten worden afgevoerd na uitsortering. voorwaarde dat het om droge afvalstoffen moet gaan blijft ook behouden. Aangezien pmd-afval nog (resten van) dranken of voeding kan bevatten, is dit geen droge afvalstof. Ook de vermelde afvalstoffen uit de lijst mogen niet nat zijn. Bijvoorbeeld een bidon uit harde kunststof met daarin een vloeistof komt niet in aanmerking voor dit type inzameling, aangezien de vloeistof bijvoorbeeld het papier en karton kan vervuilen.

Dit artikel verhoogt de rechtszekerheid voor zowel afvalstoffenproducent als inzamelaar, handelaar en makelaar. Het zorgt er ook voor dat het verschil met bedrijfsrestafval, waarvoor een specifieke regeling geldt, duidelijk blijft.

Artikel 47 (art. 4.3.3)

Voor de stromen die vrijkomen bij infrastructuurwerken is het niet strikt noodzakelijk dat de sloopdeskundige kennis heeft van de toepassingen waar asbest kan voorkomen in gebouwen. Een erkenning als bodemsaneringsdeskundige type I moet hier volstaan om het risico op aanwezigheid van asbest te kunnen inschatten. Voor de opmaak van een sloopopvolgingsplan en de sloopopvolging bij gebouwen is het wel noodzakelijk dat de sloopdeskundige beschikt minstens over een persoonscertificaat asbestdeskundige inventarisatie. De sloopdeskundige moet kennis hebben van waar er in het gebouw mogelijke toepassingen met asbest kunnen zijn. Voor de sloopdeskundigen infrastructuur is een grondige kennis van asbesttoepassingen in gebouwen niet vereist. Deze moet vooral asbest in de bodem (of aanvullagen) kunnen herkennen. En dat is sowieso een vereiste voor de erkend bodemsaneringsdeskundige.

Om zijn opdracht goed te kunnen uitvoeren heeft de sloopdeskundige de volledige medewerking van de opdrachtgever nodig. Deze laatste moet dan ook alle beschikbare relevante info ter beschikking stellen.

Het overmaken van alle afvoerdocumenten als pdf-document aan de sloopbeheerorganisatie zou een te zware en onnodige belasting voor het digitaal portaal zijn van de sloopbeheerorganisatie. Het opladen van de documenten wordt daarom beperkt tot de kopieën van de afgiftebewijzen van de afgevoerde gevaarlijke afvalstoffen en asbestverdachte materialen, de potentieel verontreinigde sloopmaterialen en de puinfractie die door de puinbreker niet als puin met laagmilieurisico-profiel is aanvaard. Op vraag van de sloopbeheerorganisatie moeten ze wel aan haar ter beschikking te worden gesteld. Van de gevaarlijke afvalstoffen moeten de documenten wel worden opgeladen. Of, bij de puinfracties die niet als LMRP door de breker worden aanvaard, teruggekoppeld worden door de breker via digitale systeem van de sloopbeheerorganisatie.

Artikel 48

Het bouwen, slopen, ontmantelen of renoveren moet zodanig gebeuren dat de fracties als vermeld in art. 4.3.2 als een afzonderlijke fractie vrijkomen en afgevoerd worden.

De aannemer dient op voorhand na te gaan hoe hij de bouw-, sloop-, ontmantelings- en renovatiewerken werken gaat aanpakken en hoe hij de afvoer van de afvalstoffen in functie van hergebruik en materiaalrecyclage gaat organiseren. De inzameling moet gebeuren overeenkomstig artikel 4.3.2. De aannemer stelt hiertoe een afvalbeheer- en sloopplan op waarin hij bepaalt hoe hij zijn werk organiseert en aangeeft wanneer welke fracties zullen vrijkomen. De hoeveelheden gegeven in het afvalbeheer- en sloopplan zijn een inschatting. Hij geeft een overzicht van de mogelijke inzamelrecipiënten die hij voorziet voor de inzameling.

Het afvalbeheer- en sloopplan geeft de verschillende inzamelrecipiënten voor fracties bouw- en sloopafval van art. 4.3.2, of er gemengd bouw- en sloopafval zal worden ingezameld en naar welk type inrichting de verschillende inzamelrecipiënten kunnen afgevoerd worden. De aannemer zal bij de opmaak van het afval- en sloopbeheerplan rekening moeten houden met de acceptatiecriteria van de mogelijke verwerkers. Dit om te vermijden dat de vracht zal worden geweigerd omwille van bijvoorbeeld de aanwezigheid van te veel voor recyclage storende stoffen, een dure nabehandeling (sorteren, reinigen) moet ondergaan of moet verbrand of gestort worden.

Voor bouw-, sloop-, ontmantelings- en renovatiewerken moet in het sloop- en afvalbeheerplan opgenomen worden of en welke stromen niet gescheiden kunnen worden ingezameld omwille van veiligheid, stabiliteit of gevaar voor werknemers. Dit kan enkel via een gemotiveerde verklaring van de veiligheidscoördinator. De fracties gemengd bouw- en sloopafval moeten voldoen aan de bepalingen vermeld in onderafdeling 5.2.16.

Voor sloopwerken onder het toepassingsgebied van art. 4.3.3, §1 houdt het afvalbeheer- en sloopplan rekening met het conform verklaard sloopopvolgingsplan.

De verplichting van de opmaak van een afvalbeheer- en sloopplan is beperkt tot grote werven. Voor grote werven biedt dit plan een meerwaarde omdat bij dergelijke werven grote hoeveelheden en diverse soorten afvalstoffen tijdens verschillende fasen vrijkomen. Bij sloop-, ontmantelings-, renovatie- en infrastructuurwerken is er een link met het sloopopvolgingsplan en de verplichte traceerbaarheidsprocedure door een sloopbeheerorganisatie. De opmaak van het afvalbeheer- en sloopplan zal op termijn geïntegreerd worden in de procedures van sloopopvolging.

Artikel 49 (art. 4.3.5)

In paragraaf 2 wordt verduidelijkt dat voor alle sloop-, renovatie- of ontmantelingswerken die onder het toepassingsgebied vallen vermeld in artikel 4.3.3, paragraaf 1, steeds een sloopattest moet afgeleverd worden, tenzij anders is bepaald in de conformverklaring van het sloopopvolgingsplan. Het sloopattest moet dus niet enkel afgeleverd worden in de gevallen waarvoor een verwerkingstoelating is afgegeven en waarbij het puin verwerkt is in een inrichting voor de productie van gerecycleerde granulaten onder het eenheidsreglement. In de standaardprocedure voor tracering wordt ook voorzien dat steeds een globaal sloopattest kan afgeleverd worden, dus ook wanneer er weinig sloopmateriaal (= puin) vrijkomt.

In paragraaf 3 wordt verduidelijkt dat de voorziene termijnen worden uitgedrukt in werkdagen in plaats van kalenderdagen.

De standaardprocedure moet de mogelijkheid en de voorwaarden voorzien onder welke het sloopopvolgingsplan en de aanvraag voor slooppattest onvolledig kunnen verklaard worden.

Artikel 50 (art 4.3.6, §1)

Met dit artikel wordt verwezen naar het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen die de Wet van 27 juni 1921 heeft vervangen betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

Artikel 51 (art. 4.4.6)

De POP-verordening (Verordening (EU) 2019/1021 van 20 juni 2019 van het Europees Parlement en de Raad betreffende persistente organische verontreinigende stoffen (POP's)) vereist dat POP-houdend afval wordt verwerkt zodat de POP's daarin worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet, zodat het resterende afval en de vrijkomende stoffen geen kenmerken van POP's meer vertonen. De daarvoor toegelaten verwerkingshandelingen zijn opgenomen in deel 1 van bijlage V van de POP-verordening. Het gaat specifiek om de volgende verwerkingsmethoden: D9, D10, R1 en R4 (specifieke situaties). In hoofdzaak wordt POP-houdend afval verbrand.

Storten van POP-houdend afval is niet opgenomen als één van deze voorkeursverwerkingsmethoden. Voor bepaalde POP-houdende afvalstoffen is dit echter de enige verwerkingsmogelijkheid. De POP-verordening zelf voorziet daarom in welke specifieke situaties er kan worden afgeweken van deze voorkeursverwerkingsmethoden en onder welke voorwaarden. Artikel 7.4.b) van de POP-verordening bepaalt dat dit enkel kan via het aanvragen van een afwijking bij de bevoegde instantie (OVAM).

Artikel 4.4.6 geeft invulling aan de afwijkingsmogelijkheid die is opgenomen in de POP-verordening m.b.t. het verplicht vernietigen of onomkeerbaar omzetten van bepaalde POP-houdende afvalstoffen. De afwijkingsmogelijkheid die via dit artikel in VLAREMA wordt voorzien volgt onverminderd de bepalingen uit artikel 7 en bijlage V van de POP-verordening. Dit betekent dat er enkel een afwijking kan worden aangevraagd onder de volgende voorwaarden:

- De afwijking kan enkel worden aangevraagd voor afvalstoffen die vallen onder één van de eural-codes in bijlage V, deel 2 van de POP-verordening. Het gaat om ongeveer 35 eural-codes en in hoofdzaak anorganische afvalstoffen waarvoor verbranding meestal niet geschikt is. Bijvoorbeeld assen en vliegassen afkomstig van verbrandingsinstallaties, zoutslakken, rookgasstof, ovenpuin ed. Er kan geen afwijking worden aangevraagd voor afvalstoffen die moeten worden ingedeeld onder andere eural-codes.
- Storten is enkel toegelaten in:
 - o een stortplaats voor gevaarlijke afvalstoffen, mits de afvalstoffen voor zover technisch mogelijk zijn verhard of gedeeltelijk gestabiliseerd, zoals vereist voor de indeling van de afvalstoffen in subhoofdstuk 19 03 van Beschikking 2000/532/EG.
 - o Veilige, diepe, ondergrondse, harde rotsformaties
 - o Zoutkoepels

- Bijlage V, deel 2 van de POP-verordening regelt dat er geen afwijking kan worden aangevraagd voor het storten van POP-houdend afval in een stortplaats voor gevaarlijk afval dat volgende POP's bevat: HBCDD, SCCP's, PFOS of PCB's. Let op: het gaat hier om concentraties van deze stoffen in het afval hoger dan opgenomen in bijlage IV van de POP-verordening.
- Er is aangetoond dat de gekozen handeling uit milieuoogpunt de voorkeur verdient en dat het niet mogelijk is om de POP's uit het afval te verwijderen.

Een houder van een POP-houdende afvalstof kan een gemotiveerd verzoek tot afwijking van deze verplichting indienen bij de OVAM. De OVAM zal gevalspecifiek oordelen over de best mogelijke verwerkingswijze voor de POP-houdende afvalstof. Het voorgestelde artikel is geen versoepeling tov de POP verordening. Dat is juridisch ook niet mogelijk. Het regelt enkel de praktische werkwijze (bij wie aanvragen? hoe moet dossier samengesteld zijn? termijnen? wie beoordeelt?) van een afwijkingsmogelijkheid die reeds voorzien is in de POP-verordening.

Artikel 52 (art. 4.5.2 §1)

1° Deze toevoeging laat toe om het huishoudelijk restafval dan niet met een verplicht tarief ingezameld overeenkomst artikel 5.1.4 wordt onder het verbrandingsverbod en dus het dubbel tarief voor heffingen brengen. Het gaat in de praktijk doorgaans over grof vuil van recyclageparken.

2° Huishoudelijk afval dat nog bioafval bevat en waarvoor door de OVAM uitstel is verleend uiterlijk tot 1 januari 2026 (cf. de regeling in het Lokaal Materialenplan) wordt uitgesloten van het verbrandingsverbod waardoor in deze gevallen de dubbele heffing niet van toepassing is.

3° Het bouw- en sloopafval wordt vandaag onvoldoende selectief ingezameld of nagesorteerd. Om het sorteren bij bouw- en sloopafval te verbeteren worden wijzigingen aangebracht aan artikel 4.3.2 (uitbreiding van de sorteerplicht voor bedrijven) en wordt een nieuwe afdeling 5.2.16 in VLAREMA ingevoerd, waarbij inzamelaars, handelaars en makelaars en verwerkers van gemengd bouw- en sloopafval een duidelijke rol krijgen. Zij worden geacht een aantal maatregelen te nemen om te zorgen dat hun klanten aan de bron beter sorteren en te zorgen dat er zo min mogelijk recycleerbaar materiaal of gevaarlijk afval in het gemengd bouw- en sloopafval overblijft vooraleer het naar verbranding gaat.

Naar analogie met het verbrandingsverbod voor bedrijfsrestafval, wordt gesteld dat het gemengd bouw- en sloopafval mag worden afgevoerd naar verbranding en verbrand indien het is beheerd conform afdeling 5.2.16, die op haar beurt ook verwijst naar de sorteerregels aan de bron in artikel 4.3.2. De aanpassing aan artikel 4.5.2 hangt dus samen met de nieuwe sorteerregels in artikel 4.3.2 en het invoeren van de nieuwe afdeling 5.2.16.

Artikel 53 (art. 5.2.3.17)

VLAREMA legt momenteel voor daartoe vergunde externe opslaglokalen een opslagtermijn op van maximum vijf werkdagen na ophaling bij de producent. We willen het onder bepaalde voorwaarden mogelijk maken om deze termijn te verlengen via de omgevingsvergunning. Een langere opslagtermijn in externe opslaglokalen biedt voordelen bij de capaciteitsplanning van de verwerker, bijvoorbeeld bij calamiteiten,

onderhoudswerken... Momenteel bestaat er geen maximum opslagtermijn bij de producent of bij de verwerker van het medisch afval, zonder dat dit tot op heden voor problemen heeft gezorgd. Een beperking van 5 werkdagen voor externe opslaglokalen is bijgevolg niet altijd nodig om de veiligheid en hygiëne te garanderen.

Artikel 54 (art. 5.2.4.2 §1)

1° Gezien de expliciete bepaling wanneer de houder zich moet ontdoen van een voertuig, worden ook de toepassing van de 2 andere elementen uit de algemene definitie van een afvalstof (zich ontdoet en zich wil ontdoen) hier specifiek voor voertuigen benoemd conform het al langer bestaande standpunt van de OVAM. Deze expliciete opname moet de onduidelijkheid wegnemen die er nu over bestaat. Het gaat om een niet-limitatieve lijst.

2° De schadebeschrijving zelf die zou moeten leiden tot technisch totaal verlies en dus tot de status afgedankt voertuig wordt opgenomen in de wetgeving. Dit voorstel tot meer objectieve beschrijving van de schade die tot de status afgedankt voertuig zou moeten leiden, moet het aantal discussies en klachten bij de OVAM verminderen.

3° Het betreft het gelijkstellen van de leeftijd dat een voertuig als voertuig met historische waarde kan beschouwd worden, met de federale wetgeving over het in- en uitschrijven van voertuigen. Vanaf 1 januari 2023 trekt de federale wetgeving de leeftijd om een voertuig te kunnen inschrijven als oldtimer of om een voertuig te beschouwen als voertuig met historische waarde op naar 30 jaar. De in VLAREMA voorziene uitzondering als afgedankt voertuig voor voertuigen met historische waarde die verwijst naar een leeftijd van 25 jaar, moet hierdoor ook aangepast worden naar een leeftijd van 30 jaar.

4° Het betreft hier een eenvoudige verduidelijking omdat het woord "rallycross" verwarrend is. Voor rally worden speciaal daarvoor ontworpen rallyvoertuigen gebouwd. We bedoelen hier gewone voertuigen die tussen gewoon gebruik en afdanking, aangepast worden (verstevigingsbalken, glas en binnenbekleding eruit) om nog een tijdje als hobbycross te gebruiken tot ze ook daarvoor te slecht zijn. Dus beter te spreken van "cross".

Artikel 55 (art. 5.2.4.3 §3)

Verdere verduidelijking om de uitvoering van de depollutie te verbeteren. Van de vele depollutiestappen wordt er gemakkelijk één of een aantal vergeten.

Artikel 56 (art. 5.2.4.4)

Deze aanpassing is noodzakelijk om de opleiding niet alleen te verplichten voor de technieker die de airco aftapt, maar ook de technisch verantwoordelijke van het erkend centrum (in kleine bedrijven is dit dezelfde persoon, dus enkel voor grotere erkende centra betekent dit een bijkomende verplichting die een aantal bedrijven nu al doen in praktijk). De opleiding duurt maar een halve dag en de kostprijs is heel beperkt.

Artikel 57 (art. 5.2.5.3)

Het artikelnummer werd gewijzigd in VLAREM II. Vroeger stonden de regels over verwerking van AEEA onder verwerking van gevaarlijk afval. AEEA kan echter zowel gevaarlijk als ongevaarlijk zijn, maar in beide gevallen gelden dezelfde regels. In VLAREMA moet ook verwezen worden naar de juiste artikelnummers. Vandaar deze wijziging.

Artikel 58 (art. 5.2.7.2)

Artikel 5.2.7.2 bevat opslag- en verwerkingsvoorwaarden voor afgedankte batterijen. Er wordt een derde, vierde en vijfde lid toegevoegd dat bepaalt dat de aanwezigheid van geleidende of brandbare stoffen tot een minimum moet worden beperkt en dat de afgedankte batterijen beschermd moeten zijn tegen blootstelling aan water, overmatige hitte en het risico op breken of andere fysieke schade. ADR conforme verpakkingsmaterialen worden niet als stoffen beschouwd.

De bescherming tegen blootstelling aan water, overmatige hitte en het risico op breken of andere fysieke schade geldt niet voor installaties specifiek vergund voor het sorteren, ontmantelen, recyclen, herbestemmen of herproduceren van afgedankte batterijen indien water, overmatige hitte, breken of andere fysieke schade nodig of onvermijdelijk is in het proces.

Deze uitzondering is voorzien omdat bijvoorbeeld vergunde recyclers batterijen wel mechanisch moeten kunnen behandelen of smelten, in een vergund recyclageproces.

Aangezien afgedankte lithium batterijen kunnen leiden tot felle brand en het vrijkomen van giftige stoffen, zijn speciale veiligheids- en voorzorgsmaatregelen nodig voor de opslag en verwerking van afgedankte lithium batterijen. Mogelijke maatregelen zijn bijvoorbeeld;

- opslag in een recipiënt dat aangepast is voor weerstand tegen brand;
- opslag in ruimte/gebouw dat beschikt over brandwerende wanden en dak, en voorzien is van een systeem voor de vroegtijdige detectie van verhitte brand;
- (semi-)automatisch en aangepast blussysteem dat in staat is een lithium brand in een beginstadium te blussen;
- opslag is goed toegankelijk voor hulpdiensten;
- opslagduur en -hoeveelheid worden zoveel mogelijk beperkt;
- beschikken over een opvangsysteem voor bluswater zodat het bluswater niet in de riolering of het milieu kan terechtkomen.

In overleg met de brandweer of een onafhankelijke deskundige – en waar relevant en nodig het betrokken lokale bestuur – wordt bepaald welke speciale veiligheids- en voorzorgsmaatregelen nodig zijn voor de specifieke opslag of verwerking. Indien de inrichting of activiteit vergunningsplichtig is, maken de speciale maatregelen deel uit van de vergunningsaanvraag en het goedgekeurde werkplan.

Ten slotte bepaalt het toegevoegde lid dat de minister nadere regels voor het voorkomen en bestrijden van verhitte brand bij de opslag en verwerking van afgedankte batterijen kan bepalen.

Artikel 59 (onderafdeling 5.2.15)

Onderafdeling 5.2.15 legt voorwaarden op aan de inputstromen, het luierreyclageproces en de uitgaande stromen. Hierdoor is er een duidelijk wettelijk en handhaafbaar kader voor deze uitgaande stromen waardoor de veiligheid kan gewaarborgd worden. Het schept een duidelijk kader aan de investeerders in luierreyclage.

Artikel 5.2.15.1 beschrijft welke inputstromen wel of niet in aanmerking komen. Wegwerpluizen uit ziekenhuizen worden op dit moment nog niet toegelaten omdat deze vaak zeer hoge concentraties aan medicijnen hebben. Inlegkruisjes of maandverband

worden ook niet toegelaten omdat deze bloed en/of cytostatica bevatten. Het voorbereidend onderzoek keek enkel naar het risico van uitwerpselen. Bloed brengt mogelijks andere, nu nog onbekende, risico's met zich mee en wordt daarom nu niet toegelaten.

Het artikel 5.2.15.2. verduidelijkt dat de luiers selectief moeten ingezameld worden, niet via nascheiding. Er moet voldoende visuele controle mogelijk zijn om een snelle visuele controle op contaminanten (vb. rubberen handschoenen) toe te laten. Op het moment van de uitrol moet met de betrokken partijen worden bekeken hoe dit best wordt opgezet, zodat de selectieve inzameling niet stigmatiserend is, en een drempel opwerpt om deel te nemen aan de selectieve inzameling.

Nascheiding wordt uitgesloten omdat de kwaliteit van de inputstroom dan mogelijk laag is wegens contaminatie met andere afvalstoffen. Daarnaast is het verplicht om bij inzameling de luiers in een geschikt recipiënt op te slaan dat geur- en lekdicht is om milieuhinder te beperken. Ook moet het recipiënt handelingen op een hygiënische wijze toe laten zodat er geen contaminatie van de gebruikte luiers kan gebeuren.

Artikel 5.2.15.3. eist dat het recyclageproces in staat is om pathogenen af te doden zodat de uitgaande stromen veilig in kringloop kunnen worden gebracht. Hiervoor wordt verwezen naar het hoofdstuk CMA/4/B waar de eis en bijhorende test in detail uitgeschreven staat.

Artikel 5.2.15.4 verduidelijkt in §1 welke de mogelijke uitgaande stromen zijn van de huidige gekende en werkende recyclagetechnologieën. Om innovatie en alternatieve recyclagetechnologieën niet uit te sluiten zijn ook andere uitgaande stromen toegelaten. In §2 worden er specifieke voorwaarden aan deze uitgaande stromen opgelegd. Bij wegwerpluiers zijn de twee grootste risico's voor recyclage ten eerste de in de stoelgang/urine aanwezige medicijnen of hormonen, en ten tweede de in de stoelgang/urine aanwezige pathogenen. Daarom heeft de VITO voorgesteld om hierop specifieke grenswaarden te leggen.

De lijst van de te controleren medicijnen en hormonen en de bijhorende grenswaarde werd opgenomen in Bijlage 5.2.15.A. Bijlage 5.2.15.B geeft een overzicht van de twee mogelijke meetmethodes om pathogenen te meten en de bijhorende grenswaarden. Tenslotte wordt in §2 ook de meetfrequentie opgelegd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een degressief schema. In het begin wordt er vaker gemeten. Wanneer deze eerste metingen consequent in orde zijn, wordt het meten afgebouwd tot 1x per jaar.

§3 stelt dat ook de inzamelaar en afvalproducent een verantwoordelijkheid hebben om het recyclageproces optimaal te laten verlopen. Daarom moeten ze elke wijziging die invloed heeft op de samenstelling van de afvalstof, bijvoorbeeld meer incontinentiemateriaal en minder babyluiers, melden aan het bedrijf dat de recyclage uitvoert.

In §4 wordt verduidelijkt wat er moet ondernomen worden wanneer een uitgaande stroom een overschrijding van een grenswaarde heeft.

In §5 wordt verduidelijkt dat er steeds een grondstofverklaring nodig is wanneer men een uitgaande stroom uit luierrcyclage als grondstof op de markt wil brengen. Dit is in lijn met de aanpassing aan artikel 2.6.5.

In §6 wordt duidelijk gemaakt dat al deze voorwaarden niet van toepassing zijn indien de materialen uiteindelijk verbrand of gerecycleerd worden in een vergassings- of pyrolyse-installatie. De hoge temperatuur die inherent verbonden is aan deze technieken zorgt ervoor dat de aanwezige pathogeen-, medicijn- en hormoonresten voldoende afgebroken

worden. Hierdoor is het niet meer nodig om de uitgaande stromen van deze recyclagetechnieken te testen voor pathogeen-, medicijn- en hormoonresten.

Artikel 60 (nieuwe onderafdeling 5.2.16)

Voor het beheer van gemengd bouw- en sloopafval creëren we een apart kader. Dit apart kader moet ervoor zorgen dat, samen met de wijzigingen in art. 4.3.2, de bouwmaterialaalkringloop optimaal gesloten wordt. De aannemer zal er voor moeten zorgen dat de verschillende fracties vermeld in art. 4.3.2 bij het slopen zo veel als mogelijk als een zuivere fractie vrijkomen zodat ze in aanmerking komen voor hergebruik of niet te veel voor recycling storende stoffen bevat zodat ze voldoen aan de acceptatiecriteria van de verwerker.

De acceptatiecriteria zijn afhankelijk van de performantie van de sorteerinstallatie en de mogelijkheid om de fracties te kunnen uitsorteren zodat deze voldoen aan de acceptatiecriteria van de materiaalrecycleur én het sorteeresidu voldoet aan de resultaatsvoorschriften voor afvoer naar verbranden of storten. Dit impliceert een specifieke aanpak waarbij alle schakels in de keten (opdrachtnemer, sorteerinrichting, bouwaannemer en sloopaannemer, recycleur en bouwmaterialen-producent) met elkaar samenwerken.

De overheid zal vanaf de publicatie in het B.S. breed communiceren over deze nieuwe bepalingen teneinde te verzekeren dat alle betrokken bedrijven voor de effectieve inwerkingtreding op 1 januari 2024 op de hoogte zijn.

Art. 5.2.16.1

Het kader voor gemengd bouw- en sloopafval van onderafdeling 5.2.16 is in deze twee gevallen van toepassing.

- Fracties bouw- en sloopafval vermeld in artikel 4.3.2 moeten op werven van voldoende omvang en met voldoende ruimte gescheiden worden ingezameld en gerecycleerd. Daarnaast komen er ook nog andere fracties bouw- en sloopafval vrij. Deze worden ingezameld in een recipiënt gemengd bouw- en sloopafval. In theorie bevat dergelijke container geen afvalstoffen die onder artikel 4.3.2 vallen. Het is aan de aannemer om er voor te zorgen dat de verschillende fracties bij het slopen zo veel als mogelijk als een zuivere fractie vrijkomen. In de praktijk is het echter niet altijd te vermijden dat er soms sorteerfouten gebeuren, waardoor ook fracties vermeld in art. 4.3.2 in de gemengde container terecht komen.
- Bij werven van beperkte omvang of ruimte of bij werven waar vanuit veiligheidsredenen droge, niet-gevaarlijke fracties mogen samengevoegd worden. Voor dergelijke containers gemengd bouw- en sloopafval blijft controle door de IHM ook nodig (onder meer voor gevaarlijk afval of natte fracties) en is nasortering alleszins vereist, aangezien in dergelijke container per definitie recycleerbare fracties zitten.

In de praktijk gebeuren er soms sorteerfouten aan de bron. Daarom bevat onderafdeling 5.2.16 een systeem van controle door de IHM op die sorteerfouten en moet er nagesorteerd worden indien er toch (teveel) afvalstoffen in het recipiënt blijken te zitten die er niet in thuis horen.

Er zijn bepaalde situaties die uitgezonderd zijn van deze onderafdeling. Het gaat onder meer om situaties waarbij de politie of bevoegde autoriteiten uitdrukkelijk bepaalde handelingen opleggen waardoor de onderafdeling niet kan worden gerespecteerd, bijvoorbeeld vanuit veiligheidsoverwegingen. Deze uitzondering is voorzien omwille van heel specifieke omstandigheden waarin het beheer van de afvalstoffen zoals voorzien in de volgende artikels een gevaar kan opleveren voor de veiligheid, volksgezondheid, hygiëne, ... Het kan bijvoorbeeld gaan om gemengd bouw- en sloopafval dat vrijkomt bij natuurrampen, terroristische aanslagen, explosies, ... In dergelijke situaties is het soms belangrijk dat het afval zo snel mogelijk wordt opgeruimd en is maximale materiaalrecyclage ondergeschikt. In dergelijke situaties is het zinvol dat de politie, maar ook andere "bevoegde autoriteiten" daarover een beslissing kunnen nemen. Naast de politie kan het bijvoorbeeld ook gaan om de brandweer, defensie (bv. DOVO), FOD volksgezondheid, ... Net omdat het om moeilijk te voorziene situaties gaat, is het niet evident een limitatieve lijst van instanties te bepalen.

Daarnaast is deze onderafdeling ook onmogelijk toe te passen als een particulier zelf bouw- of sloopactiviteiten uitvoert en afval in kleine hoeveelheden naar het recyclagepark brengt. De recyclageparken moeten wel een correcte prijs hanteren om het sorteren aan de bron ook in die situaties aan te moedigen. Dit laatste verklaart de verwijzing naar artikel 10 van het materialendecreet (principe van de 'vervuiler betaalt'). Concreet zullen sommige fracties van het bouw- en sloopafval bijvoorbeeld in het grofvuil terecht komen, waarvoor de prijzen van bijlage 5.1.4 van het VLAREMA gerespecteerd moeten worden.

Art. 5.2.16.2

Deze artikelen detailleren verder de reeds bestaande informatieplicht van inzamelaars, handelaars, makelaar naar de afvalstoffenproducenten en maakt die concreter voor de inzameling van gemengd bouw- en sloopafval. Zo detailleert paragraaf 1 dat de IHM of vergunde verwerker die rechtstreeks fracties gemengd bouw- en sloopafval aanvaardt de afvalstoffenproducent individueel en aantoonbaar moet informeren over het gescheiden aanbieden van afvalstoffen conform artikel 4.3.2.

Paragraaf 2 verbiedt expliciet het verspreiden van foute informatie en het ertoe aanzetten dat klanten fout sorteren.

Art. 5.2.16.3

Artikel 5.2.16.3 bepaalt wat er moet gebeuren bij de acceptatie van gemengd bouw- en sloopafval. Een eerste visuele controle op het gescheiden aanbieden van afvalstoffen conform artikel 4.3.2 gebeurt bij de ophaling door de IHM of de door hem aangestelde vervoerder op de werf, of bij het aanleveren bij een vergunde verwerker, verwerker voor tussenopslag of inrichting vergund voor het sorteren, die rechtstreeks gemengd bouw- en sloopafval aanvaardt op het moment dat de container wordt aangeboden en voor het uitkippen op de site. Deze visuele controle is enkel nodig indien deze veilig kan gebeuren: bij zeer hoge containers waarbij de oppervlakte niet zichtbaar is, is de veilige controle niet altijd gegarandeerd.

De recipiënten voor gemengd bouw en sloopafval moeten steeds geweigerd worden als er gevaarlijk afval wordt waargenomen. De non-conformiteit moet worden geregistreerd.

Als andere sorteerfouten worden opgemerkt, krijgt de IHM of de door hem aangestelde vervoerder of de vergunde verwerker twee keuzes: ofwel het recipiënt weigeren, ofwel aanvaarden en zorgen dat de hele vracht aan strenge resultaatsvoorschriften voldoet (eventueel door middel van nasortering). In beide gevallen moet er ook een non-conformiteit worden opgemaakt.

Art. 5.2.16.4

De vergunde verwerker voert een tweede visuele controle op het gescheiden aanbieden van afvalstoffen conform artikel 4.3.2 na het uitkippen van de vracht op de vloer. Hierbij kan de inhoud van de lading gecontroleerd worden. Ook situaties waarbij om veiligheidsredenen een eerste visuele controle van het oppervlak niet mogelijk is (bv. te hoge containers) worden hiermee ondervangen. Vermits in deze situatie geen weigering meer mogelijk is, volstaat het registreren van de non-conformiteit.

Art. 5.2.16.5

Artikel 5.2.16.5 legt uit dat er bij opgemerkte sorteerfouten een non-conformiteit moet worden opgemaakt en hoe die moet worden bijgehouden. Dankzij het bijhouden van non-conformiteiten wordt het mogelijk om ook een zekere handhaving te realiseren ter hoogte van de afvalstoffenproducent. De non-conformiteit op zich zal nooit gebruikt kunnen worden, maar de bedoeling is door veelvuldige non-conformiteiten bij dezelfde afvalstoffenproducenten te kunnen detecteren welke aannemers helemaal niet op de gescheiden inzameling zijn georganiseerd. Dit moet een risicogebaseerde handhaving mogelijk maken, zodat enerzijds aannemers niet geviséerd worden als ze slechts af en toe een sorteerfout maken, maar anderzijds aannemers die bewust niet willen sorteren, kunnen worden aangepakt.

Het doel van het centraal non-conformiteitsregister is om vermoede veelvuldige overtreders in kaart te brengen en op basis daarvan een risicogebaseerde handhaving te kunnen voeren. Bij de uiteindelijke handhaving zal uiteraard ook rekening gehouden worden met andere gegevens, zoals de verhouding tussen het aantal non-conformiteiten in het register en het aantal ophalingen bij die klant. Artikel 5.2.16.5 geeft aan dat ook de afvalstoffenproducent zelf op de hoogte moet worden gebracht als er een non-conformiteit wordt opgemaakt.

Art. 5.2.16.6

§1 Voor de tussentijdse opslag van bouw- en sloopafval moeten er voldoende garanties zijn dat de traceerbaarheid gegarandeerd blijft. Een tussentijdse opslaglocatie voor gemengd bouw- en sloopafval mag niet misbruikt worden om aan de registratie van de niet-conformiteiten te ontkomen. Bij de tussentijdse opslag zal de aard en samenstelling van de opgeslagen fracties gekend moeten zijn en de herkomst en afvoer traceerbaar zodat gegarandeerd kan worden dat aan de voorwaarden voor sorteren van gemengd bouw- en sloopafval kan voldaan worden, waaronder het kwaliteitsborgingsstelsel. Een onafhankelijke externe opvolging kan nodig zijn om dit te garanderen. De minister kan in het kwaliteitsborgingsstelsel, uitgewerkt in artikel 5.2.16.9, nadere bepalingen omtrent tussenopslag uitwerken om de traceerbaarheid te garanderen en over hoe die opvolging concreet moet ingevuld worden.

§2 De verwerking van het gemengd bouw- en sloopafval moet afzonderlijk van het andere afval gebeuren. In installaties die zowel gemengd bouw- en sloopafval, alsook bedrijfsrestafval dat niet voldoet aan de definitie van bouw- en sloopafvaluitsorteren, worden deze stromen steeds via aparte te verwerken batchen uitgesorteerd.

§3 Het verkleinen voorafgaand aan het gebruik van de sorteerlijn is enkel toegestaan als kan aangetoond worden dat:

- het te sorteren materiaal geen gevaarlijke afvalstoffen, zoals bv. asbesthoudende afvalstoffen of vezelcementplaten bevat;
- dit de effectiviteit van het sorteerproces aantoonbaar ten goede komt en ervoor zorgt dat er bij de nasortering meer recycleerbaar uitgehaald wordt.

In ieder geval moet de verkleining voorafgaand aan de sorteerlijn beperkt worden tot stukken afval die zonder verkleining niet door een sorteerlijn verwerkt kunnen worden. De allergrootste stukken afval moeten voorafgaand aan het verkleinen nog maximaal door een kraan of handmatig worden uitgesorteerd. Het is verboden om te verkleinen alleen om de bepalingen rond stukgrootte makkelijker te behalen.

§4-5 De sorteerinrichtingen voor gemengd bouw- en sloopafval hebben een cruciale rol in dit nieuwe kader. Zij moeten er voor zorgen dat het sorteeresidu voldoet aan de resultaatsvoorschriften voor afvoer naar verbranden, storten of reiniging en de uitgesorteerde fracties kunnen hergebruikt worden of voldoen aan de acceptatiecriteria van de materiaalrecycleur.

In een circulaire economie behoudt het materiaal zoveel mogelijk zijn waarde gedurende de materialenkringloop. De uitgesorteerde fracties moeten worden afgevoerd in functie van hergebruik of materiaalrecyclage. Bij materiaalrecyclage wordt gestreefd om de materialenkringloop zo optimaal mogelijk te sluiten en de materialen zo lang mogelijk in de materialenkringloop te houden. De concrete invulling van 'zo optimaal of hoogwaardig mogelijk gebruik' is moeilijk in algemene regels uit te schrijven. Wel zijn er minimale criteria om van materiaalrecyclage te kunnen spreken:

- het gebruik van de fracties na verwerking draagt bij tot de realisatie van de specifieke functionaliteit van de toepassing;
- het gebruik van deze fracties in de toepassing ter vervanging van een primaire grondstof mag niet als gevolg hebben dat de materialen die vrijkomen nadat de toepassing zijn functie heeft vervuld, na eventuele verwerking niet meer opnieuw kunnen ingezet worden in de materialenkringloop.

Hiermee wordt invulling gegeven aan wat vermeld wordt in deelwerf 1.4 'Juiste toepassing van bouwstoffen waarborgen' van het beleidsprogramma 'Op weg naar circulair bouwen', goedgekeurd door de Vlaamse regering, namelijk "het gebruik van grondstoffen/bouwstoffen gebeurt enkel in functionele toepassingen en mag het materialengebruik niet verhogen".

Fracties bouw- en sloop die niet voldoen aan de acceptatiecriteria van diegene die de afvalstoffen recycleert, moeten verder bewerkt worden zodat ze wel voldoen aan de acceptatiecriteria.

Art. 5.2.16.7

In artikel 5.2.16.7. wordt duidelijk gemaakt dat het gemengd bouw en sloopafval dat is ingezameld op de werf en/of nagesorteerd, moet voldoen aan bepaalde resultaten alvorens naar verbranden of storten te worden afgevoerd. Er wordt expliciet aangegeven hoeveel van de verschillende materialen er nog aanwezig mogen zijn. Deze bepalingen moeten op een analoge manier geïnterpreteerd worden als de resultaatsvoorschriften voor bedrijfsrestafval in afdeling 5.5. Zo is elk voorschrift afzonderlijk bindend. Indien er bijvoorbeeld nog meer dan 3 te grote stukken recycleerbaar papier en karton in het afval zitten dat naar verbranding wordt afgevoerd is dit een overtreding, maar ook meer dan 30 liter samen verpakte kleinere papiersnippers zijn een overtreding.

Er wordt bewust niet aangegeven hoe een eventuele nasortering precies moet gebeuren (met welke technologische middelen). De resultaten (maximale hoeveelheden) moeten simpelweg gehaald worden.

Als de resultaatsvoorschriften niet worden gehaald, moet worden afgevoerd naar een vergunde verwerker die deze partij wel kan verwerken zodat voldaan wordt aan de resultaatsvoorschriften. Wanneer de aanwezigheid van bepaalde fracties maakt dat de sorteerinrichting met zijn installatie niet aan de resultaatsvoorschriften kan voldoen moet de sorteerinrichting in zijn acceptatiecriteria expliciet vermelden dat die bepaalde fracties geweerd moeten worden in het inzamelrecipiënt.

Art. 5.2.16.8

Vaak wordt afval ingezameld door een inzamelaar, vervolgens naar een eerste verwerker gebracht voor een eerste uitsortering, naar een volgende voor verdere uitsortering enzoverder. Hoewel dit commercieel logisch is, is dit een handicap voor de traceerbaarheid van het afval en handhaafbaarheid van bepaalde verplichtingen.

Dit artikel omvat daarom een aantal bepalingen waaraan de inzamelaars en verwerkers moeten voldoen om te zorgen dat het oorspronkelijk ingezamelde afval traceerbaar blijft doorheen de keten en dat het duidelijk is wie welke verantwoordelijkheden op zich neemt om te voldoen aan deze afdeling.

Art. 5.2.16.9

§1 Voor het opvolgen van de tussenopslag en de sorteeractiviteiten (acceptatie, verwerking, afvoer uitgesorteerde recycleerbare fracties, verbeteren rendement sorteren, ...) is een kwaliteitsborgingsstelsel met externe controle noodzakelijk.

Het kwaliteitsborgingsstelsel voor sorteren van gemengd bouw- en sloopafval en het reeds bestaande kwaliteitsborgingsstelsel (KBS) voor puin van sorteerinrichtingen' (bijlage 2 van het eenheidsreglement gerecycleerde granulaten) zullen zoveel mogelijk op elkaar afgestemd worden en kunnen eventueel in eenzelfde document geïntegreerd worden.

Van zodra de minister die bepalingen heeft vastgelegd waaraan het kwaliteitsborgingsstelsel moet voldoen, moeten alle inrichtingen die gemengd bouw- en sloopafval verwerken (opslag, sorteren, ...) binnen de door de minister vastgestelde termijn over een geactualiseerd intern kwaliteitsborgingsstelsel beschikken dat hieraan voldoet.

§2 De minister kan nader bepalen hoe de effectiviteit van de sortering kan bepaald worden en welke maatregelen moeten genomen worden om de effectiviteit van de sortering te verbeteren.

Artikel 61 (art. 5.3.3.5)

Artikel 5.3.3.5, §1 stelt dat het gebruik van een bouwstof in een bouwwerk noodzakelijk moet zijn en een duidelijke bouwtechnische functie moet bezitten. Zoals bepaald in de definitie van bouwstof moet naargelang de toepassing voldaan worden aan bouwtechnische normen, specificaties of voorschriften. Artikel 2.3.1.3, derde lid stelt "Het gebruik van een grondstof als bodem is niet toegelaten". Bij het gebruik van een bouwstof moet op de toepassingsplaats dan ook het onderscheid tussen bouwstof en bodem visueel duidelijk waarneembaar zijn. Gerecycleerde granulaten inclusief zeefzand zijn door hun samenstelling (> 80% stenen) op zich reeds visueel te onderscheiden van de bodem. Bouwstoffen moeten maximaal in de materiaalkringloop van bouwstof blijven. Het huidige begrip 'bouwstof in ongebonden toestand' is niet éénduidig te omschrijven. De verwijzing naar afwezigheid van een bindmiddel en niet uitharden blijft vaag en wordt daarom geschrapt.

Voor het gebruik van bouwstoffen op of in de bodem is in paragraaf 2 de verwijzing naar de lijst van toepassingen van bodemmateriële voor bouwkundig bodemgebruik een goede vertrekbasis voor alle potentiële bouwstoffen. Bijgevolg is dit gebruik niet beperkt tot bouwstof in ongebonden toestand en moet er geen uitzondering voorzien worden voor gerecycleerde granulaten. Wel moet het mogelijk zijn om bouwstoffen ook in andere toepassingen dan voormelde limiterende lijst te gebruiken. Deze toepassingen kunnen in de grondstofverklaring nader gespecificeerd worden.

Het ophogen van terreinen en aanvullen van bouwputten moet met bodemmateriële gebeuren. Deze toepassingen vallen onder het gebruik als bodem. Een bouwstof komt volgens paragraaf 3 voor deze toepassingen niet in aanmerking.

Bouwstoffen van tijdelijke werfconstructies moeten afgevoerd worden na de oplevering van de werken, tenzij ze binnen de werf nog kunnen gebruikt worden in een toepassing voor gebruik als bouwstof, bijvoorbeeld als onderfundering. Dit betekent dat voor de functie in het volgend gebruik het materiaal moet voldoen aan de definitie van bouwstof. Dat gebruik moet uiteraard zijn toegelaten en moet dus voldoen aan de voorwaarden VLAREMA (bouwtechnische functie vervullen, visueel en planmatig te onderscheiden zijn van de bodem, zie 1ste lid) en de grondstofverklaring of het eenheidsreglement gerecycleerde granulaten (de afleveringsbon moet niet alleen het eerste gebruik (tijdelijke werfconstructie) maar ook het tweede gebruik vermelden (onderfundering, ...).

Artikel 62 (onderafdeling 5.3.5)

Zoals toegelicht bij de wijziging van art. 2.3.1.2, is het gebruik in kunstmatige afdichtingslagen achterhaald en wordt deze onderafdeling daarom geschrapt.

Artikel 63 (art. 5.3.10.1)

Door de wijzigingen die in andere artikels van dit besluit worden voorgesteld rond boerderijcompostering, is artikel 5.3.10.1 ook te wijzigen. Dat verwijst sowieso al naar de verkeerde artikels (nog een restant van de henummering van afdeling 2.3.)

Doel van de wijziging is om boerderijcompost, die niet in een samenwerkingsverband wordt geproduceerd, en die enkel op eigen gronden van de compostproducent wordt gebruikt, uit te zonderen van de jaarlijkse analyseverplichting op de parameters van bijlage 2.3.1.

Reden is dat deze compost enkel eigen stalmest en eigen plantaardige reststromen mag bevatten; deze houden geen risico in naar overschrijding van de parameters in bijlage 2.3.1.

Artikel 64 (art. 5.3.12.3)

De minister kan uitzonderingen voorzien voor alle bijgevoegde artikels van 5.3.12.1 tot 5.3.12.2

Artikel 65 (5.3.13.1, §1, lid 1)

Deze toevoeging is gebeurd op vraag van Minaraad/SERV

Artikel 66 (art. 5.3.14)

In aanloop van de inwerkingtreding van artikel 5.3.14.1. (1 januari 2021) van het VLAREMA bleek dat er onvoldoende thuiscomposteerbare stickers commercieel beschikbaar waren. Daarnaast leidde de geformuleerde uitzondering inzake wettelijkheid en functionaliteit tot grote onduidelijkheid. De uitzondering leidde bovendien tot een significante ontwijkmogelijkheid voor het verder gebruik van niet composteerbare stickers.

Na overleg met betrokken onderzoeksinstituten, producenten en verdelers van groenten en fruit werd overeengekomen om op korte termijn de verplichting op het gebruik van industrieel composteerbare stickers te introduceren in het VLAREMA. Deze zijn momenteel wel commercieel beschikbaar. Deze verplichting gaat daarom in bij inwerkingtreding van deze wijziging, aangezien de geïmplementeerde sectoren via hun sectororganisaties tijdig op de hoogte werden gebracht van de geplande aanpassing van het stickerverbod.

De bepaling is van toepassing voor alle groenten en fruit die worden vermarkt voor consumptie in het Vlaams gewest. Dit impliceert dat groothandels en veilingen die leveren aan Vlaamse retail en horeca, of individuele voedingshandelszaken verantwoordelijk zijn voor de naleving van deze bepaling.

Het verbod is belangrijk omwille van het verstoring karakter van dit materiaal bij de recycling van bioafval en de kwaliteit van de hieruit resulterende compost. Het verbod vindt dus zijn oorsprong in het afval- en materialenbeleid. Op basis van artikel 39 van de Grondwet wijst artikel 6, §, II. 2° van de Bijzondere wet op hervorming van de instellingen het afvalstoffenbeleid toe aan de gewesten.

Artikel 22, punt 2, a) van richtlijn 2008/98/EG legt bovendien de lidstaten op om maatregelen te nemen om "recycling aan te moedigen, met inbegrip van het composteren en vergisten van bioafval, op een wijze die een hoge mate van milieubescherming biedt en een output oplevert die aan hoge kwaliteitsnormen voldoet."

Het gebruiksverbod op niet-composteerbare stickers is dus een gebruiksverbod ingegeven vanuit het afval- en materialenbeleid en geen productnormering. Over het

product zelf (groenten en fruit) worden geen normen bepaald. De stickers worden apart op het product zelf geplakt en zijn geen integraal onderdeel van het product. De labeling kan ook op een andere manier gebeuren (bv via wél composteerbare stickers, laser labeling, ...). Indien stickers in het buitenland al op de groenten en het fruit zijn gekleefd, is het desnoods mogelijk om de stickers opnieuw te verwijderen alvorens deze in Vlaanderen aan de consument aan te bieden.

Zelfs indien de sticker zelf als het product wordt aanzien, kan het gebruiksverbod in geen geval als productnormering worden gezien. Het verbod bepaalt weliswaar dat niet-composteerbare stickers specifiek niet op groenten en fruit mogen worden gebruikt, maar stelt niet dat dergelijke stickers geheel niet geproduceerd of vermarkt mogen worden. Zo kunnen de stickers op andere producten wel worden geplakt, of kan de sticker geplakt worden op een verpakking rond de groenten of het fruit. Er is dus geen algemeen verbod op het gebruik en al zeker geen algemeen verbod op het op de markt brengen of het produceren van de stickers in kwestie.

Inzake de conformiteit met de Europese beginselen inzake vrij verkeer van goederen, bepaalt artikel 36 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en de daaraan verbonden rechtspraak van het Europees Hof van Justitie dat afwijkingen op de bepalingen van artikel 34 en 35 gerechtvaardigd zijn omwille van dwingende redenen. Zoals hierboven toegelicht werd het gebruiksverbod ingevoerd om redenen van milieubescherming. Het is bovendien een evenredige maatregel aangezien de bepaling zeer specifiek is en dus geen verstrekkende of algemene onevenredige impact heeft. Bijgevolg is dit gebruiksverbod niet in strijd met de algemene bepalingen inzake vrij verkeer van goederen.

In dit verband kan ook verwezen worden naar de beslissing van het Franse Grondwettelijk hof van 16 juni 20231 (zaaknr. 2023-1055) met betrekking tot de naleving van de rechten en vrijheden die de Grondwet garandeert in artikel 80 van wet nr. 2020-105 van 10 februari 2020 met betrekking tot de strijd tegen afval en de circulaire economie. Het bestreden artikel bepaalt dat, uiterlijk op 1 januari 2022, het aanbrengen van labels rechtstreeks op fruit en groenten wordt beëindigd, met uitzondering van labels die composteerbaar zijn in de huishoudelijke compostering en geheel of gedeeltelijk zijn samengesteld uit materialen van biologische oorsprong. De conformiteit van de gebruikte stickers met de vereiste inzake composteerbaarheid moet kunnen worden bewezen. Hiervoor kan gebruikt gemaakt worden van bijv. volgende normeringen:

- EN 13432 voor industrieel composteerbare stickers.
- AS 5810, NF T 51-800 of OK Compost Home voor thuiscomposteerbare stickers.

Artikel 67 (onderafdeling 5.3.15)

De voorwaarden voor het gebruik van houtsnippers als bodembedekker werden vastgelegd in de "Omzendbrief betreffende de kwaliteit van houtsnippers voor gebruik als mulchmateriaal" van 26 mei 2004. In deze omzendbrief zijn voorwaarden opgenomen waaraan houtsnippers moeten voldoen om als bodembedekker, en dus niet als afvalstof, te worden beschouwd. Deze omzendbrief is enkel van toepassing op lokale besturen. In realiteit gebruiken ook private bedrijven houtsnippers als bodembedekker.

In het Actieplan voedselverlies en biomassa-reststromen 2021-2025 zijn deze voorwaarden ook opgenomen. Met deze aanpassing van het VLAREMA worden een aantal

van deze voorwaarden (bij gebruik buiten landbouwgebied) wettelijk verankerd, zodat een uniforme regeling bestaat voor deze toepassing. Deze voorwaarden zijn niet van toepassing wanneer particulieren hun eigen groenafval toepassen als bodembedekker in de eigen tuin.

Door het gebruik van bodembedekker bij bebossing of herbebossing wordt in eerste instantie evapotranspiratie tegengaan, de bodem wordt beschermd tegen droogte, concurrerende kruidvegetatie wordt onderdrukt, bodemleven gestimuleerd, ... Op termijn zal een deel van de bodembedekker dieper in de bodem terechtkomen en krijgt men zo een toename van het organisch materiaal in de bodem.

Houtsnippers mogen niet worden geproduceerd op basis van materiaal dat besmet is met plantpathogenen, invasieve soorten en ziekten, om de verdere verspreiding te voorkomen.

Artikel 67 geldt buiten landbouwgronden. De term landbouwgrond moet worden gelezen als een grondperceel dat in gebruik is voor de teelt van gewassen. In gebieden die overeenkomstig de ruimtelijke uitvoeringsplannen als agrarisch gebied zijn aangeduid, mogen houtsnippers overeenkomstig de voorwaarden van artikel 67 als bodembedekker worden toegepast op percelen die niet in gebruik zijn voor de teelt van gewassen. Artikel 28, §1 voorziet dat houtsnippers, die voldoen aan de voorwaarden van artikel 28, als bodembedekker kunnen worden gebruikt in landbouwgebieden. De koppeling tussen het gebruik als bodembedekker en de voorwaarden van artikel 28 is noodzakelijk omdat in de praktijk bodembedekkers op landbouwgronden bij het eerstvolgende teeltseizoen zullen worden ondergeploegd in de bodem en bijgevolg dan een functie als bodemverbeteraar zullen hebben. Deze koppeling maakt het ook mogelijk om alle voordelen van beide toepassingen van houtsnippers (i.c. bodembedekker en bodemverbeteraar) maximaal te exploiteren (...).

Artikel 68 (onderafdeling 5.3.17)

Dit gebruiksverbod wordt beperkt tot aanbestedingen door overheden. Het is voldoende bewezen dat 100% recycled content technisch mogelijk is. Voor de bewegende delen van het compostvat geldt het gebruiksverbod niet, wegens technische reden. De Raden zijn bezorgd om een voldoende lange overgangsperiode bij verboden inzake kunststoffen. Daarom hebben we de bepaling aangepast zodat het gebruik uit bestaande voorraden aangekocht voor de ingangsdatum van het verbod onbeperkt is toegelaten.

Artikel 69 (onderafdeling 5.3.18)

Dit is een robuuste toepassing met vrij hoge technische eisen. Uit verscheidene bronnen blijkt evenwel dat het mogelijk is om hier een minimumgehalte aan recycled content in te zetten, wat in de praktijk dan ook al regelmatig gebeurt. We willen de voorwaarde beperken tot de romp. Voor de bewegende onderdelen (deksel, onderstel) geldt het gebruiksverbod niet, omdat daarvoor specifieke eisen gelden die mogelijks niet kunnen worden ingevuld bij een verplichte recycled content. Dit gebruiksverbod wordt ook beperkt tot aanbestedingen door overheden. De Raden zijn bezorgd om een voldoende lange overgangsperiode bij verboden inzake kunststoffen. Daarom hebben we de bepaling aangepast zodat het gebruik uit bestaande voorraden aangekocht voor de ingangsdatum van het verbod onbeperkt is toegelaten.

Artikel 70 (onderafdeling 5.3.19)

Dit is een weinig veeleisende toepassing, waar het inzetten van recyclaat reeds courant gebeurt. Als ingebruikname geldt hier de start van de teelt. Hergebruik is uiteraard mogelijk en wordt aangemoedigd, vandaar het toevoegsel " voor de eerste keer" bij in gebruik genomen. Dit gebruiksverbod wordt beperkt tot aanbestedingen door overheden.

Dit artikel is enkel van toepassing op kweekpotten, kweektrays en plantentrays die niet onder de definitie van verpakking vallen. Ter verduidelijking:

Product	Verpakking	Geen verpakking
Tuinbouw en tuinartikelen		
Bloempotten die voor de hele levensduur van de plant bedoeld zijn		X
Bloempotten die alleen gebruikt worden voor de verkoop en het vervoer van planten en niet bedoeld zijn voor de hele levensduur van de plant	X	
Bloempotten die in de loop van het productieproces worden aangewend, maar die niet meer om de plant zitten op het ogenblik dat de plant op de markt wordt gebracht		X
Hoezen (primaire verpakking)	X	
Kweekrecipiënten die noodzakelijk zijn voor het productieproces van het begin tot het einde (de commercialisering)		X
Sierbloempotten		X
Stenen bloempotten		X
Trays (voor commercialisering)	X	
Verpakking van plantenwortels uit biologisch afbreekbaar materiaal, bvb. turfpot en jute netje		X
Verpakking van plantenwortels uit een niet-biologisch afbreekbaar materiaal, bvb. plastic zak en synthetische koord	X	
Verpakkingsfilms	X	

De Raden zijn bezorgd om een voldoende lange overgangperiode bij verboden inzake kunststoffen. Daarom hebben we de bepaling aangepast zodat het gebruik uit bestaande voorraden aangekocht voor de ingangsdatum van het verbod onbeperkt is toegelaten.

Artikel 71 (onderafdeling 5.3.20)

Dit is een robuuste toepassing, waar recyclaat reeds volop wordt ingezet door Belgische bedrijven. Dit gebruiksverbod is enkel van toepassing indien gekozen wordt voor kunststofmaterialen. Meubilair, gemaakt van andere materialen, zoals hout of beton zijn nog steeds mogelijk. Het verbod geldt enkel voor openbare buitenruimten. Het betreft meubilair in openbare parken, in natuurgebieden, op straten, pleinen, openbare speelpleinen, openbare parkeerplaatsen en openbare sportterreinen overeenkomstig de nieuwe definitie in het wijzigingsartikel 17, 21°. Derhalve is het dus eigenlijk alleen van toepassing op overheden. De Raden zijn bezorgd om een voldoende lange overgangperiode bij verboden inzake kunststoffen. Daarom hebben we de bepaling aangepast zodat het gebruik uit bestaande voorraden aangekocht voor de ingangsdatum van het verbod onbeperkt is toegelaten.

Artikel 72 (onderafdeling 5.3.21)

Dit gebruiksverbod is specifiek van toepassing voor overheden. Via overheidsaankopen kunnen overheden een grote stimulans zijn voor de afzet van het recyclaat. Nu worden bestekken vaak zo opgemaakt dat net de producten met recyclaat worden uitgesloten. Dit gebruiksverbod is enkel van toepassing indien gekozen wordt voor kunststofmaterialen. Geluidswanden opgebouwd uit andere primaire materialen dan kunststoffen zijn nog steeds

mogelijk. De hoeveelheid geluidswanden die gemaakt zijn uit kunststof in België is eerder beperkt, maar indien gemaakt uit kunststoffen, is dit van bij aanvang gedaan uit gerecycleerde kunststoffen (zowel pre-als post-consumer). Er zijn geen conflicten met de gangbare normen of akoestische en mechanische eisen en aspecten. Voor spoorwagopdrachten zijn de uitzonderlijke hoge geluidsabsorptie, de elektrisch isolerende eigenschappen en ongevoeligheid voor corrosie van kunststoffen geluidswanden een grote meerwaarde. De Raden zijn bezorgd om een voldoende lange overgangperiode bij verboden inzake kunststoffen. Daarom hebben we de bepaling aangepast zodat het gebruik uit bestaande voorraden aangekocht voor de ingangsdatum van het verbod onbeperkt is toegelaten.

Artikel 73 (onderafdeling 5.3.22)

Dit gebruiksverbod is specifiek van toepassing voor overheden. Via overheidsaankopen kunnen overheden een grote stimulans zijn voor de afzet van het recyclaat. Nu worden bestekken vaak zo opgemaakt dat net de producten met recyclaat worden uitgesloten. In aanbestedingen wordt meestal een BENOR certificaat gevraagd. Hierdoor wordt normatief een beperking opgelegd aan het gebruik van recyclaten. Het toekennen van percentages in de EN 1401-1 (sectie 5.6) beperkt mogelijk de doorontwikkeling naar gebruik van meer recyclaat, voornamelijk post-consumer. In het gebruiksverbod wordt de verplichting van post-consumer recyclaat niet opgelegd. De Raden zijn bezorgd om een voldoende lange overgangperiode bij verboden inzake kunststoffen. Daarom hebben we de bepaling aangepast zodat het gebruik uit bestaande voorraden aangekocht voor de ingangsdatum van het verbod onbeperkt is toegelaten.

Artikel 74 (onderafdeling 5.3.23)

Dit gebruiksverbod is specifiek van toepassing voor overheden. Via overheidsaankopen kunnen overheden een grote stimulans zijn voor de afzet van het recyclaat. Kunststof afdekplaten worden op dit moment zowel in virgin materiaal als in gerecycleerd materiaal gemaakt. Omwille van bepaalde specifieke eisen in bestekteksten naar identificatie (kleur, opdruk, geometrie, ...) kan het gebeuren dat men geen gerecycleerd materiaal kan inzetten, of toch zeer beperkt. De ingangsdatum van het verbod is aangepast naar 1 januari 2026, zoals eerder afgesproken. De Raden zijn bezorgd om een voldoende lange overgangperiode bij verboden inzake kunststoffen. Daarom hebben we de bepaling aangepast zodat het gebruik uit bestaande voorraden aangekocht voor de ingangsdatum van het verbod onbeperkt is toegelaten.

Artikel 75 (onderafdeling 5.3.24)

Dit gebruiksverbod is ook enkel van toepassing op overheden. Via overheidsaankopen kunnen overheden een grote stimulans zijn voor de afzet van het recyclaat. Technisch is bewezen dat de 30% geen enkel probleem is om kwaliteitsvolle raamsystemen te produceren.

Artikel 76 (art. 5.4.1)

Dit betreft een technische verduidelijking en behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 77 (art. 5.4.2)

1° Dit betreft een technische verduidelijking en behoeft geen verdere toelichting.

2° Deze toevoeging is noodzakelijk om te vermijden dat voor studio's, studentenkamers, hotelkamers, ... met een oppervlakte van kleiner dan 20 m² geen asbestattest moet opgesteld worden.

Artikel 78 (art. 5.4.3)

1° Dit betreft een technische verduidelijking en behoeft geen verdere toelichting.

2° Een klachtenprocedure is een noodzakelijk element van een goed kwaliteitshandboek. Bij klachten moet ook geanalyseerd worden of het nodig is de bestaande procedures aan te passen en correctieve maatregelen te nemen. In het kader van interne controles of van controles op de werking van de certificatie-instelling, vermeld in artikel 5.4.7 van het VLAREMA, is het nodig om de goede uitvoering hiervan te kunnen nagaan op basis van een klachtenregister.

3° a Dit betreft een technische verduidelijking.

3° b Opdat een auditeur zijn job kwaliteitsvol kan uitoefenen moet hij/zij niet enkel een persoonsgecertificeerde asbestdeskundige inventarisatie zijn. De auditeur moet ook kennis hebben van auditsystemen en van de beoordelingsrichtlijnen voor de audits zoals beschreven in het certificatiereglement, hij/zij moet ook een relevante ervaring hebben met asbestinventarisaties. Het was nodig dit bijkomend te specificeren.

4° Opdat een lesgever zijn job kwaliteitsvol kan uitoefenen moet hij/zij ervaring hebben met lesgeven en een relevante ervaring hebben met asbestinventarisaties. De lesgever moet ook aantonen dat hij/zij beschikt over de kennis waarover een persoonsgecertificeerde deskundige moet beschikken door te slagen in het examen voor deze deskundigen. Tenslotte moet de lesgever de gratis opleidingen en bijscholingen volgen die de OVAM organiseert voor de lesgevers. Het was nodig dit bijkomend te specificeren.

Artikel 79 (art. 5.4.4)

Door het opstellen van een model van aanvraagformulier wordt de volledigheid van de aanvragen beter gegarandeerd.

Artikel 80 (art. 5.4.7)

1° Dit betreft een technische verduidelijking en behoeft geen verdere toelichting.

2° De informatie in het jaarverslag is nodig om vast te leggen welke elementen moeten behandeld worden in de jaarlijkse bijscholing. Het is daarom nodig deze jaarverslagen sneller te bezorgen aan de OVAM.

3° Om meer rechtszekerheid te bieden aan de certificatie-instellingen en duidelijkheid te geven over de modaliteiten van de controles op de certificatie-instellingen, is het nodig deze uit te werken in het certificatiereglement.

Artikel 81 (art. 5.4.8)

1° Dit betreft een technische verduidelijking en behoeft geen verdere toelichting.

2° Dit betreft een technische verduidelijking en behoeft geen verdere toelichting.

3° De wijziging met betrekking tot de "aangesloten deskundigen" betreft een technische verduidelijking die geen verdere toelichting behoeft.

Om het kwaliteitsvolle gebruik van de certificaten te kunnen waarborgen is het nodig om in het certificatie-reglement een uniforme sanctie-regeling uit te werken die op eenzelfde manier wordt toegepast door de verschillende erkende certificatie-instellingen.

4° en 5° Opdat het certificatie-systeem financieel leefbaar is voor de certificatie-instellingen moeten ze voor hun verschillende taken een bijdrage kunnen vragen.

De jaarlijkse bijdrage moet de kosten dekken die nodig zijn voor de algemene werking van de certificatie-instelling waaronder het informeren van de bij hun aangesloten certificaathouders, het behandelen van vragen en klachten en het uitvoeren van de controles. Voor volgende limitatieve lijst van taken kunnen ze een afzonderlijke kostprijs aanrekenen: de verplichte opleiding met praktijkgedeelte, de behandeling van de aanvraag van een persoons- of procescertificaat, de audits, de sanctionering en de jaarlijks verplichte bijscholing.

Artikel 82 (art. 5.4.10)

1° De asbestdeskundige moet onafhankelijk en onpartijdig werken. Voor enkele vormen van onverenigbaarheden is het nodig deze expliciet op te nemen in het VLAREMA. Zowel een opdrachtgever van een asbestinventaris als een asbestverwijderaar kunnen er financieel voordeel uit halen als ze zelf een asbestinventaris mogen opstellen daarom geldt voor deze actoren een onverenigbaarheid. Onder asbestverwijderaar wordt verstaan elke erkende asbestverwijderaar, maar ook een eventuele niet-erkende verwijderaar die op de betrokken locatie asbesthoudende materialen verwijdert.

2° Een verdere detaillering rond de gevallen van onverenigbaarheid moet worden uitgewerkt in het certificatiereglement.

3° Dit betreft een technische verduidelijking.

4° Opdat de opdrachtgevers voor de inventarisaties voor de asbestinventarisatetesten kunnen nagaan of de persoonsgecertificeerde asbestdeskundigen inventarisatie effectief (nog steeds) gecertificeerd is moet er een lijst beschikbaar zijn die steeds geactualiseerd wordt.

Artikel 83 (art. 5.4.11)

Dit betreft een technische verduidelijking om de bepaling in overeenstemming te brengen met de bepaling in art 33/10 §3, 4° lid van het materialendecreet.

Artikel 84 (art 5.4.12)

1° De asbestdeskundige moet onafhankelijk en onpartijdig werken. Voor enkele vormen van onverenigbaarheden is het nodig deze expliciet op te nemen in het VLAREMA. Zowel een opdrachtgever van een asbestinventaris als een asbestverwijderaar kunnen er financieel voordeel uit halen als ze zelf een asbestinventaris mogen opstellen daarom geldt voor deze actoren een onverenigbaarheid. Onder asbestverwijderaar wordt verstaan elke erkende asbestverwijderaar, maar ook een eventuele niet-erkende verwijderaar die op de betrokken locatie asbesthoudende materialen verwijdert.

2° Een verdere detaillering rond de gevallen van onverenigbaarheid moet worden uitgewerkt in het certificatiereglement.

3° Opdat de opdrachtgevers voor de inventarisaties voor de asbestinventarisatetesten kunnen nagaan of de persoonsgecertificeerde asbestdeskundigen inventarisatie effectief (nog steeds) gecertificeerd is moet er een lijst beschikbaar zijn die steeds geactualiseerd wordt.

Artikel 85 (art. 5.4.14)

1° Dit artikel regelt de mogelijkheid om in het kader van een overdracht ook vastgoedcommissarissen en in het kader van een sloopopvolgingsplan ook een erkende sloopbeheerorganisatie leesrecht te verlenen tot de databank asbestinventarisatie.

2° Bij een beslissing tot sanctionering kan het nodig zijn het lees- en/of schrijfrecht tijdelijk of volledig weg te nemen.

Artikel 86 (art. 5.4.15)

1° Dit betreft een logische toevoeging dat de geldigheid van het asbestinventarisatetest van onbepaalde duur is, indien geen asbesthoudende materialen werden aangetroffen.

2° Dit betreft een technische verduidelijking en behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 87 (art. 5.4.16)

Dit artikel beschrijft de initiatie van een sectorraad asbest, die fungeert als overkoepeld adviesforum en aanspreekpunt. De samenstelling is representatief voor de actoren die de marktketen voor de opmaak van asbestinventarisatetesten vertegenwoordigen.

De klemtoon ligt op adviesverlening, niet bindend maar leidend.

Artikel 88 (art. 5.5.1.1)

1° Verduidelijking op vraag van Afdeling Handhaving

2° De zinsnede "ook als dat als bedrijfsrestafval kan worden beschouwd" bij de uitzondering voor medisch afval wordt geschrapt. Deze zinsnede is verwarrend. De uitzondering op afdeling 5.5 is enkel relevant voor medisch afval dat als dusdanig (apart) wordt ingezameld. In sommige omstandigheden kan niet-risicohoudend medisch afval mee met het gewone restafval. In die omstandigheid is afdeling 5.5 uiteraard wel van toepassing.

3° Ook het restafval van schepen wordt uitgezonderd. Daar zijn verschillende redenen voor. Wat betreft de zeevaart zijn er specifieke regels inzake de sorteerverplichtingen, vastgelegd in internationale verdragen en ook via aparte regels in het VLAREMA (art. 4.3.4). De regels in afdeling 5.5 zijn evenwel gericht op het stimuleren van de bronsortering cf. artikel 4.3.2 (algemene sorteerregels voor bedrijven). Bij zowel de scheepvaart als de binnenvaart zijn er bovendien ook schippers waarbij het eerder om huishoudelijk afval gaat (bv. plezierjachten). Ook op die situatie zijn de regels van afdeling 5.5 niet afgestemd. Verder zullen schippers vaak hun afval ergens in een haven kwijt kunnen, waar een inzamelaar vervolgens het afval zal ophalen. Dit stelt problemen met het opmaken van non-conformiteiten. Hoewel de schippers het afval deponeren, zal toch de haven een non-conformiteit krijgen.

De uitzondering voor restafval van schepen moet strikt geïnterpreteerd worden. Enkel indien het uitsluitend restafval van schepen betreft, is de uitzondering van toepassing.

Indien een recipiënt ook ander restafval bevat (bv. van andere havenactiviteiten), dan moeten de regels van afdeling 5.5 wel gevolgd worden.

4° Er wordt een bijkomende uitzondering voorzien op de regeling omtrent inzameling van bedrijfsrestafval. Deze regeling is enkel bedoeld voor restafval dat ook als zodanig al bij de primaire afvalstoffenproducenten werd ingezameld. Indien afvalstoffen bijvoorbeeld afkomstig zijn van selectieve inzameling bij de eerste afvalstoffenproducent, maar vervolgens een verdere nasortering ondergaan, dan is het mogelijk dat het residu van die sortering ook een 'mix' van meerdere materialen is, waardoor in principe mogelijk voldaan wordt aan de definitie van bedrijfsrestafval. De regeling is daarvoor evenwel niet bedoeld. Daarom worden dergelijke situaties uitgesloten.

Artikel 89 (onderafdeling 5.5.2)

Het zijn vooral de eerste afvalstoffenproducenten die toelichting moeten krijgen van de professionele inzamelaars over de sorteerplicht. Dit wordt verduidelijkt door toevoeging van het woord 'eerste' bij afvalstoffenproducent. De informatieplicht kan ook breder zijn dan enkel over de sorteerplicht in nauwe zin, daarom wordt 'over de sorteerplicht' weggelaten.

Artikel 90 (art. 5.5.2.4)

Afvalstoffenproducenten betalen vaak één vaste prijs per ophaling van het bedrijfsrestafval. Dergelijke formules zetten de afvalstoffenproducent niet aan om correct te sorteren. Het kost de afvalstoffenproducent namelijk evenveel om een half gevulde restafvalcontainer aan te bieden dan wel om een volle container aan te bieden. Dat terwijl de selectieve inzameling wel bijkomende kosten met zich meebrengt. Om dit tegen te gaan, wordt het wegen van het bedrijfsrestafval verplicht. De klant moet ook geïnformeerd worden over het werkelijk aangeboden gewicht en de kosten die gepaard gaan met de verwerking van dit aangeboden gewicht aan bedrijfsrestafval moeten ook correct worden doorgerekend in de factuur op basis van dat gewicht.

De heffingen ten gevolge van verbranding (en eventueel storten) van bedrijfsrestafval moeten in het bijzonder volledig worden doorgerekend op basis van het gewicht. Deze mogen niet worden uitgemiddeld over de verschillende klanten, waardoor er geen verschil zou zijn tussen goed en minder goed sorterende klanten. De gemeentelijke opcentiemen worden hiervan uitgezonderd, omdat dit zou betekenen dat de berekening verschillend wordt voor elke gemeente waar een inzamelaar klanten heeft.

De praktische bezwaren zijn vrij beperkt. Ophaalwagens kunnen vrij makkelijk met een weegsysteem worden uitgerust om rolcontainers te wegen. Afzetcontainers kunnen dan weer makkelijk via de weegbrug op de site worden gewogen. Veel vrachtwagens zijn vandaag reeds uitgerust met weegsystemen. Een weegsysteem is vrij standaard om discussies over overlading te objectiveren. In geval van overlading, waardoor containers moeilijker geledigd kunnen worden, krijgen klanten nu reeds vaak een boete. Daar waar er nog geen weegsysteem voorzien is, kan dat makkelijk in de vrachtwagen worden geïntegreerd. Daarnaast zijn er enkele aanpassingen nodig in de facturatiesystemen. Vandaar dat er een overgangstermijn wordt voorzien en deze regeling pas in 2025 in werking treedt.

Bij inzameling uitsluitend met zakken is weging minder evident. Daarom is de inzameling met zakken tot en met 120 liter uitgesloten van de verplichting tot wegen. Het is niet wenselijk ook zakken met een grotere inhoud uit te zonderen, omdat dit uitnodigt tot het

ontwijken van de verplichting tot wegen door de inzameling met heel grote zakken te doen. De uitzondering is uiteraard ook niet van toepassing op zakken die in een container aanwezig zijn, aangezien dan gewoon de container gewogen kan worden.

De verwachte effecten van deze maatregel zijn groot. Gewichtsdiﬀerentiëring heeft een groot effect op het huishoudelijk restafval, waar talloze lokale besturen dit reeds toepassen. Aangezien de prijselasticiteit bij bedrijven gewoonlijk nog sterker speelt dan bij burgers, wordt hier een minstens even grote impact verwacht. Deze actie is ook opgenomen in het ontwerp van uitvoeringsplan voor huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval 2023-2030. Uit de bijhorende ontwerp plan-MER blijkt dat met deze maatregel tot een kwart van de doelstelling richting 30% minder bedrijfsrestafval tegen 2030 kan worden afgelegd (en de helft van de reductie die dankzij alle maatregelen van het nieuwe plan samen kan gerealiseerd worden).

Artikel 91 (art. 5.5.3.1)

1° Dit artikel is enkel relevant voor de eerste afvalstoffenproducenten.

2° Vandaag gebeuren visuele controles op het restafvalrecipiënt nog handmatig. De belader doet zelf het deksel van een rolcontainer open en checkt aan de oppervlakte of er geen sorteerfouten zijn gebeurd. Er komen signalen uit de sector dat er gewerkt wordt aan automatisering op basis van camera's en artificiële intelligentie. Dergelijk camerasysteem kan in de toekomst wellicht beter en efficiënter werken dan handmatig controles. Het zorgt ook voor een meer gelijke aanpak in de visuele controles en objectivering van discussies met de klanten. De huidige wetgeving is hier evenwel niet op voorzien, omdat de wetgeving stelt dat de visuele controle moet gebeuren vooraleer het afval in het voertuig wordt geladen. Dat kan niet met een camerasysteem, omdat de camera's op de vrachtwagen worden gezet en het afval filmen bij het uitkippen van de containers. Handmatig is de controle op dat moment niet meer mogelijk, omdat dit te snel gaat. Maar camera's zijn daar wel toe in staat. Bovendien biedt dit het voordeel dat niet enkel de oppervlakte van het recipiënt, maar ook de quasi volledige inhoud onder de oppervlakte kan gecontroleerd worden. Deze aanpassing aan artikel 5.5.3.1 maakt daarom camerasystemen voor de opmaak van non-conformiteiten mogelijk.

De performantie van het systeem is natuurlijk belangrijk. Die moet minstens even goed zijn als bij handmatige controles. Essentieel daarvoor zijn onder meer het aantal beelden (frames) dat genomen wordt tijdens het ledigen van de containers en de mate waarin het systeem correct de sorteerfouten herkent. Voor dat laatste element is de inzet van artificiële intelligentie op vandaag de beste garantie.

Belangrijk tot slot is ook dat deze camera's uiteraard op het afval worden gericht en dus normaal geen personen in beeld brengen.

Artikel 92 (art. 5.5.3.2)

Zie punt 2° bij artikel 97

Artikel 93 (art. 5.5.3.5/1)

Het eerste lid betreft een simpele verduidelijking.

In het tweede lid wordt ook het onterecht gebruik van niet-transparante zakken gelijk gesteld aan een non-conformiteit net zoals bij sorteerfouten. Niet-transparante zakken

maken namelijk dat de visuele controle op de sorteerplicht niet kan gebeuren. Hierdoor wordt een achterpoortje in de wetgeving gesloten, zodat ongesorteerd afval niet massaal in niet-transparante zakken wordt gestoken.

Artikel 94 (art. 5.5.4.1)

Het betreft een eenvoudige verduidelijking.

Artikel 95 (art. 5.5.4.3/1)

Het onterecht gebruik van niet-transparante zakken wordt gelijkgesteld aan een non-conformiteit net zoals bij sorteerfouten. Niet-transparante zakken maken namelijk dat de visuele controle op de sorteerplicht niet kan gebeuren. Hierdoor wordt een achterpoortje in de wetgeving gesloten, zodat ongesorteerd afval niet massaal in niet-transparante zakken wordt gestoken.

Artikel 96 (art. 5.5.4.4)

1° Het schrappen van het cijfer 3 betreft een redactionele rechtzetting.

2° De resultaatsvoorschriften voor hout gelden ook voor hout waar nog stukken metaal aan vasthangen. In concreto gaat het bijvoorbeeld over de deur van een houten kast waar nog scharnieren of nagels aan hangen. Het is logisch dat dit materiaal ook nagesorteerd en gerecycleerd moet worden. Het betreft dus een verduidelijking.

3° Deze aanvulling is nog om voor bedrijfstafval dezelfde resultaatsvoorschriften te hebben als voor bouw- en sloopafval (zie hiervoor nieuw onderafdeling 5.2.16).

Artikel 97 (art. 6.1.1)

In artikel 6.1.1. wordt verwezen naar artikel 6.1.1.4. eerste lid, 2°. Door deze verwijzing was er een rechtsgrond voor een ministerieel besluit voor het invoeren van een kwaliteitsborgingssysteem voor inzamelaars, handelaars en makelaars van dierlijke bijproducten. Het artikel 6.1.1.4 werd echter hernummerd en de bepaling die de vroegere rechtsgrond bood is nu artikel 6.1.1.4 vijfde lid. Daarom moet artikel 6.1.1 in die zin worden aangepast.

Artikel 98 (art. 6.1.1.1)

Essentieel voor het traceren van afvalstoffen is dat men weet waar het afvalstoffentransport effectief vertrokken en aangekomen is. Gezien op het moment van de start en de aankomst van het transport enkel de vervoerder fysiek aanwezig is, zal hij de registratie van start en aankomst moeten uitvoeren. Het systeem dat digitale identificatieformulieren aflevert zal hiervoor de nodige functionaliteit bieden.

Artikel 99 (art. 6.1.1.2 §2)

In dit artikel brengen we de unieke sleutels waarmee ondernemingen en vestigings-eenheden van bedrijven geïdentificeerd worden in lijn met de authentieke bronnen (Kruispuntbank ondernemingen) en met de informatie in de afvalstoffenregisters. Deze unieke identificatie op basis van een authentieke bron is nodig voor een goede tracering van afvalstoffen van bij de inzameling tot bij de eindverwerking. Voor zeeschepen wordt het adres van de ligplaats opgevraagd in de plaats van het adres van de afvalstoffenproducent. Dit is in lijn met de MARPOL wetgeving.

Artikel 100 (art. 6.1.1.4)

Dit artikel moet in samenhang gelezen worden met de wijziging van artikel 4.3.2 van VLAREMA.

Het is wenselijk dat bedrijven onder bepaalde voorwaarden een aantal afvalfracties samen kunnen laten inzamelen. Dit kan enkel voor droge niet-gevaarlijke afvalfracties die elkaar niet vervuilen, waardoor hoogwaardige recyclage niet in het gedrang komt. In dit wijzigingsvoorstel wordt duidelijker omschreven welke afvalstoffen precies hiervoor in aanmerking komen. Ook de specifieke voorwaarden waaronder dergelijke gezamenlijke inzameling mogelijk is, worden verduidelijkt. Dit verhoogt de rechtszekerheid voor zowel afvalstoffenproducent als inzamelaar, handelaar, makelaar. Het zorgt er ook voor dat het verschil met bedrijfsrestafval, waarvoor een specifieke regeling geldt, duidelijk blijft. Door explicieter te benoemen welke afvalstoffen precies samen ingezameld mogen worden, wordt het ook duidelijker wat er bedoeld wordt met de voorwaarde van “volledige uitsortering”. Bij het uitsorteren achteraf moet de sorteerder georganiseerd zijn op het uitsorteren van alle fracties die samen werden ingezameld. Aangezien niet in de lijst vermelde afvalstoffen niet mee in hetzelfde recipiënt mogen zitten, kan er geen residu zijn waar nog andere afvalstoffen blijken in zitten dan degene die vermeld staan in dit artikel. In dat geval gaat het namelijk om een niet-selectieve inzameling (bedrijfsrestafval) en moeten de regels van afdeling 5.5 gevolgd worden. Wel is het mogelijk dat sommige afvalstoffen die onder de limitatieve lijst vallen (bv bepaalde types harde kunststoffen) niet recycleerbaar zijn en dus alsnog naar verbranding moeten worden afgevoerd. De voorwaarde dat het om droge afvalstoffen moet gaan blijft ook behouden. Aangezien pmd-afval nog (resten van) dranken of voeding kan bevatten, is dit geen droge afvalstof. Ook de vermelde afvalstoffen uit de lijst mogen niet nat zijn. Bijvoorbeeld een bidon uit harde kunststof met daarin een vloeistof komt niet in aanmerking voor dit type inzameling, aangezien de vloeistof bijvoorbeeld het papier en karton kan vervuilen.

Verder zijn er in dit artikel nog enkele kleine verduidelijkingen en worden enkele bepalingen geschrapt die niet meer relevant zijn gezien de meer uitgebreide regeling rond inzameling van bedrijfsrestafval die goedgekeurd werd in VLAREMA 8.

3° In artikel 6.1.1.3 van het VLAREMA worden de voorwaarden bepaald waaraan de inzamelaars, afvalstoffenhandelaars en -makelaars moeten voldoen. Als deze voorwaarden niet nageleefd worden kan de OVAM overgaan tot een voornemen tot schorsing van de registratie. Omdat in hoofdstuk 7 de verplichting werd ingevoerd om elk kwartaal gegevens te melden in het materialeninformatiesysteem, moeten wij deze verplichting ook in dit artikel opnemen om het niet voldoen aan deze verplichting als schorsingsgrond van de registratie als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar te kunnen gebruiken.

Artikel 101

Dit artikel bepaalt dat verschillende geregistreerde en/of van rechtswege geregistreerde inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars kunnen samenwerken om een afvalstof in te zamelen en naar een vergunde verwerker af te voeren. In dat geval dienen zij contractueel vast te leggen welke inzamelaar afvalstoffenhandelaar of -makelaar zal instaan voor de wettelijke verplichtingen van de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar. Dit artikel specificeert ook welke verantwoordelijkheden tenminste moeten vastgelegd worden en dat alle betrokken inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars elk afzonderlijk verantwoordelijk zijn voor al deze verplichtingen indien niet alle opgesomde verantwoordelijkheden/verplichtingen zijn toegewezen.

Voor het contractueel vastleggen van de verplichtingen vermeld in dit artikel moet geen aparte bijkomende overeenkomst afgesloten worden. De betrokken inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars mogen dit integreren in bestaande onderlinge overeenkomsten.

Artikel 102 (art. 6.1.1.5)

Het betreft een actualisatie van de verwoording naar het digitale formaat van de identificatieformulieren

Artikel 103 (art. 6.1.2.1)

Het betreft louter een technische rechtzetting van een tegenstrijdigheid in VLAREMA. Deze actoren zijn reeds uitgesloten van de registratieplicht als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar op basis van art. 6.1.3.1. Een geregistreerde vervoerder kan enkel in opdracht van een geregistreerde IHM optreden, terwijl net voor die actoren reeds een uitzondering geldt respectievelijk sinds 2012 (5° en 6°) en 2019 (7°).

Artikel 104 (art. 6.1.5.2)

1° In dit artikel specificeren we hoe de toezichthouders hun advies bij de voorgestelde systemen voor het afleveren van digitale identificatieformulieren moeten uitbrengen.

2° Om administratieve lasten te verlagen, moeten de beheerders van systemen voor het afleveren van digitale identificatieformulieren, kleine niet-relevante wijzigingen in hun systeem niet melden aan de OVAM.

3° Hier specificeren we op welk moment de gebruikers moeten ingelicht worden, wanneer het systeem dat ze gebruiken mogelijks zijn goedkeuring zal verliezen. Inlichting van de gebruikers van het systeem moet tijdig gebeuren, reeds voor dat de opheffing effectief plaats vindt.

Artikel 105 (art. 6.1.5.3, 1°)

In dit artikel wordt gespecificeerd welk soort digitale handtekening er van wie verwacht wordt. Diegene die de regelingen voor het afvaltransport regelt, moet een geavanceerde of gekwalificeerde handtekening zetten. Voor de bestemming van de afvalstoffen is het afgezwakt naar een gewone elektronische handtekening, aangezien er andere gegevens voorhanden zijn om de betrouwbaarheid te verhogen, zoals de geo-locatie. Een gewone elektronische handtekening kan de vorm hebben van een handtekening op glas, maar kan ook een andere vorm aannemen. In afwezigheid van de bestemming kan de vervoerder de gewone handtekening plaatsen waarbij eventueel een QR-code gescand wordt die op de plaats van bestemming aanwezig is.

Artikel 106 (artikel 6.1.5.4, vijfde lid)

In dit artikel wordt toegevoegd dat de OVAM, naast de toezichthouders en bevoegde inspectiediensten, toegang krijgt tot alle identificatieformulieren met het oog op het traceren van de afvaltransporten. De VTC oordeelde bij een vorige wijziging van het VLAREMA dat dit niet mogelijk was aangezien decretaal nog niet verankerd was dat de OVAM de aanwezige persoonsgegevens kan verwerken. Ondertussen is dit decretaal geregeld.

Verder voegen we ook toe dat gegevens van de afgeronde transporten op vraag van de OVAM moeten uitgewisseld worden met het materialeninformatiesysteem van de OVAM om tracersing en het doelgericht ontsluiten van gegevens voor de verbetering van de handhaving in het kader van afvalbeheer, mogelijk te maken.

Artikel 107 (art. 6.1.5.6)

In dit artikel wordt toegevoegd onder welke voorwaarde de overheid de overeenkomst kan inkijken.

Artikel 108 (art. 6.1.5.7)

In dit artikel regelen we dat de minister ook de technische specificaties voor de digitale uitwisseling van gegevens van identificatieformulieren kan vastleggen.

Artikel 109 (art. 6.1.5.8)

Het betreft een kleine wijziging die verduidelijkt wat kan worden vastgelegd bij ministerieel besluit.

Artikel 110 (art. 6.2.4)

Om te vermijden dat bedrijven die geen dossier meer indienen de bijkomende dossierkost niet hoeven te betalen, kiezen we er met de aanpassing voor om de bijkomende dossierkost te vragen voor het dossier zelf waar de meldingen niet digitaal gebeuren, en niet pas samen met de dossierkost in een volgend dossier dat het bedrijf later indient.

Artikel 111 (art. 6.2.17)

De inhoud van dit artikel was ook al vermeld in de laatste alinea van artikel 6.2.16.

Artikel 112 (art. 7.1.1)

In dit artikel specificeren we welke identificatienummers moeten gebruikt worden voor de identificatie van ondernemingen en vestigingseenheden van bedrijven die een rol vervullen in de afvalbeheerketen van productie van het afval tot de eindverwerking. We gebruiken hier gegevens van authentieke bronnen, voor zo ver deze beschikbaar zijn. Indien geen authentieke bronnen beschikbaar zijn gebruiken we identificatiesleutels die een breed draagvlak hebben en ook internationaal gebruikt worden. Een eenduidige identificatie van betrokken ondernemingen en vestigingseenheden is nodig voor een efficiënte tracersing van afvalstoffen doorheen de materialenketen. Voor de inzameling van scheepsafval van zeeschepen wordt verwezen naar het nummer waarmee de schepen worden geïdentificeerd volgens de internationale maritieme organisatie. Voor de identificatie van particulieren moet enkel gespecificeerd worden dat het om een 'particulier' gaat en is geen verdere identificatie nodig.

Artikel 113 (art. 7.1.2)

Dit artikel bepaalt de toegang tot de gegevens van de databank met afvalstoffengegevens. In dit artikel vervangen we de "databank voor afvalstoffen" door "het materialeninformatiesysteem" zoals gedefinieerd in het materialendecreet.

Artikel 114 (art. 7.2.1.1)

Met dit artikel brengen we de inhoud van het afvalstoffenregister van uitgaande afvalstoffen in lijn met de gegevens die de OVAM wil gerapporteerd zien in het materialeninformatiesysteem. Deze gegevens zijn nodig voor een goede tracersing van de

afvalstoffen en om te kunnen voldoen aan de nieuwe Europese rapportageverplichtingen. Meer specifiek gaat het om de toevoeging van een beschrijving van de afvalstof waarbij een aanduiding van de kwaliteit kan gegeven worden; de wijziging van de identificatiegegevens van ondernemingen en bedrijven in éénduidige identificatiesleutels die beheerd worden in de authentieke bronnen (kruispuntbank ondernemingen); de toevoeging van de R en D-codes om de verwerkingswijze van het afval te coderen volgens de Europese coderingen; de hoeveelheid afval zal vanaf nu verplicht in ton moeten opgegeven worden om fouten tegen de eenheden bij de melding van afvalstoffengegevens te voorkomen. De benamingen van de verwerkingswijze werd aangepast aan deze die gebruikt zal worden in het materialeninformatiesysteem en werd afgestemd tussen de verschillende afvalstoffenregisters.

In het eerste lid maken we onderscheid tussen de uitgaande afvalstoffenregisters van vergunde afvalverwerkers en deze van andere bedrijven. Op die manier lossen we een onduidelijkheid op, nl. dat alle verwerkers een uitgaand register moeten bijhouden, ook al voldoen zij niet aan de definitie van een afvalstoffenproducent. Dit onderscheid laat ook toe om in het tweede lid onderscheid te maken ronde updatefrequentie en de aard van het register. De updatefrequentie is dagelijks voor afvalverwerkers (professionele afvalbeheerders), terwijl deze maandelijks blijft voor de afvalproducenten die geen afvalverwerker zijn. De afvalstoffenregisters van afvalverwerkers moeten bovendien digitaal zijn, terwijl dit niet opgelegd wordt aan de registers van afvalproducenten die geen afvalverwerker zijn.

Artikel 115 (art. 7.2.1.2)

Met dit artikel brengen we de inhoud van het afvalstoffenregister van ingezamelde afvalstoffen, verhandelde afvalstoffen of de afvalstoffen waarin gemakeld wordt, in lijn met de gegevens die de OVAM wil gerapporteerd zien in het materialeninformatiesysteem. Deze gegevens zijn nodig voor een goede tracerings van de afvalstoffen en om te kunnen voldoen aan de nieuwe Europese rapportageverplichtingen. Meer specifiek gaat het om de toevoeging van een beschrijving van de afvalstof waarbij een aanduiding van de kwaliteit (de zuiverheid van de afvalstof en het voorkomen van verontreinigende stoffen of componenten) kan gegeven worden; de wijziging van de identificatiegegevens van ondernemingen en bedrijven in éénduidige identificatiesleutels die beheerd worden in de authentieke bronnen (kruispuntbank ondernemingen); de toevoeging van de R en D-codes om de verwerkingswijze van het afval te coderen volgens de Europese coderingen. De benamingen van de verwerkingswijze werd aangepast aan deze die gebruikt zal worden in het materialeninformatiesysteem en werd afgestemd tussen de verschillende afvalstoffenregisters. Verder werd de datum van het inzamelen, handelen en makelen weggelaten, omdat deze datum geen meerwaarde heeft. De hoeveelheid afval zal vanaf nu verplicht in ton moeten opgegeven worden om fouten tegen de eenheden bij de melding van afvalstoffengegevens te voorkomen. Bij een route-inzameling of melkronde waarbij het afval van verschillende producenten in één ophaalronde wordt ingezameld kan men het gewicht per producent op verschillende manieren bepalen. Indien men beschikt over een diftar-systeem moet de inzamelaar het gewogen gewicht registreren. In ander gevallen kan men het gewicht berekenen door het totale gewicht van de inzameling te verdelen over de verschillende afvalproducenten. Hierbij wordt tenminste rekening gehouden met het aantal inzamellocaties, de inhoud van het inzamelrecipiënt dat de producent ter beschikking heeft, het aantal recipiënten dat wordt aangeboden en eventueel de inzamelfrequentie.

Artikel 116 (art. 7.2.1.3)

Met dit artikel brengen we de inhoud van het afvalstoffenregister van de door de gemeente of de in opdracht van de gemeenten ingezamelde afvalstoffen in lijn met de gegevens die de OVAM wil gerapporteerd zien in het materialeninformatiesysteem. Deze gegevens zijn nodig voor een goede tracerings van de afvalstoffen en om te kunnen voldoen aan de nieuwe Europese rapportageverplichtingen. Meer specifiek gaat het om de toevoeging van een beschrijving van de afvalstof waarbij een aanduiding van de kwaliteit kan gegeven worden; de toevoeging van de datum van de inzameling; de wijziging van de identificatiegegevens van ondernemingen en bedrijven in éénduidige identificatiesleutels die beheerd worden in de authentieke bronnen (kruispuntbank ondernemingen); de toevoeging van de R en D-codes om de verwerkingswijze van het afval te coderen volgens de Europese coderingen. De benamingen van de verwerkingswijze werd aangepast aan deze die gebruikt zal worden in het materialeninformatiesysteem en werd afgestemd tussen de verschillende afvalstoffenregisters. De hoeveelheid afval zal vanaf nu verplicht in ton moeten opgegeven worden om fouten tegen de eenheden bij de melding van afvalstoffengegevens te voorkomen.

We laten niet langer toe dat de afvalstoffenregisters een verzameling zijn van papieren identificatieformulieren, omdat we van entiteiten die professioneel actief zijn in de inzameling en/of verwerking van afvalstoffen, verwachten dat zij hun gegevens digitaal registreren en beheren.

Artikel 117 (art. 7.2.1.4)

Met dit artikel brengen we de inhoud van het afvalstoffenregister van de verwerkte afvalstoffen in lijn met de gegevens die de OVAM wil gerapporteerd zien in het materialeninformatiesysteem. Deze gegevens zijn nodig voor een goede tracerings van de afvalstoffen en om te kunnen voldoen aan de nieuwe Europese rapportageverplichtingen. Meer specifiek gaat het om de toevoeging van een beschrijving van de afvalstof waarbij een aanduiding van de kwaliteit kan gegeven worden; de wijziging van de identificatiegegevens van ondernemingen en bedrijven in éénduidige identificatiesleutels die beheerd worden in de authentieke bronnen (kruispuntbank ondernemingen). De benamingen van de verwerkingswijze werd aangepast aan deze die gebruikt zal worden in het materialeninformatiesysteem en werd afgestemd tussen de verschillende afvalstoffenregisters. De hoeveelheid afval zal vanaf nu verplicht in ton moeten opgegeven worden om fouten tegen de eenheden bij de melding van afvalstoffengegevens te voorkomen.

Artikel 118 (art. 7.2.2.2)

Met dit artikel brengen we de inhoud van het register van de geproduceerde grondstoffen in lijn met de gegevens die de OVAM wil gerapporteerd zien in het materialeninformatiesysteem. Deze gegevens zijn nodig voor tracerings en om te kunnen voldoen aan de nieuwe Europese rapportageverplichtingen. Meer specifiek gaat het om de toevoeging van de datum van de afvoer van de grondstoffen; toevoeging van een omschrijving van de materialen waarbij een aanduiding van de kwaliteit kan gegeven worden; de wijziging van de identificatiegegevens van ondernemingen en bedrijven in éénduidige identificatiesleutels die beheerd worden in de authentieke bronnen (kruispuntbank ondernemingen). De hoeveelheid grondstof zal vanaf nu verplicht in ton moeten opgegeven worden om fouten tegen de eenheden bij de melding van grondstoffengegevens te voorkomen.

De vermelding van de juiste bestemming van de grondstoffen wordt toegevoegd om de sluiting van materiaalketens beter te kunnen opvolgen en met het oog op een meer effectieve en efficiënte handhaving bij het gebruik van secundaire grondstoffen.

Artikel 119 (art. 7.2.2.3)

Met dit artikel worden de identificatiegegevens van ondernemingen en bedrijven in het register van de geproduceerde grondstoffen gewijzigd naar éénduidige identificatiesleutels die beheerd worden in de authentieke bronnen (kruispuntbank ondernemingen). De hoeveelheid afval zal vanaf nu verplicht in ton moeten opgegeven worden om fouten tegen de eenheden bij de melding van afvalstoffengegevens te voorkomen.

Omdat er voor ondernemingen reeds een verplichting bestaat op federaal niveau om in regel te zijn met de KBO-registratie van ondernemingen en hun vestigingseenheden, genereren we met deze bepaling geen extra administratieve lasten. Alle Vlaamse bedrijven moeten beschikken over een ondernemingsnummer en een vestigingsnummer voor hun vestigingseenheden.

Artikel 120 (art. 7.2.3.2)

We verplichten met dit artikel dat de uitgaande registers van afvalverwerkers en de registers van gemeenten en afvalintercommunales met de gegevens over de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen verplicht digitaal zal moeten bijgehouden worden. De rationale is dat entiteiten die op een professionele manier een rol uitoefenen in het afvalstoffenbeheer digitaal zouden moeten werken.

Artikel 121 (afdeling 7.3)

De titel verduidelijkt dat hetgeen volgt over de melding van gegevens van productie en inzameling van afval en materialen aan de OVAM gaat. Voorheen ging het enkel over de productie.

Artikel 122 (onderafdeling 7.3.1)

Met deze titel wordt onderscheid gemaakt tussen een aantal meldingen die jaarlijks moeten gebeuren en een aantal meldingen die maandelijks moeten gebeuren.

Artikel 123 (art. 7.3.1.2 §1)

De melding van afvalstoffengegevens in het materialeninformatiesysteem (MATIS) is een nieuwe manier om afvalstoffen en materialengegevens in te zamelen. Door de introductie van deze nieuwe manier om afvalstoffengegevens te melden aan de OVAM zullen een aantal bestaande rapporteringen die via IMJV gebeuren in aantal worden verminderd. De afvalverwerkers die hun in- en uitgaande afvalstoffen melden in MATIS, zullen niet langer de jaarlijkse rapportering via het IMJV-webloket moeten doen. De bedrijven over wiens afvalstoffenafvoer we in MATIS gegevens hebben ontvangen van de inzamelaars en/of verwerkers zullen niet langer hun afvalstoffen moeten rapporteren in het IMJV. Het IMJV wordt evenwel niet volledig uitgefaseerd omdat er nog steeds een kleine groep van bedrijven zal zijn wiens gegevens niet via MATIS verzameld kunnen worden. In zoverre deze gegevens nodig zijn om te kunnen voldoen aan de verplichte Europese en internationale rapporteringen, zal de melding van deze gegevens nog steeds via het IMJV blijven gebeuren.

Artikel 124 (art. 7.3.1.3)

In dit artikel maken we mogelijk dat de melding over de productie van afvalstoffen ook via andere kanalen kan verlopen. We denken hierbij concreet aan de meldingen in MATIS. We creëren hierdoor de mogelijkheid dat de afvalstoffenverwerkers die ook moeten voldoen aan de PRTR-verplichtingen niet tot een dubbele rapportering verplicht worden.

Aan dit artikel wordt een tweede lid toegevoegd dat verduidelijkt op welke wijze de melding van de productie van grondstoffen dient te gebeuren. Deze procedure is al verschillende jaren in gebruik in de praktijk, maar moest nog verduidelijkt worden.

Het melden van grondstoffen via het IMJV blijft nuttig voor een kleine doelgroep. MATIS verzamelt gegevens over afvalstoffen en materialen bij de inzamelaars en verwerkers van afvalstoffen. Voor wat materialen betreft zijn ook gegevens nodig van sommige groepen van grondstoffenproducenten, bijvoorbeeld voor het berekenen van de hoeveelheden food waste en voedselverliezen. De nevenstromen uit de voedingsindustrie zijn hiervoor nodig. Deze materialen moeten opgenomen worden in het materialenregister en zullen gericht bevraagd worden via het IMJV.

Artikel 125 (onderafdeling 7.3.2)

De titel wordt gewijzigd. De inhoud van deze onderafdeling wordt grondig gewijzigd om dat de melding van de gegevens over de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen vanaf nu via MATIS zal verlopen.

Artikel 126 (art. 7.3.2.1)

Gemeenten of afvalintercommunales zullen met het oog op een betere tracering van de afvalstoffen driemaandelijks, in plaats van jaarlijks, gegevens moeten melden over de ingezamelde hoeveelheden afval en hun bestemming. Zij kunnen deze taak geheel of gedeeltelijk delegeren naar een derde partij, maar blijven wel zelf verantwoordelijk voor de correcte en tijdige rapportering. Zij moeten de OVAM tijdig op de hoogte brengen van de wijzigingen in deze delegaties, zodat de OVAM de juiste rechten om te melden aan de juiste entiteiten kan toekennen.

De driemaandelijkse melding van de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen en vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen dient te gebeuren voor het einde van de tweede maand volgend op het kwartaal van de inzameling.

Artikel 127 (art. 7.3.2.2)

In dit artikel wordt gespecificeerd dat de driemaandelijkse meldingen van gegevens over de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen en vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen via elektronische weg aan de OVAM moeten bezorgd worden. Deze gegevens moeten bestaan uit de registergegevens van ingezamelde afvalstoffen of aggregaties hiervan. We specificeren in dit artikel ook over welke aspecten van de afvalstoffen gegevens moeten gemeld worden aan de OVAM.

De juiste uitwisselingsformaten voor de elektronische gegevens overdracht en de specificaties voor de uitwisseling is zeer technisch en zal door de minister bepaald worden.

Artikel 128 (onderafdeling 7.3.3)

Er wordt een nieuwe onderafdeling ingevoerd om te bekomen dat de inzamelaars van afvalstoffen gegevens melden over de ingezamelde afvalstoffen, andere dan huishoudelijke afvalstoffen en met huishoudelijke afvalstoffenvergelijkbare bedrijfsafvalstoffen. Deze gegevens zijn nodig om MATIS ook te kunnen gebruiken voor

de gangbare Europese rapportages in het kader van de Europese afvalstatistiekverordening. In deze verordening moeten de lidstaten rapporteren over de oorsprong van de afvalstoffen aan de hand van de NACE-codes van de initiële producenten van bedrijfsafvalstoffen. Daarnaast zijn deze gegevens ook nodig om de afvalstoffen te kunnen traceren van bij hun productie. Deze gegevens gaat de OVAM ook in staat stellen om op termijn aan de bedrijven die geen afvalstoffenverwerker of -inzamelaar zijn, een ingevuld afvalstoffenregister te kunnen beschikbaar maken met tips op maat om hun circulariteit te verbeteren.

Artikel 7.3.3.1

Inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars (IHM) zullen driemaandelijkse gegevens moeten melden over de oorsprong en bestemming van de ingezamelde afvalstoffen, andere dan huishoudelijke afvalstoffen en met huishoudelijk afval vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen. Zij kunnen deze taak delegeren naar een derde partij (bijvoorbeeld een boekhouder of milieucoördinator), maar blijven wel zelf verantwoordelijk voor de correcte en tijdige rapportering.

De driemaandelijkse melding van de gegevens over de ingezamelde afvalstoffen dient te gebeuren voor het einde van de tweede maand volgend op het kwartaal van de inzameling.

Artikel 7.3.3.2

In dit artikel wordt gespecificeerd dat de driemaandelijkse meldingen van gegevens over de inzameling van afvalstoffen, andere dan huishoudelijke afvalstoffen en met huishoudelijk afval vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen, via elektronische weg aan de OVAM moeten bezorgd worden. Deze gegevens moeten bestaan uit de registergegevens van de ingezamelde afvalstoffen of aggregaties hiervan. We specificeren in dit artikel ook over welke aspecten van de afvalstoffen gegevens moeten gemeld worden aan de OVAM. De juiste uitwisselingsformaten voor de elektronische gegevens overdracht en de specificaties voor de uitwisseling is zeer technisch en zal door de minister bepaald worden.

Artikel 129 (onderafdeling 7.3.4)

Er wordt een nieuwe onderafdeling ingevoerd om te bekomen dat de afvalstoffenverwerkers via MATIS gegevens kunnen melden over hun geproduceerde grondstoffen. Deze gegevens zijn nodig om te kunnen voldoen aan de Europese rapportageverplichtingen aangezien de hoeveelheden afval die omgezet zijn in grondstoffen moeten meegeteld worden bij de gerecycleerde afvalstoffen. Tevens biedt dit de mogelijkheid op een meer efficiënte en effectieve handhaving op de gebruiksvoorwaarden die opgelegd worden aan grondstoffen. Deze onderafdeling laat ook toe dat afvalverwerkers al hun meldingen aan de OVAM via één centraal systeem kunnen uitvoeren en geen gebruik moeten maken van verschillende systemen voor verschillende soorten meldingen van materialengegevens.

Artikel 7.3.4.1

Afvalverwerkers zullen driemaandelijkse gegevens moeten melden over de grondstoffen die zij geproduceerd hebbende en de bestemming ervan. Zij kunnen deze taak delegeren naar een derde partij (bijvoorbeeld een boekhouder of milieucoördinator), maar blijven wel zelf verantwoordelijk voor de correcte en tijdige rapportering.

De driemaandelijke melding van de gegevens over de geproduceerde grondstoffen dient te gebeuren voor het einde van de tweede maand volgend op het kwartaal van de afvoer van de grondstoffen.

Artikel 7.3.4.2

In dit artikel wordt gespecificeerd dat de driemaandelijke meldingen van gegevens over de productie van grondstoffen via elektronische weg aan de OVAM moeten bezorgd worden. Deze gegevens moeten bestaan uit de registregegevens van de geproduceerde grondstoffen of aggregaties hiervan. We specificeren in dit artikel ook over welke aspecten van de grondstoffen gegevens moeten gemeld worden aan de OVAM. De juiste uitwisselingsformaten voor de elektronische gegevens overdracht en de specificaties voor de uitwisseling is zeer technisch en zal door de minister bepaald worden.

Artikel 130 (Afdeling 7.4)

De titel en inhoud van deze afdeling wordt aangepast. Afdeling 7.4 behandelt enkel de gegevens over het gebruik van grondstoffen. De gegevens over de verwerking van afvalstoffen wordt behandeld in afdeling 7.3.

Artikel 131 (art. 7.4.1)

Na de invoering van MATIS vermijden we de dubbele meldingsplicht voor bedrijven aangaande de verwerkte afvalstoffen door de melding over verwerkte afvalstoffen uit dit artikel te schrappen.

Artikel 132 (artikel 7.4.2)

Na de invoering van MATIS vermijden we de dubbele meldingsplicht voor bedrijven aangaande de verwerkte afvalstoffen door de melding over verwerkte afvalstoffen uit dit artikel te schrappen.

Artikel 133 (artikel 7.4.3)

Na de invoering van MATIS vermijden we de dubbele meldingsplicht voor bedrijven aangaande de verwerkte afvalstoffen door de melding over verwerkte afvalstoffen uit dit artikel te schrappen.

Artikel 134 (afdeling 7.5)

Er wordt een nieuwe onderafdeling ingevoerd om te bekomen dat de verwerkers van afvalstoffen gegevens melden over de aangevoerde en afgevoerde afvalstoffen en de verwerking van de afvalstoffen. Deze gegevens zijn nodig om te kunnen voldoen aan de nieuwe Europese rapportageverplichtingen betreffende de recyclage van afvalstoffen. De afvalstoffen moeten hierbij doorheen de afvalketen gevolgd worden tot bij hun definitieve bestemming.

artikel 7.5.1

In artikel 7.5.1 worden de verwerkers gedefinieerd als de exploitanten van een vergunde inrichting voor het verwerken van afvalstoffen. We verduidelijken hierbij dat de exploitanten die enkel een activiteit uitvoeren van de derde klasse waarvoor enkel een meldingsplicht geldt, hier niet onder vallen. Verwerkers van afvalstoffen zullen met het oog op een betere tracering van de afvalstoffen driemaandelijks gegevens moeten melden over de te verwerken afvalstoffen, de verwerkte afvalstoffen en de verwerking van de afvalstoffen en hun oorsprong en bestemming. Zij kunnen deze taak delegeren

naar een derde partij (bijvoorbeeld een boekhouder of milieucoördinator), maar blijven wel zelf verantwoordelijk voor de correcte en tijdige rapportering. De afvalverwerkers moeten in bepaalde gevallen ook gegevens melden over de afvalstoffen die intern het bedrijf verwerkt worden

De driemaandelijke melding van de afvalverwerkingsgegevens dient te gebeuren voor het einde van de tweede maand volgend op het kwartaal van de aan- of afvoer van de afvalstoffen.

Artikel 7.5.2

In dit artikel wordt gespecificeerd dat de driemaandelijke meldingen van gegevens over de afvalstoffenverwerking via elektronische weg aan de OVAM moeten bezorgd worden. Deze gegevens moeten bestaan uit de registergegevens van te verwerken en afgevoerde afvalstoffen of aggregaties hiervan. We specificeren in dit artikel ook over welke aspecten van de afvalstoffen gegevens moeten gemeld worden aan de OVAM.

De juiste uitwisselingsformaten voor de elektronische gegevens overdracht en de specificaties voor de uitwisseling is zeer technisch en zal door de minister bepaald worden.

Artikel 135 (hoofdstuk 8)

In HOOFDSTUK 8 van het VLAREMA "Monsterneming en analyse van afvalstoffen en andere materialen die overeenkomstig hoofdstuk 2 in aanmerking komen voor gebruik als grondstoffen" is enkel de titel behouden. De vroegere bepalingen over de erkenningsprocedure en het compendium voor monsterneming en analyse zijn allemaal geschrapt bij de wijziging van VLAREL in 2013.

De belangrijke bepaling uit art. 8.2.1 "De analyses en monsternemingen op afvalstoffen en bodem gebeuren overeenkomstig de methoden die opgenomen zijn in het Compendium voor Monsterneming en Analyse, afgekort CMA." is in 2013 geschrapt. Voor bodem bestaan in de VLAREBO nog vervangende bepalingen maar voor de matrices afvalstoffen en andere materialen zijn er geen vervangende bepalingen meer. Dit is een lacune in de regelgeving. Met dit artikel wordt dit rechtgezet.

In VLAREM titel III wordt CMA of AAC niet vermeld. Er zijn slechts 2 vermeldingen met betrekking tot het analyseren van afvalstoffen, namelijk voor cement- en magnesiumoxide-ovens. De kenmerken van afvalstoffen die als brandstoffen of grondstoffen in een cementoven of magnesiumoxideoven zullen worden gebruikt, worden gewaarborgd. Kwaliteitsborgingssystemen bepalen dat analyses op alle afval worden uitgevoerd met het oog op de constante kwaliteit en de fysische en chemische criteria. Voormelde verwijzing naar het CMA is echter niet systematisch. Bij afwezigheid van CMA methode zou dus een andere methode dan de CMA kunnen gebruikt worden. De bekomen meetresultaten vallen niet onder de kwaliteitsborging van de VLAREL-erkende laboratoria. Zoals in VLAREBO art 5 en 6 is voor de monsterneming en analyse een algemene verwijzing naar het CMA te verkiezen boven de huidige reeks van specifieke verwijzingen. Door deze generieke bepaling wordt de wetgeving ingekort en éénduidiger.

Voor materialen afkomstig van metallurgische productieprocessen voor non-ferrometalen die rechtstreeks, zonder verdere andere behandeling, kunnen gebruikt worden in een ander metallurgisch productieproces voor non-ferrometalen, geldt een speciale regeling. Aan deze materialen zijn samenstellingseisen vastgelegd om ze als grondstof te gebruiken (MB dd 4 september 2012). In voormelde situatie heeft de verplichting om de

monsternamen en de analyse volgens het CMA uit te voeren geen meerwaarde. Er wordt dan ook een vrijstelling op de algemene verplichting voorzien.

Artikel 136

De verplichtingen om bij overdracht van een toegankelijke constructie met risicobouwjaar (TCR) of volgens de generieke plicht tegen de mijlpaal 2032 te beschikken over een asbestinventarisatietest, rusten op de eigenaar van de TCR. Hij is degene die ervoor moet zorgen dat er tijdig een gecertificeerd asbestdeskundige inventarisatie wordt aangesteld voor het opmaken van een asbestinventaris tot het bekomen van een asbestinventarisatietest om zo te voldoen aan zijn decretale verplichting. In die hoedanigheid is hij de retributie verschuldigd aan de OVAM.

De feitelijke aanvrager van het asbestatietest is dus de eigenaar maar praktisch gezien factureert de OVAM de verschuldigde retributies aan de opdrachthoudende procesgecertificeerde asbestdeskundige inventarisatie of de geregistreerde werkgever van de interne preventieadviseur of interne milieucoördinator. Een procesgecertificeerde asbestdeskundige inventarisatie betaalt een retributie dus in naam en voor rekening van de eigenaar en vordert die ook gewoon terug via zijn factuur voor het opmaken van een asbestinventaris tot het bekomen van een asbestinventarisatietest.

Artikel 137 (Hoofdstuk 9/1)

Dit artikel voegt een nieuw hoofdstuk toe over de verwerking van persoonsgegevens. In dit hoofdstuk worden de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens die zijn opgenomen in artikel 4/2 van het materialendecreet verder gedetailleerd. Specifieke aandacht gaat hierbij naar de verdere detaillering van de aard van de persoonsgegevens, de doelen van de verwerking en de personen aan wie de OVAM de gegevens verder kan doorgeven. De verdere detaillering van de doelen werd opgelegd door de Raad van State in zijn advies bij het materialendecreet.

Artikel 9/1.1 behandelt de verwerking van persoonsgegevens die in het kader van de digitale identificatieformulieren en de goedkeuring van systemen voor het afleveren van digitale identificatieformulieren verwerkt worden.

Artikel 9/1.2 behandelt de verwerking van persoonsgegevens die voortvloeien uit hoofdstuk 7 registreren en rapporteren van afvalstoffen- en materiaalgegevens.

Artikel 9/1.3 behandelt de verwerking van persoonsgegevens die voortvloeien uit onderafdeling 5.2.16.

Op te merken valt dat ook (persoons)gegevens worden opgevraagd in het kader van Openbaarheid van Bestuur en in het kader van de parlementaire werking. De OVAM zal deze vragen voorbereiden en verwerken met respect voor de confidentialiteit van commerciële gegevens.

Artikel 138 (bijlage 2.1)

1° en 2° De huidige tekst in bijlage 2.1 verwijst naar de rekenregels of naar bestaande testmethoden. Die bestaande testmethoden zijn erg divers, en zijn niet toegespitst op de ecotoxiciteit van afval. De nieuw toegevoegde tekst verduidelijkt dat, als er gebruik gemaakt wordt van biotesten om te bepalen of het afval ecotoxisch is of niet, dat enkel de set van 3 biotesten gebruikt mag worden die gedefinieerd wordt in artikel 4.1.3. Het is

belangrijk te benadrukken dat verschillende grenswaarden, verschillende organismen, verschillende verdunningen, ... een ander resultaat kunnen opleveren.

Voor de overige gevaarlijke eigenschappen kunnen testmethoden van Verordening (EG) nr 440/2008 gebruikt worden. Indien men andere internationaal erkende testmethoden en richtsnoeren dan die vermeld in Verordening (EG) nr 440/2008 wil gebruiken, dient de schriftelijke goedkeuring van de OVAM gevraagd te worden.

3° en 4° Er worden drie nieuwe Vlaamse afvalcodes toegevoegd aan de lijst van afvalstoffen (bijlage 2.1). Het gaat om nieuwe afvalcodes voor volgende afvalstromen: residu dat overblijft na de sortering van bedrijfsrestafval, residu dat overblijft na de sortering van bouw- en sloopafval en droog niet-gevaarlijk recycleerbaar bedrijfsafval dat onder bepaalde VLAREMA voorwaarden gemengd mag worden ingezameld. Deze drie afvalstromen moeten voldoen aan verschillende voorwaarden die zijn vastgelegd in het VLAREMA. Om ervoor te zorgen dat we deze afvalstromen beter kunnen traceren (in o.a. MATIS) worden hier aparte Vlaamse afvalcodes voor voorzien. Het gaat om afvalcodes die enkel in Vlaanderen worden gehanteerd.

Artikel 139 (bijlage 2.2. afdeling 1 Grondstoffen voor gebruik als meststof of bodemverbeterend middel)

De wijziging van deze afdeling omvat aanpassingen van de omschrijving van boerderijcompost en het toevoegen van houtsnippers als grondstoffen voor gebruik als bodemverbeterend middel.

Het begrip boerderijcompostering werd aangepast in MAP6. Hierdoor kunnen bedrijven met een landbouwnummer samenwerken in een samenwerkingsverband om hun plantaardige organische restproducten en stalmest te composteren. De boerderijcompost kan gebruikt worden door één of meer deelnemers van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband is beperkt tot maximaal 3 deelnemers.

Voor boerderijcompost die door een dergelijk samenwerkingsverband wordt geproduceerd, wordt een aangepast kwaliteitsopvolgingssysteem opgelegd, op basis van artikel 2.3.3.3. §2 van het VLAREMA. De kwaliteitsopvolging wordt uitgewerkt via het Algemeen Reglement van de Certificering, vermeld in artikel 2.3.3.3. §6 van het VLAREMA.

Voor meer informatie inzake de aanpassingen voor houtsnippers wordt verwezen naar de toelichting bij het artikel 27bis dat een nieuw artikel 2.3.3.5 invoegt in VLAREMA.

Artikel 140 (bijlage 2.2 afdeling 4 Gebruik in kunstmatige afdichtingslaag met waterglas)

Zoals toegelicht bij de wijziging van art. 2.3.1.2, zijn de onderdelen rond de toepassing van afvalstoffen in afdichtingslagen achterhaald en worden die daarom geschrapt.

Artikel 141 (bijlage 2.3.2.A)

In BIJLAGE 2.3.2.A VOORWAARDEN VOOR GEBRUIK ALS BOUWSTOF worden alle parameters geschrapt behalve de 10 polycyclische aromatische koolwaterstoffen (pak).

In artikel 2.3.2.1 §2 wordt verwezen naar de normen voor pak gebruikt voor asfaltgranulaat, gerecycleerde bitumineuze granulaten en zeefzand van asfalt. Bij twijfel over de resultaten van de terreinproeven met pak-spraytest of IR-spectroscopie op voormelde materialen moet de chemische analyse uitgevoerd worden en moet de

toetsing aan de normen van bijlage 2.3.2.A gebeuren. Voor de continuïteit van de afzet van deze materialen worden de bestaande pak-normen behouden.

Artikel 142 (bijlage 2.3.2.B)

De VITO studie betreffende het gemeenschappelijk normenkader voor het gebruik van minerale afvalstoffen als bouwstof en voor het bouwkundig bodemgebruik van uitgegraven bodem resulteerde in een grondige wijziging van de uitloogwaarden van bijlage 2.3.2.B. Voor de metalen chroom en koper is de uitloogbaarheid respectievelijk verhoogd naar 2.6 en 0.8 mg/kg droge stof. Zoals reeds toegelicht onder artikel 2.3.2.1 §1 3° zijn in voormelde VITO studie ook voor bijkomende metalen (antimoon, barium, molybdeen, vanadium, kobalt, seleen en tin) en anionen (bromide, fluoride, chloride en sulfaat) waarden voor de uitloogbaarheid afgeleid. In voormelde toelichting wordt aangegeven hoe met de waarden voor de bijkomende parameters moet omgegaan worden.

Artikel 143 (bijlage 2.3.2.C)

Zoals reeds toegelicht onder artikel 2.3.2.1 §1 3° is er in de VITO studie betreffende het gemeenschappelijk normenkader voor het gebruik van minerale afvalstoffen als bouwstof en voor het bouwkundig bodemgebruik van uitgegraven bodem geen formule meer voor berekening van de bodemimmissie van de metalen in functie van toepassingshoogte en soortelijke gewicht van de bouwstof en van de infiltratiehoeveelheid. Voormelde variabelen en berekeningswijze in bijlage 2.3.2.C kan niet meer toegepast worden en de bijlage wordt geschrapt.

Artikel 144 (bijlage 2.3.3)

Dit is de invoering van een nieuwe bijlage 2.3.3. "Samenstellingsvoorwaarden maximumgehalten aan verontreinigende stoffen voor opgewerkte afvalolie, opgewerkte brandstofresten.

Artikel 145 (bijlage 2.3.4)

Zoals toegelicht bij de wijziging van art. 2.3.1.2, zijn de onderdelen rond de toepassing van afvalstoffen in afdichtingslagen achterhaald en worden deze bijlage daarom geschrapt.

Artikel 146 (bijlage 5.2.15)

De bijlage 5.2.15. A en B horen bij de vereisten voor de uitgaande stromen uit luierreyclage vermeldt in artikel 5.2.15.4. De bijlage 5.2.15.A geeft de grenswaarden aan voor de aanwezigheid van medicijnen of hormonen in de uitgaande stromen van luierreyclage. Deze shortlist van medicijnen en hormonen zijn volgens een studie van VITO, de meest gebruikte medicijnen in België. De grenswaarde is bepaald op basis van enerzijds conservatieve risico-inschattingen en anderzijds de analytisch-technische haalbaarheid om de uitgaande stromen op deze medicijnen en hormonen te analyseren. De bijlage 5.2.15.B geeft de twee mogelijke analysemethodes weer om te bepalen of de pathogenen afgedood worden en de bijhorende grenswaarde. Er worden twee methodes gegeven omdat, afhankelijk van het proces, de ene methode technisch gemakkelijker uitvoerbaar is dan de andere.

Artikel 147 (bijlage 10.4)

De deelformulieren "Afvalstoffenmelding voor producenten" en "Ingevoerde afvalstoffen door verwerkers" mogen verwijderd worden uit het VLAREMA gezien deze als bijlage zijn opgenomen in het IMJV-besluit en in het VLAREMA wordt verwezen naar het IMJV-besluit

Artikel 148 (overgangsbepaling voor VLAREL, artikel 6, 4°, I)

Met het voorliggend ontwerpbesluit wordt aan de erkende technicus voor klimaatregelingsapparatuur in bepaalde motorvoertuigen die werkt in een centrum voor het depollueren, ontmantelen en vernietigen van afgedankte voertuigen opgelegd dat hij vijfjaarlijks een bijscholing moet volgen en moet slagen voor het bijscholingsexamen, tenzij aan het erkende centrum voor minstens drie van de vijf afgelopen jaren een opvolgingskeuring is opgelegd zoals vermeld in artikel 5.2.4.7,§3, van het VLAREMA. In dat geval is enkel een examen verplicht, en zijn de technici vrijgesteld van bijscholing. Indien verplicht, moet deze bijscholing gevolgd worden in een erkend opleidingscentrum.

De initiële opleiding, de bijscholing en de bijscholingsexamens zullen inhoudelijk weinig van elkaar verschillen. Met deze bepaling worden de opleidingscentra die momenteel al erkend zijn voor het organiseren van de opleiding die leidt tot het certificaat van bekwaamheid voor klimaatregelingsapparatuur in bepaalde motorvoertuigen automatisch erkend voor het organiseren van de bijscholing en het uitreiken van het certificaat van bijscholing. De opleidingscentra moeten voor het organiseren van de bijscholing bijgevolg geen nieuwe erkenningsaanvraag indienen en de aanvraagprocedure doorlopen.

Artikel 149 (overgangsbepaling voor VLAREL, artikel 40/3, §2)

Er wordt in een overgangsregeling voorzien zodat er voor de erkende technici voor klimaatregelingsapparatuur in bepaalde motorvoertuigen die werken in een centrum voor het depollueren, ontmantelen en vernietigen van afgedankte voertuigen voldoende tijd is om de bijscholing te volgen en te slagen voor het bijhorende examen enerzijds en voor de erkende opleidingscentra om zich op de organisatie van de bijscholing voor te bereiden anderzijds.

Artikel 150 (overgangsbepaling voor artikel 2.3.1.4)

Om de ondernemingen toe te laten de nodige informatie te verzamelen en zich in regel te stellen, wordt deze bepaling van kracht 1 jaar na publicatie in het Staatsblad.

Artikel 151 en artikel 165 (overgangsbepaling voor art. 2.3.2.1. §1, 2° en 3°)

We voorzien een inwerkingtreding na drie maanden zodat de aanvragers van nieuwe grondstofverklaringen voldoende tijd hebben om zich voor te bereiden op het onderzoek naar de reinigbaarheid voor het aanvragen van nieuwe grondstofverklaringen. De OVAM zal in deze drie maanden een communicatie voeren naar de doelgroep.

Artikel 152 Met dit wijzigingsbesluit worden nieuwe criteria ingevoegd en deze komen in werking 3 maanden na publicatie van het wijzigingsbesluit (artikel 152 van het wijzigingsbesluit). Het eerst lid van artikel 152 heeft betrekking op grondstofverklaringen die verleend zijn voor de inwerkingtreding van de nieuwe wijzigingen aan artikel 2.3.2.1 van het Vlarema over de samenstellingscriteria van deze materialen.

Voor bestaande grondstofverklaringen die geïmpacteerd worden door artikel 24, 3°, 4°, 5° en 6° van dit wijzigingsbesluit voorzien we een overgangperiode van 1 jaar vanaf de inwerkingtreding van artikel 24, 3°, 4°, 5° en 6°. Afgeleverde grondstofverklaringen voor

grondstoffen bestemd voor gebruik als bouwstoffen en verleend voor de inwerkingtreding van deze nieuwe criteria, vervallen dus automatisch na een periode van 1 jaar. In combinatie met artikel 152 is dit dus een overbruggingsperiode van 1 jaar en 3 maanden voordat deze grondstofverklaringen vervallen. In deze periode moeten de houders van een grondstofverklaring of de grondstoffenproducenten de nodige actie ondernemen om hun grondstofverklaring in regel te stellen met artikel 24, 3°, 4°, 5° en 6° van dit besluit. Hiervoor zullen zij een reinigingstoets moeten laten uitvoeren.

Als het materiaal reinigbaar is kan de bestaande grondstofverklaring aangepast worden. Als het materiaal niet reinigbaar is, zal de OVAM de grondstofverklaring opheffen en kan de aanvrager eventueel een nieuwe grondstofverklaring aanvragen voor een toepassing die wel conform is met de nieuwe regelgeving.

Het tweede, derde en vierde lid van artikel 152 is van toepassing op geldige grondstofverklaringen voor gebruik als bouwstof. In het tweede lid wordt verduidelijkt welke normen gerespecteerd moeten worden nadat de bijlage met immissiegrenswaarden voor bodem worden opgeheven (bijlage 2.3.2.C). In het derde lid wordt gespecificeerd dat de metalen die geanalyseerd moeten worden in bepaalde grondstoffen uit bijlage 2.3.2.B moeten komen als bijlage 2.3.2.C is opgeheven. In het vierde lid wordt gespecificeerd dat de diffusieproef wordt vervangen door de kolomproef voor het meten van de uitloging of het bepalen van de uitloogbaarheid.

Artikel 153 (overgangsbepaling bij artikel 2.4.2.2. 7°, f)

Om de ondernemingen toe te laten de nodige informatie te verzamelen, wordt deze bepaling van kracht 1 jaar na publicatie in het Staatsblad.

Artikel 154 (overgangsbepaling bij artikel 2.4.2.6 nieuw lid)

Om de ondernemingen toe te laten hun reeds bestaande contracten aan te passen, wordt deze bepaling van kracht 1 jaar na publicatie in het Staatsblad.

Artikel 155 (overgangsbepaling bij artikel 3.2.1.6 §2 1e lid)

Om de betrokken actoren toe te laten zich in regel te stellen en de nodige informatie te verzamelen, wordt deze bepaling van kracht 1 jaar na publicatie in het Staatsblad.

Artikel 156 (overgangsbepaling bij artikel 3.4.1.1/1)

Om de sector toe te laten hun machines hierop aan te passen, wordt deze bepaling van kracht op 1 januari 2025

Artikel 157 - 160 en artikel 164 (overgangsbepalingen bij kader bouw- en sloopafval)

Op vraag van de sector treedt het kader voor inzameling van bouw- en sloopafval snel in werking, uitgezonderd de inzameling en resultaatsverbintenissen voor een beperkt aantal stromen bouw- en sloopafval (1 januari 2027). De datum van 1 april 2024 wordt vooropgesteld om voorafgaand het non-conformiteitenregister nog te kunnen aanpassen en voldoende communicatie naar de sector mogelijk te maken.

Artikel 161. Om de sector voldoende tijd te geven zich aan te passen aan de nieuwe voorschriften nl. verplichte weging van bedrijfsrestafval en inzicht geven in de kosten van de verwerking en de heffingen, treedt artikel 90 in werking op 1 januari 2025.

Artikel 162 Naar analogie met de resultaatsvoorschriften voor bouw- en sloopafval treden de aangepaste resultaatsvoorschriften voor bedrijfsrestafval op hetzelfde moment in werking.

Artikel 163 Dit besluit bevat een aantal bepalingen in verband met afvalstoffenregistratie en -rapportering en stemt de inhoud van de afvalstoffenregisters, de identificatieformulieren en de gegevens die aan de OVAM moeten gemeld worden, beter af op mekaar. Het is daarom ook van belang dat deze artikelen samen in werking treden. Dit gebeurt bij het begin van een nieuw jaar omdat de berekening van statistieken dan efficiënter kan verlopen.

Artikel 165 artikel 138, punt 3° en 4° van het wijzigingsbesluit voert enkele nieuwe afvalcodes in voor de sector. Dit vereist enige administratieve aanpassingen. Om er zeker van te zijn dat de sector minstens drie maanden heeft om deze aanpassingen door te voeren nadat Vlarema 9 in het Belgische staatblad is verschenen, wordt deze bepaling voorzien.

Brussel, 22 december 2023

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen

Concordantietabel A voor omzetting van Richtlijn (EU) 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen

Artikel in richtlijn (EU) 2008/98/EG	Artikel in voorliggend ontwerp van besluit	Artikel in VLAREMA in gewijzigde vorm	Toelichting
Art. 6	Art. 31	Onderafdeling 2.3.7	Criteria voor grondstoffen die bestemd zijn voor gebruik als blendcomponent in scheepsbrandstof

Concordantietabel B voor omzetting van richtlijn (EU) Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen

Artikel in voorliggend ontwerp van besluit	Artikel in VLAREMA in gewijzigde vorm (*) Indien niet in VLAREMA, dan wordt dit apart vermeld	Artikel in Europese richtlijn 2008/98/EG	Toelichting
Art. 31	Onderafdeling 2.3.7	Art. 6	Criteria voor grondstoffen die bestemd zijn voor gebruik als blendcomponent in scheepsbrandstof